

SLAMNIK

GLASILO OBČIN DOMŽALE, LUKOVIČA IN MORAVČE

**Samo neizkušeni
bojovník ne
pozna strahu.
Pravo junaštvo
ni v tem, da se
ne bojiš, marveč
v tem, da strah
v sebi premagaš.**

MICHEL
DE MONTAIGNE

Dr. Miha Brejc, predsednik Občinskega sveta

Dekliška skupina Sirene iz Homca (Foto: V. Majhenič)

V SLAMNIKU PREBERITE

Str. 5

O. Š. Roje

Str. 8

Nova pridobitev za
moravško ambulanto

Str. 10

Prenovljeni prostori
pošte na Trojanah

Slavnostna seja Občinskega sveta ob prazniku občine Domžale

Občinski svet Občine Domžale je z odlokom določil 19. april kot praznik Občine Domžale. Odlok tudi določa, da je v počastitev praznika na ta dan slavnostna seja Občinskega sveta.

Letošnja slavnostna seja je bila v kinodvorani Domžale v petek, 19. aprila. Slavnostne seje so se udeležili poleg članov občinskega sveta Občine Domžale številni gostje, med njimi županja občine Domžale Cveta

Zalokar-Oražem, župan občine Kamnik Tone Smolnikar, predsedniki občinskih svetov občin Mengeš, Lukovica in Kamnik Alojzij Janežič, Ciril Smrkolj in Igor Podbrežnik, častni občan občine Domžale Stane Habe in številni drugi gostje.

Slavnostni govornik na seji občinskega sveta, ki je bila osrednja občinska prireditelja ob prazniku občine Domžale, je bil predsednik Občinskega sveta Občine Domžale dr. Miha Brejc. V svojem slavnostnem govoru je povzel dosedanj razvoj Občine Domžale vse od leta 1952 dalje. V govoru je poudaril, da dela občinski svet ter občinska uprava na novih temeljih lokalne samouprave. Izrazil je prepričanje v še nadaljnji uspešen razvoj občine ter vsem občanom čestital k občinskemu prazniku.

V kulturnem programu so sodelovali dekleška skupina Sirene, pesnica Vanda Šega s predstavitev svojih pesmi, citrar Tomaž Plahutnik, program pa je z vezno besedo obogatila Draga Jeretina Anžin.

Praznik Občine Domžale je obogatil še promenade koncert godbe Domžale pred veleblagovnico po zaključku slavnostne seje, kjer je občanom Domžal čestitala županja Cveta Zalokar-Oražem. Že dopoldan istega dne je bila otvoritev Centra za mlade v Domžalah, naslednji dan pa državno prvenstvo osnovnih in srednjih šol Republike Slovenije v krosu ter 11. kros Dnevnika.

LOVRO LONČAR

19. april, praznik naše občine

V občinskem svetu smo se na letošnji januarski seji odločili, da razglasimo 19. april za praznik občine Domžale. Zakaj ravno ta dan? Predvsem zato, ker so bile Domžale 19. aprila 1952 z Zakonom o razdelitvi LRS na mesta, okraje in občine razglašene za mestno občino. Naš praznik torej ni vezan na nobenega izmed pomembnih dogodkov v zgodovini kraja in ljudi, ki so živeli na tem območju, niti ne temelji na nikakršnih ideoloških ali političnih podlagah. Je preprosto dan, ko so Domžale kot kraj, z vsemi naselji, ki jih obkrožajo, dosegle tisto razvojno stopnjo, da je bilo že mogoče oblikovati ne le lokalne organe, ampak tudi zadovoljevati večino javnih potreb.

Tedanja mestna občina Domžale pa je z reformo komunalnega sistema leta 1957 postala nekakšen skopek lokalne samouprave in države. Z ukinitvijo okrajev in združevanjem občin kot lokalnih samoupravnih skupnosti v nove občine, so nekatere primarne funkcije lokalne samouprave prešle na krajevne skupnosti, nova občina je obdržala nekatere pristojnosti prejšnjih občin, pridobila pa je nekatere državne funkcije, kot so upravne, notranje in obrambne zadeve, davki in podobno. Takratna reforma je povzročila precej negotovanja v krajih, kjer so izgubili občine, npr. v Moravčah, Mengšu, Lukovici in drugod, saj so se ljudje zavedali, da se odločanje o njihovih zadevah prenaša na višjo raven, kar je seveda pomenilo, da bo o njihovih zadevah odločal nekdo drug. Z ustavo leta 1963 je bila občina določena kot temeljna družbeno-politična skupnost, z Ustavo iz leta 1974 pa so občine po svoji upravljalski zgradbi postale zelo podobne državnim oblastnim organom, vloga krajevnih skupnosti pa se ni spremenila. Več kot tri desetletja v Sloveniji tako sploh nismo imeli prave lokalne

samouprave, torej takšne ureditve družbe, kot je značilna za druge evropske države. Šele s prvo Ustavo samostojne republike Slovenije, ki jo je sprejela skupščina RS decembra 1991, je bila ponovno podana ustavno-pravna podlaga za uresničevanje lokalne samouprave v občinah in drugih lokalnih skupnostih. Z Ustavo je določeno, da se ljudje povezujejo v občino zaradi skupnih potreb in interesov. V pristojnosti občine spadajo lokalne zadeve, ki jih občina lahko ureja samostojno in ki zadevajo samo prebivalce občine. Po skoraj štirih desetletjih smo končno spet tam, kjer smo nekoč že bili.

Prvo leto življenja nove občine Domžale smo porabili za oblikovanje organov občinskega sveta in občinske uprave, za pripravo najnujnejših pravnih podlag, poskrbeli pa smo tudi za to, da bi pri tako koreniti spremembi družbene ureditve ne zastalo vse tisto, kar je bilo razvojno pomembno ali pa nujno za prebivalce občine. Zunanemu opazovalcu se mogoče zdi, da smo se ukvarjali sami s seboj, vendar ni tako. Ob pomanjkljivi in dostikrat protislovni zakonodaji, ob pomanjkanju izkušenj in na drugi strani zelo zapletenih družbenih vprašanj je bilo potrebno kar precej napora in časa, da smo našli, upam vsaj, ustrezne rešitve. Svoj čas pa zahteva tudi demokratično upravljanje javnih zadev, saj sedaj ne odloča o javnih zadevah le ena politična stranka, ampak se odločitve oblikujejo po soočanju različnih mnenj. Različni pogledi na rešitev določenega vprašanja pa temeljijo na različnem predznanju in izkušnjah, na različnih predstavah o razvoju določene dejavnosti, kar vse zahteva visoko kulturo dialoga in potrpežljivosti. Danes lahko ljudje svobodno odločamo o naših zadevah, pri tem pa se moramo zavedati, da je cena za svobodno odločanje odgovornost. Posameznik pa se obnaša odgovorno takrat, kadar odloča na podlagi objektivnih spoznanj o stvarnosti. In tu se vse skupaj nekoliko zaplete, kajti mnogi občani zelo slabo poznajo našo stvarnost – ne izkoristijo številnih možnosti, da bi se poučili o dogajanjih doma in v svetu in se s tem, žal, postavljajo v vlogo objekta. V ljudeh se ni dovolj prevladalo spoznanje, da mora vsak najprej poskrbeti zase in za svojo družino, šele če mu to ne uspe, mu lahko pomaga država ali lokalna skupnost.

Samo od sebe se nič ne zgodi. Tudi naša občina se ne bo razvijala sama

od sebe, gotovo pa tudi ne bi mogli pristati na inercijo, se pravi, da bi se prepustili toku. Danes sta končno škarje in platno v naših rokah, zato si moramo določiti jasne cilje in tudi najti pot do njih. Pričakujem, da bomo v kratkem oblikovali strategijo razvoja naše občine in s tem določili glavne smeri oziroma področja razvoja.

To bo pomenilo, da proračunskih sredstev ne bomo več delili po načelu »vsakemu malo«, ampak se bomo zavestno odločili za investiranje v tiste dejavnosti, ki nam bodo zagotovile mirnejšo in varnejšo prihodnost. To pa niso le različne gospo-

darske dejavnosti, ampak prav gotovo tudi izobraževanje in kultura.

Dragi občanke in občani, ko vam čestitam k našemu skupnemu prazniku, prazniku občine Domžale, si želim, da bi se vsako leto na ta dan skupaj povsneli ob naših skupnih uspehih in tudi uspehih posameznikov. Vem, da v nas niso zamrle elementarne človeške vrednote, in vem, da smo sposobni tekmovali z drugimi. V nas sta znanje in upanje ter volja, da uresničimo tisto, za kar se bomo skupaj dogovorili. Bodimo ponosni na svoje dosežke in se veselimo prihodnosti.

DR. MIHA BREJC

Papežev obisk in naša zgodovinska odgovornost

Ustanova papeštva je preživela menjave svetosti in grešnosti, veličine in bede. Njegovo zgodovino zaznamujejo svetle in senčne strani. Vendar se po skoraj dvatisoč letih obstoja ni spremenila v muzej niti ni zašla z začrtane poti. V prejšnjem

stoletju (1870) je bilo konec papeške države. Izkazalo se je, da je bilo to za Cerkev dobrodejno in očistujoče. Ko je izgubila zunanjo moč, je začel tembolj rasti njen duhovni in moralni vpliv in ugled, ki je danes večji kot kdajkoli v zgodovini.

Apostol Peter je bil prvi rimski škof. Na tem trdnem temelju je sezidana zgradba, ki je kljubovala vsem dosedanjim stoletjem. Kljub silovitim napadom od zunaj in ogrožanjem od znotraj (krive vere, razkoli) se je izkazala kot neuničljiva. Tudi nevredni papeži ne morejo zmanjšati dostojanstva petrovske službe.

Janez Pavel II. – osebnost leta 1994

Ameriška revija Time je sedanjega papeža izbrala za osebnost leta 1994. »V času moralne zmede je se trdno oklepal velikih idealov in v skladu z njimi zarisuje smer sveta, ki hoče skreniti s prave poti,« so zapisali v utemeljitvi svoje izbire.

Naštetimo nekaj podatkov iz njegovega življenjepisa. Rodil se je 18. maja 1920 v Wadowicah. Kot dijak je bil nadarjen igralec. Ko ga je Bog poklical, je najprej želel postati menih. Navduševal se je za spise španskega karmeličanskega svetnika Janeza od Križa. Trikrat je prosil nadškofa za dovoljenje, da bi

stopil v samostan, a ta ni hotel o tem nič slišati. V težavnih vojnih razmerah pod nemško zasedbo je študiral teologijo in 1946 postal škofijski ali svetni duhovnik. Dve leti je študiral v Rimu. Po vrnitvi v domovino se je veliko posvečal mladim. Postal je profesor filozofije na katoliški univerzi v Lublinu. L. 1958 je bil posvečen za krakovskega pomožnega škofa; 1964 pa je postal tamkajšnji nadškof. Pavel VI. ga je 1967 imenoval za kardinala. 16. oktobra 1978 je bil izvoljen za papeža. To je bil prvi Italijan po 456 letih.

Ta človek danes vodi katoliško Cerkev, ki šteje skoraj milijardo duš. Domovino Poljsko nosi v svojem srcu. Njegova spalnica v 3. nadstropju apostolske palače ima razgled na baročni čudež trga sv. Petra, a je tako preprosta kot kakšna meniška celica: v njen stoji postelja, dva stola in miza. Na stenah visi nekaj spominkov, večinoma ikon (svetniških slik), ki jih je prinesel s Poljske. Vedno znova se spominja njene boleče dediščine – večkratnega razkosanja, nacistične zasedbe, komunističnega zatiranja. V njegovi domovini gledajo nanj kot na nakakšnega nekronanega kralja. V njegovi kamniti rojstni hiši v Wadowicah je danes muzej, ki ga obišče 180.000 ljudi letno.

Kako papež preživi dan?

Papežev dan se začne zelo zgodaj, ko Rim še spi, konča pa se šele ob pol noči. Najprej molji in

Nadaljevanje na
naslednji strani

DR. MIHA BREJC, PREDSEDNIK OBČINSKEGA SVETA, JE ZA 17. APRIL SKLICAL 17. SEJO OBČINSKEGA SVETA

Sprejet proračun občine Domžale za leto 1996

Po hitrem postopku sprejet odlok o določitvi območij ter sedežnih krajevnih skupnosti v občini Domžale in odlok o določitvi števila članov svetov ter števila volilnih enot v krajevnih skupnostih za prve volitve v svete krajevnih skupnosti v občini Domžale.

Na začetku seje so po hitrem postopku obravnavali predlog Odloka o določitvi območij ter sedežnih krajevnih skupnosti v Občini Domžale in predlog Odloka o določitvi števila članov svetov ter števila volilnih enot v krajevnih skupnostih za prve volitve v svete krajevnih skupnosti v občini Domžale. Oba odloka so člani sveta obravnavali po hitrem postopku in jih tudi sprejeli. Oba odloka je občinski

svet že sprejel v mesecu septembru 1995, vendar je zaradi razveljavitve 109. člena Zakona o lokalnih volitvah moral oba odloka ponovno obravnavati, saj je vsebina razveljavljenega 109. člena zakona bistveno posegla v že sprejeta odloka v mesecu septembru. S sprejetimi odloki so postavljeni vsi pogoji za izvedbo volitev v svete krajevnih skupnosti še pred poletjem.

V nadaljevanju so člani občinskega sveta obravnavali predlog proračuna Občine Domžale za leto 1996. Že pred sejo je predlog proračuna obravnaval Odbor za finance, usklajevanja pa so potekala tudi na kolegiju predsednika Občinskega sveta občine Domžale dr. Mihe Brejca. Na sami seji sveta so

bili v skladu s poslovnikom vloženi posamezni amandmaji k predlogu proračuna in predlogu odloka o proračunu Občine Domžale za leto 1996. Večino od njih je občinski svet podprl, nekatere pa je med obravnavo točke po posvetovanju sprejela že sama občinska uprava kot predlagatelj proračuna. Letošnji proračun Občine Domžale je tako velik 2.659.440,00 SIT, največji delež v proračunskih postavkah pa predstavlja komunalna dejavnost v višini 28,61%.

V drugi obravnavi je bil tudi predlog finančnega načrta Sklada stavbnih zemljišč za leto 1996. Predlagatelj predloga je bil Upravni odbor Sklada stavbnih zemljišč Občine Domžale, katerega predlog je Občinski svet vključno z amandmajem ga. županje o uvedbi nove postavke v prihodkih in odhodkih v višini 20 MIO SIT glede poplačila obveznosti sklada do proračuna nove občine Domžale sprejel. Obenem je Občinski svet na seji sprejel tudi Odlok o spremembah Odloka o ustanovitvi Sklada stavbnih zemljišč Občine Domžale, s katerim se je spremenil naziv odloka v Odlok o ustanovitvi Sklada stavbnih zemljišč nove Občine Domžale.

S sklepom so člani Občinskega sveta sprejeli Osnutek Odloka o spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega družbenega plana Občine Domžale, dopolnitev 1994, za območje Občine Domžale, ustanovljene z Zakonom o lokalni samoupravi in posredovanju v ponovno javno obravnavo. S tem sklepom se je osnutek odloka spremembi in dopolnitve posredoval v ponovno 60-dnevno javno razpravo, osnutek pa je na vpogled v prostorih občine Domžale, na katerega pripombe in predloge lahko posredujejo vsi zainteresirani.

Ponovno pa je Občinski svet uvrstil na dnevni red točko Obravnava in sprejem usmeritev za izvajanje zasebne zdravstvene dejavnosti na območju Občine Domžale. Točka je bila namreč na zadnji seji umaknjena. Občinski svet je za obravnavo usmeritev za izvajanje zasebne zdravstvene dejavnosti na primarni ravni v občini Domžale določil pogoje za podeljevanje koncesij, ki jih določa tudi zakonodaja. S tem je Občinski svet omogočil postopek nadaljevanja koncesij zdravnikom, ki želijo svojo dejavnost opravljati kot zasebniki.

Po hitrem postopku je bil sprejet tudi Odlok o spremembah Odloka

o organiziranju javnega podjetja Komunalno stanovanjsko podjetje Domžale. Sprememba se nanaša na določilo, da po novem šteje nad-

NA SKUPNI SEJI O KOMUNALNO-STANOVANJSKEM PODJETJU IN O DELITVI PREMOŽENJA

Dr. Miha Brejc vodil skupno izredno sejo občinskih svetov občin Domžale, Mengeš, Lukovica in Moravče

Zaradi odprtih skupnih problemov občin na območju bivše občine Domžale so predsedniki Občinskih svetov Občine Domžale dr. Miha Brejc, Občine Mengeš Alojz Janežič, Občine Lukovica Ciril Smrkolj in Občine Moravče Jože Razpotnik sklicali skupno izredno sejo Občinskih svetov v petek, 29. marca 1996, v prostorih Občine Domžale.

V sklicu izredne seje so predlagali točke, o katerih se morajo občinski sveti skupno soglasno dogovoriti o načinu razreševanja. To so reorganizacija Komunalno-stanovanjskega podjetja Domžale, sprejem poročila o poslovanju za leto 1995 in plan poslovanja za leto 1996, obravnava vprašanja pravnega statusa Nadzornega odbora podjetja, poročilo o poslovanju Centralne čistilne naprave Domžale-Kamnik za leto 1995 in plana poslovanja za leto 1996 ter o postopkih delitve premoženja med občinami. Seje so se udeležili tudi županja in župani vseh občin.

Po začetni ugotovitvi sklepčnosti, ki je bila pri nekaterih občinskih svetih vseskozi na meji (na koncu celo nesklepčnost), je besedo prevzel predsednik Občinskega sveta Občine Domžale dr. Miha Brejc; ta se je s predsedniki drugih občinskih svetov že pred sejo dogovoril o načinu dela na seji, katerega je predstavil prisotnim članom svetov. Predsedniki so ga s soglasjem svojih članov sveta tudi pooblastili za vodenje seje.

Na začetku seje so razpravljali o postopkih lastninskega preoblikovanja Komunalno-stanovanjskega podjetja Domžale, katerega pravne lastnice so vse štiri občine. Po

zorni odbor podjetja 9 članov, od katerih ima Občina Domžale tri člane, po enega člana pa občine Lukovica, Mengeš in Moravče, tri člane Nadzornega odbora pa imenuje in razrešuje delavski svet podjetja.

S sklepom Občinskega sveta je spremenjen tudi Odlok o glasilu občine Domžale, Lukovica in Moravče. S spremembo odloka se višina nadomestila za delo odgovornega urednika, pomočnika odgovornega urednika, obeh urednikov

ter drugih članov uredništva ter višina honorarjev določi s posebnim aktom, ki ga pripravi uredništvo, potrdijo pa Občinski sveti Občin Domžale, Lukovica in Moravče. Pred spremembo je o tem odločal le Občinski svet Občine Domžale. Občinski svet tudi soglasja s prodajo glasila »Slamnik« v trgovinah, kjer to pač želijo. Cena za tovrstno prodajo je s sklepom določena v višini 180,00 SIT. Seveda pa ga bodo še vedno vsa gospodinjstva prejela brezplačno. **LOVRO LONČAR**

NADALJEVANJE 16. SEJE OBČINSKEGA SVETA OBČINE DOMŽALE

Odlok o ureditvi cestnega prometa v občini Domžale

Članom Občinskega sveta je ostalo v obravnavi še 11 točk dnevnega reda. Županja Cveta Zalokar-Oražem pa je kot predlagateljica v nadaljevanju seje umaknila predlagani točki Obravnava in sprejem usmeritev za izvajanje zasebne zdravstvene dejavnosti na območju občine Domžale in Obravnava in sprejem sklepa o podelitvi koncesij na področju zdravstva, ker je občinska uprava v času od oddaje gradiva prejela dodatna tolmačenja Ministrstva za zdravstvo v zvezi s podeljevanjem koncesij na področju zdravstva.

V začetku so člani sveta obravnavali poročilo o lastninskem preoblikovanju Komunalno-stanovanjskega podjetja Domžale. Način reorganizacije podjetja je ob koncu leta 1994 potrdil že tedanji izvršni svet, ki je s sklepom določil, da se podjetje deli na družbeni in tržni del. Tržni del podjetja naj bi obsegal skoraj 45% sedanje vrednosti podjetja, kamor naj bi delavci podjetja vložili svoje certifikate. O reorganizaciji podjetja se pojavljajo določeni pomisleki, predvsem iz drugih občin (Lukovica), zato Občinski svet ni sprejel nobenega sklepa, ampak le informacijo o poteku postopka reorganizacije Komunalno-stanovanjskega podjetja Domžale.

Kar šest sklepov pa so člani sveta sprejeli ob obravnavi poročila o poslovanju Komunalno-stanovanjskega podjetja Domžale za leto 1995 ter načrta poslovanja za leto 1996. Obsežno gradivo je predhodno obravnaval tudi Odbor za komunalno-stanovanjsko dejavnost, ki je bil tudi predlagatelj večine sklepov na seji Občinskega sveta. S sklepi je Občinski svet zadolžil podjetje, da sredstva, namenjena za sanacijo odlagališča v Dobu, veže kot depozit v eni izmed bank v Domžalah, dokler ne začne izvajati sanacije odlagališča odpadkov v Dobu. Občinski svet je sprejel informacijo o problemu nepriznavanja statusa Nadzornega odbora podjetja, zato je predlagal županom in predsednikom Občinskih svetov, da se sestanejo in razrešijo vprašanje funkcioniranja Nadzornega odbora podjetja.

Pred premorom, ki ga je po poslovniku odredil predsednik Občinskega sveta dr. Miha Brejc, so člani sveta obravnavali tudi poročilo o poslovanju Centralne čistilne naprave Domžale-Kamnik in plan dela ter razvoja za leto 1996. Občinski svet Občine Domžale zahteva, da se takoj sestanejo župani in predsedniki Občinskih svetov Občin Domžale, Kamnik in Mengeš skupaj z direktorico Centralne čistilne naprave Domžale-Kamnik zaradi razreševanja odprtih vprašanj v zvezi s poslovanjem Centralne čistilne naprave Domžale-Kamnik, saj se pojavlja problem neplačevanja storitev s strani drugih občin, ki so uporabnice sistema. Vodstvo Centralne čistilne naprave Domžale-Kamnik se je tudi zadolžilo, da pošlje v analizo blato Centralne čistilne naprave v tri institute v Italiji, Nemčiji in Avstriji in še od njih pridobi mnenje o uporabnosti tega blata. Glede na rezultate analize naj se predlaga, katerim podjetjem se postavi rok za odklopitev od sistema Centralne čistilne naprave. Občinski svet pa bo sprejel ustrezne sklepe, da bo na nivoju vlade Republike Slovenije sprejeta ustrezna zakonodaja.

Jurij Berlot je kot predsednik Komisije za pripravo delitve bilance občine Domžale članom sveta predstavil predloge sklepov o načinu delitve premoženja med novonastalimi občinami na območju bivše občine Domžale, ki so bili sprejeti na skupni seji komisij za pripravo delitve bilance v Lukovici. Ker se predstavniki komisije iz Domžal s klepi niso strinjali, so jih dali v obravnavo občinskemu svetu. V razpravi je bilo na vsebino predlaganih sklepov kar nekaj pripomb. Glede na predlagane sklepe Francija Gerbec in na osnovi razprave na seji sveta je predsednik občinskega sveta dr. Miha Brejc predlagal, da se pred izredno skupno sejo občinskih svetov vseh štirih občin dne 29. marca 1996 sestane Komisija za pripravo delitve bilance Občine Domžale in pripravi nove predloge sklepov v zvezi z delitvijo premoženja bivše občine Domžale, upoštevajo kriteriji lege, deležev in načina delitve, s čimer so se člani sveta strinjali.

Komisija za varnost in vzgojo v cestnem prometu je dala v obravnavo na sejo sveta predlog Odloka o ureditvi cestnega prometa v Občini Domžale. Predlog odloka je bil na seji sveta v prvi obravnavi. Člani sveta so predlog sprejeli in ugotovili, da je primeren za nadaljnjo obravnavo. S sklepom je bil predlog odloka posredovan v 30-dnevno javno razpravo, ki jo vodi Komisija za varnost in vzgojo v cestnem prometu.

Se en odlok so člani sveta obravnavali na seji sveta v prvi obravnavi, in sicer Odlok o ureditvi zimске službe. Z manjšimi pripombami, ki jih mora predlagatelj upoštevati za pripravo predloga odloka za drugo obravnavo, so člani sveta ugotovili, da je predlog primeren za nadaljnjo obravnavo, ki bo predvidoma do konca maja 1996.

V 30-dnevno javno razgrnitev je bil s sklepom občinskega sveta posredovan tudi osnutek Odloka o prostorskih in ureditvenih pogojih za dopolnilno gradnjo v pretežno realiziranem naselju Trzin-Mlake (T-1 in T-2). Javno razgrnjen osnutek odloka je na vpogled vsem zainteresiranim v prostorih Krajevnih skupnosti Trzin in v prostorih Občine Domžale.

Z večino glasov prisotnih članov sveta je Občinski svet v nadaljevanju sprejel tudi sklep, s katerim je javne zavode, katerih ustanovitelj in financer materialnih stroškov je Občina Domžale, s 1. januarjem 1996 oprostil plačevanja nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča v občini Domžale.

Člani sveta so s sklepom dali soglasje k imenovanju disciplinske komisije v sestavi Vera Vojška (predsednica) in člani Irena Zemljič-Hribar, Kristina Slapar, Jelka Zalogar in Janez Merlin. Grabrijan Boris je bil imenovan za predsednika Komisije za oceno škode na kmetijskih zemljiščih, člani komisije pa so postali Zoran Kramžar, Anton Brezovar, Marjan Cencelj, Irena Zlatnar in Franc Mušič.

LOVRO LONČAR

Papežev obisk in naša zgodovinska odgovornost

Nadaljevanje s prve strani

premišljuje v svoji zasebni kapeli pred oltarjem in najbolj češčno poljsko ikono, črno Marijo iz Čenstohove. Velike odločitve sprejema na kolenih, včasih se vrže na obraz pred oltarjem. Pred Boga prinaša prošnje drugih. V predalu kečalnika je cel šop listkov z imeni in nameni ljudi, za katere moli.

Ko se mu bliža 76. rojstni dan, ki ga bo obhajal v soboto, 18. maja sredi zbrane slovenske mladine v Postojni, se krha tudi njegovo zdravje. Čuti posledice ran, ki jih je dobil l. 1981, ko je nanj streljal Mehmet Ali Agca. Napisal je apostolsko pismo o vrednosti človeškega trpljenja, kjer pravi: »Vsak človek lahko v svojem trpljenju postane soudeležen pri Kristusovem odrešilnem trpljenju.« Trpljenje je že od začetka zaznamovalo njegovo življenje. Imel je trdo, bridko mladost. Z devetimi leti je izgubil mater, z enaindvajsetimi očeta, njegov edini, brat zdravnik, je umrl med epidemijo škrlatinke. Zato veliko premišljuje o trpljenju in ima ob sprejemih v svoji bližini rad bolnike.

Vsako jutro pred sprejemi posveti kakšno uro pisanju ali narekovanju. V zgornji levi kot vsake strani napiše besede »V večjo božjo slavo«, v desni kot »Ves tvoj, (Marija)«. Njegova pisna ustvarjalnost je zares izredna: pisma, debele knjige pridig in govorov.

Njegovi obroki so za njega priložnost za pogovor z gosti, prijatelji in sodelavci. Na splošno velja, da je

kosilo za škofe, večerja pa za prijatelje. Včasih se tako osredotoči na poslušanje in odgovarjanje, da skoraj pozabi na hrano. Nekega dne so govorili o srbskem nasilju v Bosni. Papež je posegel vmes in rekel: »In Hrvati – mar mislite, da so angeli?«

Gladko govori osem jezikov in se pogovarja v tistem, ki ustreza sogo- vornikom. Eden od uslužbencev pravi: »Ob njem se počutiš sproščeno in po petih minutah pozabiš, da govoriš s papežem.« Škofe, ki prihajajo na uradni obisk, sprejme s simpatijo, petjem, šalo ali dobronamerno ironijo. Knjige bere v izvirnih jezikih, tudi leposlovje in poezijo. Redko gleda televizijo, razen da za nekaj minut pogleda kakšno nogometno tekmo. Dnevni pregled novic mu pripravijo njegovi sodelavci. Vsak dan se sreča z državnim tajnikom Angelom Sodanom, ki je nekakšen njegov prvi minister in ima takojšen dostop do papeža. Tedensko se sreča tudi z nemškim kardinalom Josephom Ratzingerjem, ki je pristojen za ohranjanje neokrnjenega nauka v Cerkvi, in s kardinalom Gantinom, s katerim pretresa nova škofovska imenovanja.

Koliko ljudi dela v Vatikanu

Njegova želja je preoblikovati rimsko kurijo, to je organe papeških uradov, v kateri dela ok. 2.300 ljudi. Vedno več jih je tudi iz neevropskih dežel. V primeri s kakšno državo birokracija ne to še vedno zelo majhno število, če pomislimo na skoraj milijardo katoličanov po

vsem svetu. O rimski kuriji je še iz časa Janeza XXIII. znana šala. Vprašali so ga, koliko ljudi dela v Vatikanu. Papež je med smehom zelo kratko odgovoril: »Polovica!«

A sedanjí papež ima v glavnem zelo sposobne sodelavce. Med uglednimi je tudi naš rojak dr. Franc Rode, nečak duhovnika in slavista dr. Antona Breznika, doma iz Rodice pri Domžalah. Je tajnik papeškega sveta za kulturo in je v Rimu že od l. 1980. Mnogi bralci poznajo mons. dr. Ivana Jurkoviča (nekaj let je bil domžalski kaplan), ki je že dvanajst let v vatikanski diplomatski službi (dosedanja službena mesta: Koreja, Kolumbija, Moskva), od letos pa dela v vatikanskem državnem tajništvu.

Oči sveta uprte v Slovenijo

Če pomislimo, da je bil papež na Hrvaškem samo en dan in je bilo tam eno samo veliko srečanje, smo lahko ponosni, da bo Sloveniji posvetil skoraj tri dni (petek, soboto, nedeljo) in bo obiskal vse tri slovenske škofije. To dejstvo pa slovenskim kristjanom nalaga tudi posebno odgovornost. Če bo na teh srečanjih (Stožice, Postojna, Maribor) slaba udeležba, bo pač svet dobil o tej naši mali Sloveniji toliko klavnejši vtis. Svet je za Slovenijo slišal leta 1991, ko se je tu začela vojna. A mnogi jo še vedno zame- njujejo s Slavonijo in Slovaško. Od takrat so na nas večinoma spet pozabili. Papežev obisk nas bo spet postavil v središče pozornosti. Slike s teh srečanj bodo preplavile sve-

tovne medije in bodo za desetletja naša izkaznica pred svetom.

Vsi vemo, da je lagodnejše ostati pred TV sprejemniki, da več vidiš in spremljaš vse dogajanje. Ili v Stožice, v Postojno in Maribor pa pomeni napor in žrtve in mnoge neudobnosti. A gre za veliko, enkratno zgodovinsko odgovornost. Papeža ne bo tako kmalu spet v Slovenijo. Zato ne ostanimo skriti v svojih sobah, ampak se ponosno in pokončno pokažimo pred svetom. Pokažimo, kaj nam pomeni 1250 let naše krščanske zgodovine. Naj svet vidi, da nas je še nekaj v tem »raju pod Triglavom«, da nas »viharji jezni« niso odpihnili in mlinski kamni svetovne politike in komunističnega terorja niso zmleli. Pojdimo gledat papeža »v Živo«, zahvalimo se mu za njegovo priznanje naše domovine, Bogu pa za zvestobo dosedanjih rodov. Doživimo srečanje s Petrom, ki nas je prišel potrditi v veri. TV prenos tega nikoli ne more nadomestiti. Če bi to bilo mogoče, bi zadostovalo, da nam papež prek televizije iz Rima prebere nekaj lepih misli...

Če povabimo uglednega gosta, da obišče našo družino, je stvar vljudnosti, da mu sežejo v roko in ga pozdravijo vsi člani družine, mar ne? Če se za papeža ne bomo dosti zmenili, mu utegne res postati nerodno, da je sploh prišel in se lahko začne Slovincem opravičevati zaradi »astronomskih stroškov«, ki nam jih je s svojim obiskom povzročil...

BOGDAN DOLENC

Prejeli smo

Sakralni objekt na Viru – da ali ne?

Občinski svet Občine Domžale je na svoji seji dne 27. 7. 1995 sprejel Osnutek Zazidalnega načrta V7 Helios in ga posredoval v 45 dnevno javno razgrnitev. V okviru javne razgrnitve, ki je trajala do 15. 9. 1995, je bila dne 7. 9. 1995, v prostorih Delavskega doma na Viru, organizirana tudi javna obravnava, ki je bila sklicana na krajevno običajen način (obvestilo vsem gospodinjstvom v krajevni skupnosti).

Bistvene sestavine razgrnjenega zazidalnega načrta so bile: industrijsko območje podjetja Helios (vzhodni del), površine športnega parka Vir (jugozahodni del), poslovno trgovski kompleks (severoza-

hodni del). Dne 13. 9. 1995, dva dni pred zaključkom javne razgrnitve in že po izvedeni javni obravnavi je župnijski urad Dob na naslov Občine Domžale posredoval pripombo, da se v okviru zazidalnega načrta umesti tudi sakralni objekt s pokopališčem.

Županja Občine Domžale je o navedeni pripombi obvestila Svet KS Toma Brejca Vir in nas zaprosila za pisno mnenje.

Svet KS Toma Brejca Vir je o problematiki sakralnega objekta in celotnega zazidalnega načrta večkrat razpravljal in na svoji seji dne 22. 1. 1996 sprejel sklep, da se severozahodni del kompleksa Zazidalnega načrta V7 Helios odda čim prej v javnostim lokalnega območja, z referendumom pa se krajani odločijo o gradnji sakralnega objekta in sežigalnice.

Argumentacija za izvedbo referenduma je bila naslednja:

- umestitev sakralnega objekta posega na prostor, ki predstavlja potencialni centralni del naselja Vir in obsega cca 10.000 m²,
- v okviru priprav zazidalnega načrta niso bile obdelane dolgoročne potrebe prebivalcev Vira.

Zato je Svet KS Toma Brejca Vir predlagal, da se severozahodni del zazidalnega načrta nameni servisnim potrebam lokalnega prebivalstva ter nato naroči študija, ki bo na podlagi značilnosti prostora, poselitve, strukture prebivalstva, itd. pokazala konkretne potrebe v tem delu naselja Vir.

Pred nadaljevanjem postopka sprejemanja zazidalnega načrta je bil dne 14. 3. 1996 v Delavskem domu na Viru organiziran javni razgovor, ki ga je organizirala županja Občine Domžale, na katerega ste bili krajani Vira vabljeni preko vabil gospodinjstvom. Predmet razgovora je bila umestitev sakralnega objekta v območje zazidalnega načrta. Na tem razgovoru je bila glasno podprta zahteva po izvedbi referenduma.

Rezultat razgovora je bil, da je županja Občine Domžale podprla zahtevo Sveta KS Toma Brejca Vir in Občinskemu svetu Občine Domžale predlagala, da se o umestitvi sakralnega objekta in sežigalnice odloča na referendumu.

Občinski svet Občine Domžale je na svoji seji dne 20. 3. 1996 obravnaval stališča do pripomb, posredovanih v času javne razgrnitve ter predloge županije in sprejel sklep, da se sežigalnica izvzame iz zazidalnega načrta, v zazidalni načrt pa se umesti sakralni objekt, istočasno pa tudi sklenil, da zavrača predlog po izvedbi referenduma. Občinski svet je pri odločanju poleg predloga županije, mnenja KS Toma Brejca Vir, razpologal tudi z oceno Urbanističnega inštituta Republike Slovenije, ki je potrjeval naše pripombe, da je pred končnimi odločitvami potrebno pripraviti študijo potreb prebivalcev Vira.

Urbanistični inštitut je konkretno predlagal, da se izdelajo:

- ocena opremljenosti širšega območja Vira s terciarnimi in kvartarnimi dejavnostmi ter njihove razporeditve v prostoru,
- variantne rešitve ureditve lokalnega oskrbovalnega centra Vira na obravnavani lokaciji z javno predstavitvijo,
- preučitev alternativnih lokacij za postavitev cerkve na severni strani magistralne ceste,
- preučitev možnosti izboljšave dostopnosti do obstoječe cerkve.

Krajanom Vira želimo s tem sporočilom podati informacijo o poteku umestitve sakralnega objekta v okviru zazidalnega načrta, jasno povedati kakšne so bile zahteve sveta KS in kdo ter na kakšen način je odločil o umestitvi sakralnega objekta v zazidalni načrt.

Krajanom Krajevne skupnosti Toma Brejca Vir, na podlagi Statuta Občine Domžale, ostanejo še naslednje možnosti:

- občinski svet mora razpisati referendum, če to zahteva najmanj 10% volivcev v občini (51. člen), odločitev na referendumu je obvezujoča za občinski svet,
- svetovalni referendum mora razpisati na zahtevo najmanj 5% volivcev v občini oziroma krajevni skupnosti (53. člen), svetovalni referendum ne zavezuje občinskih organov,
- najmanj 200 volivcev v občini ali svet krajevne skupnosti lahko zahteva razveljavitev splošnega akta ali druge odločitve iz pristojnosti občinskega sveta (54. člen).

KRAJEVNA SKUPNOST
TOMA BREJCA VIR
Svet krajevne skupnosti

Na Viru bodo zvonili zvonovi

Na Viru bodo zvonili zvonovi in pozivali vaščane k ljubezni do bližnjega in k treznemu sožitju. Vabili pa bodo tudi k molitvi, poslušanju Evangelija in opozarjali na minljivost vsega zemeljskega ...

Na 16. seji Občinskega sveta Občine Domžale dne 20. 3. 1996, je bila kot 6. tč. dnevnega reda Obravnava in sprejem stališč do pripomb in predlogov iz javne razgrnitve in javne obravnave osnutka sprememb in dopolnitev Zazidalnega načrta otoka V-7 Helios Količev.

Po dolgotrajni in živahni razpravi so bili izglasovani sklepi:

1. SKLEP: Iz osnutka sprememb in dopolnitev zazidalnega načrta otoka V-7 Helios Količev se izvzame lokacija objekta sežigalnice industrijskih, nevarnih in posebnih odpadkov, pri čemer naj se zazidalni načrt z ostalim programom postopkovno nadaljuje. (Sklep je bil sprejet s 23 glasovi ZA in enim glasom PROTI.)
2. SKLEP: Občinski svet Občine Domžale se strinja z umestitvijo sakralnega objekta v zazidalni načrt otoka V-7 Helios Količev.
3. SKLEP: (Sklep je bil sprejet s 17 glasovi ZA in štirimi glasovi PROTI.)

Občinski svet Občine Domžale ugotavlja, da so strokovna stališča do pripomb in predlogov, pridobljenih med javno razgrnitvijo in javne obravnave na današnji seji, ustrezna. (Sklep je bil sprejet s 18 glasovi ZA.) Tako na seji Občinskega sveta Občine Domžale. Drugače v »Delu«, kjer g. Petkovšek poroča o prvopripravi tiskovni konferenci domžalske županije ga. Cvete Oražem in tajnika Občine, g. Milana Pirmana in njihovih izjavah o sklepih Občinskega sveta. Če bi bile njune izjave res takšne, kot piše g. Petkovšek, potem je Obč. svet le nekakšen nebodigatreba v našo občino. Za občane naše Občine in po Zakonu o lokalni samoupravi je namreč še vedno Občinski svet prvi občinski organ, čeprav morda to ni vsem po volji.

Zgoraj omenjeni Zazidalni načrt se je pojavljal pred Obč. svetom vsako drugo ali tretjo sejo in je bil že temeljito prerešetan: Tako ekološko sporna sežigalnica, ki ne spada v naselje, kot tudi drugi objekti: od športnega centra, ki ni prav nič sporen, čeprav bo koristil le manjšemu številu prebivalcev in ki

v kraj s preko tri tisoč prebivalci prav tako spada kot cerkev, ki pa naj bi nekaj krajanov zelo motila! Trdim, da je Občinski svet Občine Domžale glasoval ustrezno tehtnemu premisleku, ustrezno razpoloženju, ki je bilo izraženo na zboru krajanov v Delavskem domu na Viru dne 14. 3. 1996.

F. R.

Iz tega čakanja ne bo nič!

Petdeset let že čakamo. Izgnanci smo bili prvi, ki nas je ob drugi svetovni vojni prizadela nemška okupacija. Že v začetku julija 1941 smo bili izgnani v tuje dežele, največ pa v Srbijo, kjer smo morali životartiti dolga štiri leta. Veliko naših ljudi je tudi zbolelo in umrlo. Tam je bilo drugačno podnebje, vreme in ne domača prehrana, pa še te je zaradi vojnega časa največkrat manjkalo. Ni bilo mogoče dobiti dela in zaposlitve, s tem pa ni bilo denarja za preživljanje. Z eno in isto obleko smo morali potrpeti. Najhuje pa je bilo to, da nismo mogli dobiti vseh zdravil.

Slovenci so se v Beogradu in okolici znašli, kakor se je kdo vedel in znal. Nekateri so dobili zasilna stanovanja pri dobrih ljudeh, drugi pa so naleteli na drugačne. Saj nikjer na svetu niso vsi dobri niti vsi slabi. Nekateri Srbi so nam celo očitali, da smo IZBEGICE in da smo morali že kaj hudega in slabega narediti, da so nas Nemci preselili. Nekateri Slovenci so se precej ukvarjali s prekupčevanjem, posamezniki so se začeli ubadati s svojo obrtjo, saj njih je pa sem in tja našlo kakšno začasno delo, da so tako vsaj za silo preživljali svoje družine. Najtežje je bilo za slovenske izobražence, saj niso mogli dobiti primerne dela.

Ko so v jeseni 1941 sovjetske oborožene sile zavzele Srbijo, smo jih takrat imeli za osvoboditelje, saj smo računali, da se s tem bliža konec vojne in da bomo šli kmalu domov.

V juliju 1945 je bila pot domov zelo težka in naporna, saj je trajala ves teden. S sabo smo imeli samo suho hrano, v vagonu pa smo si kdaj skuhalo malo čaja. Ko smo končno v Brežicah zagledali napis: DOBRODOŠLI, smo bili vsi srečni, da smo doma, v Sloveniji. Prvič po tednu dni smo spet jedli toplo hrano. Ričet je bil izredno dober in okusen. Ko smo se z vlakom peljali že proti Ljubljani in smo po štirih letih spet videli naše prelepe Kamniške planine, smo bili vsi solzni.

Po štirih letih nosečnosti, da smo končno doma, smo bili srečni in veseli, toda tudi precej razočarani. Naša hiša je bila popolnoma prazna. V praznem pa ne moreš živeti. Takratna oblast nam je ponujala kuhinjsko opremo, postelje in vse drugo za bivanje iz skadišča splošnega ljudskega premoženja. Starši pa tega niso hoteli vzeti. Nekaj smo potem le našli svojega. Težko je šlo. Niti šolanja nismo mogli nadaljevati, ker je bilo treba trdo delati, da smo preživeli.

Za vojno škodo so nas dvakrat ali trikrat popisali. To je pa bilo tudi vse.

Pa taka oblast. Saj ni nič boljše od prejšnje. Pravi, če bi nam dala kakšen tolar odškodnine za vojno nosečnost, bi šlo to v breme in škodo proračuna in bi potem morala večati davke. Nas pa je samo še ena četrtina, drugi so že pomrli. Za tiste, privilegirane se pa ne upa reči, da so v breme in škodo proračuna. Kar debele dodatne penzije vlečejo že več kot petdeset let. In tako sesajo od države denar. Zdaj spet vse tako kaže, da jih od tega sesca ne bo nobeden stran spravil. Zato pa pravim, nič ne bo. Znajo računati. Zaradi tega pa so prizadeti tudi drugi, tisti, ki so bili zaprti in internirani, prisilni mobiliziranci in še druge žrtve vojne.

Prejšnja oblast se je obnašala, kot da nas sploh ni, zdajšnja nas pa že pet let vleče za nos. Nekaj govorijo o nekih zakonih. A eno je govoriti, drugo pa storiti. Zdi se, da tudi varuha pravic vse to nič ne briga. Pa tak varuh. Ena beseda pa res nič ne stane.

Po kakšnih petnajstih letih res ne bomo več v breme države. In na to računajo.

IZGNANKA
(naslov v uredništvu)

Odsevi ...

Trdnost verige se običajno spozna po njenem najšibkejšem členu, pravi pregovor. Pa to velja za sedaj že minulo vladno navezo treh zelo različnih strank? Če bo Združeni listi uspelo, da bodo volivci pozabili, da je ta sploh kdaj bila v vladi, to pa je ZL s svojim izstopom hotela doseči, omenjeni pregovor za bivo verigo (LDS-ZL-SKD) ne velja. Kajti navidezni vzrok za izstop iz koaliciije – glasovanje o poračunih pokojnin in »odstopitev« Tajnikarja, je bil vse preveč prozoren. Se je torej sploh kaj spremenilo po odhodu ZL iz vlade? Ko je novi minister zasedel Tajnikarjevo mesto, smo pričakovali zamenjavo vsaj nekaterih ljudi v dokaj razsutom ministrtvu. Zakaj do zamenjav ni prišlo, bomo morda zvedeli kasneje, sedaj nas skušajo na raznih tiskovnih konferencah predsvem prepričati, da bivši minister Tajnikar ni o ničemer nič vedel, da mu morebitnega obvestila Sove Drnovšek sploh ni pokazal, da je morda videl le poročilo agencije, ki je govorilo o nekaterih Tamovih ljudeh, ki so bili osumljeni kaznivih dejanj itd. itd. Kljub vsem poskusom prikrivanja očitnih dejstev pa je vendarle jasno, da je pričelo znotraj klana škripati. Čeprav si del klana prizadeva, da bi ljudje končno »pozabili« na afero Tam in na vse nastopajoče akterje v zvezi z njo, pa drugi del klana tega noče, ker ima pač svoje račune. In kjer se prepričata dva, (čeprav sta del »združene« celote), potem tretji ...

Da je nekaj hudo narobe, kažejo tudi poteze Milana Kučana, saj vnaprejšnje pošiljanje demantijev javnim občilom, za vsak primer tudi tistim, ki o stvari sploh niso pisali, češ da stvari niso takšne, kot jih nekateri vidijo, ne moremo imenovati drugače kot »unikatno« početje, da o aferi Kaminsky sploh ne govorimo ...

Prav gotovo pa je unikatno tudi početje vlade, ki kljub vsem kazalcem gospodarjenja vztrojno prikazuje stopnjo inflacije z enomestno številko. Ker vemo, da »uradno« inflacijo ugotavlja in razlaga služba, ki je podrejena predsedniku vlade, si lahko mislimo dvoje, ali je z uradno inflacijo nekaj narobe ali pa je le odsev želja in torej daleč od resničnosti. Tudi po anketi, ki jo je za prejšnji mesec opravil po vladnem naročilu Center za raziskovanje javnega mnenja in FVD, ne moremo mimo podatkov o sorazmerno visoki inflaciji in naraščanju cen, manjšanja vrednosti tolarja vse od julija 1995 do marca 1996, mimo zaostrovanja socialnih razmer, ki se kažejo preko razpada Tama, stavke zdravnikov in zobozdravnikov, sporov strank glede volilnega sistema, razhajanja glede obrambne politike, zunanje politike in tako dalje. Po podatkih iz ankete se je delež zadovoljnih z demokracijo zmanjšal na 30,1%, delež nezadovoljnih pa se je povečal na 53,5%, manj kot prej pa je tudi neopredeljenih. Če nadalje pogledamo zadnje podatke Agencije za plačilni promet, lahko ugotovimo, da skupna vsota dokazanih oškodovanj družbene lastnine že presega 1,1 milijarde nemških mark. Vzrokov za padec zadovoljstva je torej več kot dovolj.

Več kot dovolj je storila tudi vlada, da bi ljudje končno le »ugotovili«, da so zdravniki s svojo stavko skušali destabilizirati vlado, saj množice res ni bilo težko prepričati, da bi previsok dvig zdravniških plač spravil v nevarnost proračun, kar bi v končni fazi vplivalo na celotno gospodarstvo. Po drugi strani pa je najbrž tudi res, da je še veliko poklicev, ki so prav tako kot zdravniški, še vedno strahovito podcenjeni. Pa vendar, tudi zdravniki se najbrž lahko primerjajo z drugimi, na primer z uslužbenci državne uprave, ali s poslanci, ki verjetno na noben način ne morejo dokazati, da so obremenjeni bistveno bolj kot zdravniki. Vsaj poskusiti bi bilo treba vzpostaviti nekakšno razmerja, in ugotoviti, ali je na primer delo državnega uradnika ali politika res bistveno več vredno od zdravnikovega. Če primerjamo namreč plačo zdravnika, ki je eden redkih poklicev, kjer je osebna odgovornost zelo konkretna, kjer gre za visoko strokovno in človeško odgovornost, s plačo uslužbencev državne uprave, da plač poslancev niti ne omenjam, lahko ugotovimo edino to, da državni uradnik pač za toliko in toliko tolarjev prehitri zdravnika. Kljub vsem »stranskim učinkom« zdravniške stavke je do nje moralo priti, pa naj nasprotaniki še tako grmijo, kajti ponižanja nihče ne more prenašati v nedogled. Ni se veliko zmotil tisti, ki je nekje zapisal, da je »stavka prerasla v pravi upor zdravnikov«. So sedaj na vrsti šolniki?

Kot neke vrste upor pa so šli nasprotniki večinskega volilnega sistema tudi pobudo Socialdemokratov Slovenije za uvedbo tega sistema, po katerem bi volivci volili ljudi namesto strankarskih list. Ko so začutili, da jim gori pod petami, so se nenadoma začele pojavljati nove referendumske zahteve. Tako je Državni svet zahteval razpis referenduma o spremembah volilne zakonodaje, po kateri bi 44 poslancev volili po večinskem in 44 po proporcionalnem sistemu. Samo malo zatem pa je skupina poslancev Državnega zbora vložila zahtevo za razpis referenduma, po katerem bi se volivci odločali o tem, ali želijo voliti po starem sistemu, ki bi bil le malenkostno spremenjen. Po vseh teh dogodkih je povprečni volivec, milo rečeno, zbeگان. S spretnimi manevri so tisti, ki se bojijo večinskega sistema, njegovo uzakonitev pred bližajočimi se volitvami praktično nemogočili. Vse kaže, da bomo volili po starem sistemu, ki je nerazumljiv in ki ga je javno mnenje označilo kot nedemokratskega.

Kljub temu da pred časom zunanji minister Zoran Thaler poslancem ni zagotovil, da bo podpora španskemu dokumentu pomenila pridobitev pridruženega članstva v Evropsko zvezo, so poslanci s 47 glasovi za (socialdemokrati so se glasovanja vzdržali, rekoč, da bi morale pred sklepjanjem parlamentarne stranke podpisati Sporazum o skupnih interesih ter metodah usklajevanja različnih pogledov na približevanje Slovenije EZ) podprli španski kompromis. Državni zbor se je tako zavzel, da bo naša država ob uveljavitvi pridruženega članstva v EZ delno sprostila nakup nepremičnin za tiste tuje, ki so imeli pri nas vsaj tri leta stalno prebivališče, v celoti pa ga bo morala odpreti štiri leta po ratifikaciji pridruženega članstva – v tem času naj bi Slovenija pridobila tudi polnopravno članstvo. Bo zaradi dejstva, da je španski predlog v nasprotju z 68. členom ustave, potrebno spremeniti tudi ustavo? Glede interpelacije o ministru Thalerju pa lahko ugotovimo, da je njegov položaj na politični stavnici močno padel.

DADA

Zadnja točka

Odgovore na vprašanja, pobude, predloge in zahteve članov sveta bi lahko poimenovali »princip stalne javne informacije« (Miha Burger). Še zmerom je nerazkazano, ali davkoplačevalce domžalske občine zanima poraba javnih financ. V gradivu za 17. sejo Občinskega sveta so na skupno zahtevo svetnikov SDS, SKD, SLS in Liste obrtnikov (zadnja točka 15. seje Občinskega sveta z dne 14. 2. 1996) objavljeni podatki o plačah funkcionarjev občinske uprave. Informacijo oziroma odgovor je pripravil Milan Pirman, tajnik občinske uprave.

Plače funkcionarjev in nadomestila za opravljanje funkcije (neto zneski) so za december 1995 znašale:

Plače funkcionarjev občinske uprave		sejnine	dnevnice
Cveta Zalokar-Oražem, županja	220.983,00	25.600,00	5.222,00
Milan Pirman, tajnik obč. uprave	201.372,70	17.600,00	
Simon Mavsar, podžupan	190.695,00		5.222,00
Matjaž Vovk, podžupan	41.791,00	4.800,00	

Svetniška »decembrska plača« je bila za vse skoraj enaka, in sicer nekaj več kot 47.000,00 tolarjev (za tri seje občinskega sveta), zanimive pa so razlike v sejninah. Največ so v decembru od sejnin prejeli naslednji svetniki:

Anton Preskar 28.000 SIT + 47.639 SIT
Pavel Pevec 22.400 SIT, dnevnic 5.222 SIT (edini) + 47.639 SIT
Martin Grošelj 20.800 SIT + 47.639 SIT

Zanimivo pobudo je v imenu kluba svetnikov LDS Domžale na 16. seji Občinskega sveta izrekel Tone Dragar (LDS). Predlagal je, naj se redna seja Občinskega sveta skliče v domžalskem domu za letovanje otrok na Krku. Seja na Krku bi bila poleg rednega dela sveta predvsem namenjena spoznavanju bivalnih razmer v domu in okoli njega, seja pa bi še služila kot »informativna« pomoč pri odločanju v zvezi z investiranjem oziroma finančno pomočjo pri delovanju doma. Člani Občinskega sveta so že na isti seji sprejeli pobudo in se strinjali, da bi seja na Krku organizirali predvidoma v soboto, 1. junija 1996. Svetnik je Občinski svet seznanil še s pobudo, izrečeno na seji Sveta staršev Osnovne šole Ihan. Starši te šole so namreč nezadovoljni z avtobusno povezavo med Ihanom, Domžalami in Ljubljano.

Sedaj namreč razen šolskega avtobusa, ki vozi štirikrat na dan (dvakrat zjutraj in dvakrat popoldne) vozi avtobus na relaciji Ihan–Domžale ob 5.20, 14.30 in 22.30. Po mnenju krajanov je to premalo in še ob nepravem času, zato predlagajo, da občinska uprava skliče sestanek med ustreznimi občinskimi službami, KS in možnimi prevozniki (KAM-BUS, privatniki itd.). Pripravljenec odgovora Simon Mavsar, načelnik Oddelka za gospodarsko dejavnost ugotavlja, da je avtobusna progga proti Ihanu nerentabilna (sredstva za sofinanciranje te proge zaradi »nedonosnosti« zagotavlja proračun občine Domžale), vendar pa kljub temu kmalu pričakuje pogovor, na katerem bi lahko ugodno rešili problem, ki pesti starše osnovne šole.

Svetnika Jožeta Nemca (Zeleni Slovenije) je zanimalo, kako potekajo denacionalizacijski postopki v občini Domžale. Na seji je zastavil več vprašanj, na katere mnogi prizadeti že nestrpno pričakujejo odgovor. Koliko zahtev je bilo vloženo? Koliko zadev je bilo rešenih in koliko je še nerešenih? Kdaj bodo dobili tisti upravičenci odgovore, ki so že pred dvema letoma vložili dokumentacijo za vrnitev nacionaliziranih zemljišč, pa še niso dobili nikakršnega uradnega odgovora pristojnih služb?

Kdo je lastnik zemljišča – južni del pred Veleblagovnico, kjer Napredek »koristi« prostor za parkirišče, je zanimalo svetnika Martinu Urbanija (SDS). Po njenem mnenju je prostor neprimeren (»je v bednem stanju«) za parkiranje, saj je poln lukenj, raznih razbitih steklenic in smeti. Svetnica tudi meni, da v Domžalah sicer primanjkuje parkirnih površin.

POMOČNIKI ODGOVORE UREDNICE

SOCIALDEMOKRATI SPREMENILI KRATICO

– ODSLEJ JE SDS

Prednosti večinskega volilnega sistema – zanj moramo zbrati 40.000 podpisov

V sredo, 10. aprila 1996, smo se v prostorih Krajevne skupnosti Radomlje zbrali člani SDS Radomlje na svoji prvi redni seji.

Predsednica Martina Urbanija je pozdravila vse prisotne in jim razdelila politični program stranke, ki je zajet v preglednem elaboratu. V uvodu je opozorila na spremembo pri nazivu stranke, ki smo mu na izrednem kongresu odvzeli eno črko »S« in se po novem imenujemo »Socialdemokrati Slovenije«. Tudi logotip stranke bo spremenjen. Obljubljajo, da bodo barve prijaznejše in toplejše. Največ časa na seji smo porabili za morebiten potek zbiranja podpisov za referendum, ki ga je predlagala naša stranka in s katerim bi se uvedel večinski volilni sistem. Člani so potrdili pripravljenost aktivnega sodelovanja v tej akciji SDS Slovenije, za poštene volitve.

Prednosti večinskega volilnega sistema so:

- da v svojem kraju izvolijo človeka, ne stranke,
- v primeru, da poslanec slabo dela, ga lahko odpokličejo,
- večja transparentnost strank; ni možno manipuliranje s satelitskimi strankami,

SDS

SocialDemokrati Slovenije

– možnost, da volijo tudi zdomci in konzularnih predstavnikov.

Na seji je bil navzoč tudi Marko Rode, ki obiskuje politično akademijo SDS. Prisotne je seznanil s programom in opisal nekaj zanimivih tem, ki so jih že obravnavali.

Predsednica je člane opozorila tudi na proračun Občine Domžale in poudarila, da bo prav na pobudo stranke SDS izdelan projekt za hodnik od Radomelj proti Volčjemu potoku. Gospod Blej je opozoril na veliko onesnaženost rečnega brega Kamniške Bistrice od mostu v Radomljah do domžalskega mostu. Pripombe so bile izrečene tudi glede sortiranja odpadkov po posameznih vaseh. Naša zahteva je, da

Z zbiranjem podpisov za večinski sistem volitev bo SDS začela v torek, 23. aprila 1996. Ker je po sedanjosti ustavi odpoklic poslanca lahko sporen, bo sočasno mogoče podpisati tudi referendumsko pobudo za spremembo ustave, s katero bi dopustili odpoklic poslanca. Oba obrazca bodo vsi občani lahko dobili na sedežu upravne enote Domžale, SDS pa bo postavila pred občinsko stavbo tudi posebno stojnico. Zbiranje podpisov bo trajalo do 21. junija 1996.

v vsak kraj postavijo zabojnike za steklo, papir, železo in plastiko.
MARTINA URBANIJA

SOCIALDEMOKRATSKA STRANKA SLOVENIJE
SLOVENSKI KRŠČANSKI DEMOKRATI in
SLOVENSKA LJUDSKA STRANKA

Vabimo na predavanje in pogovor z naslovom:

POTI IN STRANPOTI LASTNINJENJA

Predaval bo g. Marjan VIDMAR

Predavanje bo v petek, 26. 4. 1996 ob 20. uri
v dvorani Kulturnega doma na Močilniku v Dobu.

VABLJENI!

SLS in volitve v svete krajevnih skupnosti

Za začetek potrebuje vsaj deset prijateljev.

Kandidat za člane lahko imenujejo občani, zbori volivcev ali stranke, volitve v naši občini pa morajo biti še letos.

Politična elita že kar nekaj časa drži slovensko občestvo – tudi tisti, manj politično usmerjeni del – v napetosti glede volitev v državni zbor. Začelo se je z željo o predčasnih volitvah in nadaljevalo z zahtevo za spremembo volilne zakonodaje oziroma razpisom referendumu. Državnozborske volitve so nedvomno pomembna zadeva, toda nič manjšo težo ali ve-

ljavo nimajo lokalne v svete krajevnih skupnostih, o katerih pa se bolj malo ali skoraj nič ne govori, čeprav bodo tudi te volitve morale biti.

In prav zato, ker na njih nekako pozabljamo, sem se odločil našim bralcem na kratko pojasniti, kako in kaj je s to rečjo.

Z spremembo in dopolnitvijo 109. člena zakona o lokalnih volitvah so stvari postale dokaj jasne. Volitve v svete krajevnih skupnosti morajo biti v roku enega leta od sprejetja občinskega statuta. Ko je

sti. Prva je, da skupina najmanj desetih občanov s podpisom izbere »svojega« kandidata. Seznam podpisov mora vsebovati osebne podatke podpisnikov (ime in priimek, rojstni podatki, naslov stalnega prebivališča), biti mora potrjen pri organu, ki vodi evidenco volilne pravice (matični urad), vsak volivec pa lahko da podporo tolikim kandidatom za članstvo v svetu, kolikor se jih v njegovi volilni enoti voli.

Druga možnost je, da kandidate izberejo na zborih volivcev, ki jih

to urejeno, občinski sveti sprejmejo odlok o določitvi volilnih enot, številu članov svetov krajevnih skupnosti in o izvolitvi predsednika in podpredsednika sveta. Odlok mora biti objavljen v uradnem listu občine. Ko je vse to opravljeno, lahko župan, v našem primeru županja, razpiše lokalne volitve.

Rokovnik za izvedbo volitev, sklep o določitvi volilnih enot, številu članov svetov krajevnih skupnosti in o izvolitvi predsednika in podpredsednika sveta. Odlok mora biti objavljen v uradnem listu občine. Ko je vse to opravljeno, lahko župan, v našem primeru županja, razpiše lokalne volitve.

Na teh volitvah bo veljal tako imenovani večinski sistem, ki omogoča tesnejšo in neposrednejšo povezavo med volivci in izvoljenimi. V eni krajevni skupnosti je možnih tudi več volilnih enot, kar v bistvu zagotavlja večjo zastopanost predstavnikov iz vasi ali naselij. Osnovni kriterij za določitev volilnih enot je seveda število prebivalcev, iz vsake volilne enote pa se bo lahko volilo največ tri člane sveta KS. Če pa ima kakšna krajevna skupnost svet z največ sedmimi člani, pa te člane volijo vsi člani določene krajevne skupnosti ne glede na to, koliko volilnih enot ima. Ali povedano drugače, v vseh volilnih enotah volijo iste ljudi v svet KS.

In kakšen je postopek kandidiranja? Kakšen predvideva tri možno-

lahko skličejo na zahtevo najmanj desetih volivcev v volilni enoti. Takšno zahtevo je treba pisno vložiti po volilni komisiji najkasneje v desetih dneh po razpisu volitev. Zbor volivcev mora sklicati predsednik KS, na njem pa se lahko določi le toliko kandidatov, kolikor se jih v volilni enoti voli.

Tretja možnost pa je povezana s političnimi strankami. Stranka lahko določi, koliko kandidatov jih v volilni enoti volijo, s tem da mora predložiti volilni komisiji pravila stranke in zapisnik z zbora stranke, na katerem so kandidate določili. Kandidata lahko podprejo le tisti člani stranke, ki imajo stalno prebivališče v krajevni skupnosti kandidata.

Ne glede na to, na kakšen način je bil kandidat določen, v vsakem primeru mora biti pri vsej drugi potrebni dokumentaciji predloženo tudi pismeno soglasje kandidata, da se s kandidaturjo strinja.

Volitve v svete krajevnih skupnosti bodo na plečih občinske volilne komisije in volilnih komisij krajevnih skupnosti ter volilnih odborov. Člani volilnih organov ne morejo biti hkrati tudi kandidati za člane svetov. In pomembno je tudi to, da bodo sprčo zdaj veljavne zakonodaje volitve legitimne tudi v primeru minimalne udeležbe.

**Predsednik SLS
Podružnice Domžale
MARKO BREGAR, dipl. inž.**

OBMOČNO ZDRUŽENJE SLOVENSKIH ČASTNIKOV DOMŽALE

Delovno srečanje častnikov in podčastnikov

V sejni sobi občine Domžale so se 7. marca na delovnem srečanju sestali člani območnega Zdrženja slovenskih častnikov Domžale, v katerega se je doslej včlanilo že skoraj sto častnikov slovenske vojske, ki prebivajo na območju občin Domžale, Lukovica, Mengeš in Moravče.

V imenu začasnega odbora je o aktivnostih v preteklem letu poročal Dominik Grmek in med drugim poudaril, da je združenje nepolitična profesionalna organizacija častnikov in podčastnikov Slovenske vojske z novim imenom, pravili organiziranosti in delovanja, namenjena predvsem strokovnemu združevanju in usposabljanju.

Območno združenje v Domžalah se je doslej ukvarjalo z začetnimi, predvsem kadrovskimi in finančnimi težavami, hkrati pa mu je

uspelo organizirati tudi nekaj strokovnih ekskurzij in srečanj. Z letošnjim letom se bodo razmere postopoma uredile, v kratkem pa bo sklican tudi občni zbor združenja, kjer bo izvoljeno novo vodstvo.

Člani združenja so se na delovnem srečanju dogovorili o pro-

gramu dela v letošnjem letu, evidencialni kandidati za upravni odbor združenja in pozvali častnike in podčastnike, ki se še niso včlanili v združenje, da se jim pridružijo. Ob tem naj ponovno zapišemo, da se lahko vsi zainteresirani vpišejo v ZS vsak petek, do 20. aprila, od

18. do 19. ure na sedežu združenja, Ljubljanska 36, Domžale.

Vsem novim članom so bile izročene izkaznice ZSČ, ob koncu srečanja pa je nastala tudi skupinska fotografija.

Besedilo in slika
SAŠO NOVAK

ALI VEMO?

Kdo vodi občino?

Bistvo lokalne samouprave je v tem, da ljudje v lokalni skupnosti (npr. občini) sami odločajo o zadevah, ki po svojem pomenu ne segajo bistveno čez meje te skupnosti. Odločanje prebivalcev občine o občinskih zadevah lahko imenujemo tudi lokalna demokracija. Demokracija pa se lahko izvaja na dva načina: neposredno in posredno. Mehanizma neposredne demokracije sta zbor občanov in referendum. Tudi v naši ureditvi ju poznamo, vendar sta oba v praksi težko izvedljiva in zvezana z velikimi stroški ter zapletenimi in dolgotrajnimi postopki. Zato sta zgolj kolektivni posredne ali predstavniške demokracije. Njeno bistvo pa je v tem, da namesto vseh polnoletnih prebivalcev občine o občinskih zadevah odločajo njihovi predstavniki v občinskih svetih.

Povsod po svetu, kjer poznajo lokalno demokracijo, se na ravni lokalnih skupnosti oblikujejo predstavniški organi, ki se običajno imenujejo sveti (Gemeinderat, local council, conseil municipal...). Člane teh organov izvolijo na neposrednih volitvah – pravico voliti in biti voljen na teh volitvah imajo vsi prebivalci lokalne skupnosti, ki so poslovno sposobni.

Občinski svet

Tudi pri nas imamo takšne občinske predstavniške organe – občinske svete, ki štejejo od sedem do petinštirideset članov. Tako ima npr. domžalski občinski svet 31 članov. Izvolili smo jih na volitvah po proporcionalnem sistemu – se pravi tako, da smo glasovali za kandidatne liste v volilnih enotah. Občinski svet je najvišji organ odločanja v občini. Vse pomembne odločitve o lokalnih javnih zadevah, ki v veliki meri krojijo naše skupno življenje, sprejema

prav ta organ. Občinski svet sprejme »občinsko ustavo« – statut občine. Sprejema tudi druge splošne akte – zlasti odloke, ki bi jih lahko imenovali kar »občinski zakoni«. Občinski svet sprejme vsako leto tudi enega najpomembnejših aktov, s katerim razreže denarno »pogačo«, ki je namenjena za urejanje lokalnih zadev. Ta pomembni akt je seveda občinski proračun, v katerem občinski svet določa, koliko občinskega denarja bomo namenili za investicije v lokalne ceste, osnovno šolo, vrtce, komunalno infrastrukturo, izgradnjo neprofitnih stanovanj, varstvo okolja itd. Občinski svet odloča tudi o rabi občinskega prostora – sprejema namreč prostorske plane in izvedbene akte (zazidalne, ureditvene in druge načrte), v katerih je določeno, katera območja bodo namenjena za zidavo stanovanjskih hiš ali blokov, industrijskih obratov, poslovnih prostorov, za zelenice in parke. Občinski svet tudi imenuje nekatere občinske funkcionarje: tajnika občinske uprave, podžupana in člane nadzornega odbora občine. Skratka, občinski svet ima pravzaprav v svojih rokah vse vzvode upravljanja lokalnih zadev. Tako je pri nas in tako je v vseh pomembnejših primerjalnih ureditvah.

Predsednik občinskega sveta

Občinski svet deluje kot majhen parlament. Ima svojega predsednika; tega izvolijo svetniki. Predsednik vodi delo sveta, predstavlja svet, sklicuje in vodi njegove seje. Občinski svet ima tudi delovna telesa (odbore in komisije), ki so manjša in bolj operativna kot svet v celoti in katerih naloga je, da »premeljejo« vsak predlog, preden o njem odloči občinski svet. Delovanje občinskega sveta mora potekati po vnaprej poznanih in demokratičnih pravilih igre, saj bi bila sicer

demokracija njegovih odločitev lahko vprašljiva. Zato ima svet svoj poslovnik, v katerem je urejeno delovanje tega predstavniškega organa, zlasti pa postopki, po katerih sprejema odloke, proračun in druge odločitve. Občinski svet občine Domžale se vsak mesec sestane na redni seji, po potrebi pa tudi na izrednih sejah.

Občinski svetniki – neprofesionalci

Člani občinskega sveta so ljudje, ki jim ljudje posebej zaupamo in smo jim zato dali pooblastilo, da v našem imenu odločajo o naših skupnih zadevah. Svojo funkcijo opravljajo neprofesionalno. V občini pa mora delovati tudi profesionalna ekipa, ki po strokovni plati pripravlja predloge odločitev, o katerih odloča svet. Poleg tega je potrebno odločitve občinskega sveta tudi izvrševati. Občinskemu svetu mora biti torej na voljo aparat, preko katerega njegove odločitve stopijo v življenje. Položaj tega aparata je v različnih organizacijskih modelih, ki so uveljavljeni v svetu, različen. V Veliki Britaniji npr. odločitve sveta izvršuje lokalna uprava. Le-to sestavljajo profesionalci, ki so (vključno z direktorjem, ki ga imenujejo »chief – executive officer«) v službi občinskega sveta. Župan (mayor ali provost) pa je funkcionar, ki predseduje svetu. V Nemčiji in Avstriji pa župan, ki ga voli svet (izjemoma, npr. na Tirolskem, neposredno volivci) združuje dve vlogi. Vodi občinski svet in občinsko upravo. Ker ga svet izvoli, je župan svetu tudi odgovoren.

Župan vodi občinsko upravo

Pri nas izvršilno funkcijo v občini izvaja župan z občinsko upravo. Izvoljen je na neposrednih volitvah. Župan postane tisti kandidat, ki dobi večino vseh veljavnih glasov. Če v prvem krogu to ne uspe nobenemu kandidatu, se dva najuspešnejša kandidata za funkcijo župana potegujeta v drugem krogu. Župan lahko predlaga občinskemu svetu proračun, odloke in druge odločitve, skrbi pa tudi za izvrševanje odločitev občinskega sveta. Župan ima tudi vlogo varuha zakonitosti v občini, saj lahko občinski svet opozori na morebitne nezakonite določbe odlokov in drugih

splošnih aktov. Ne more pa določb, za katere meni, da so nezakonite, razveljaviti, temveč lahko le zahteva od ustavnega sodišča, da začne postopek za oceno ustavnosti in zakonitosti. Župan tudi vodi občinsko upravo, profesionalni aparat, ki pripravlja občinske odločitve po strokovni plati. Pri vodenju uprave županu pomaga tajnik; tega na predlog župana izvoli občinski svet. Župan tudi določa število zaposlenih v občinski upravi in odloča o zaposlitvi posameznih občinskih uslužbencev.

Slovenski organizacijski model občine je dokaj neobičajen in ga mnogi kritizirajo (glej npr. Janez Šmidovnik, Lokalna samouprava, str. 199 in 200). Nenevadno je, da ima občina neposredno izvoljenega župana, čeprav je župan zgolj predlagatelj in izvrševalec odločitev občinskega sveta. Županu neposredna izvolitev zagotavlja »nedotakljivost«, kakršne ne uživa noben drug funkcionar v državi. Prvotno besedilo zakona o lokalni samoupravi sploh ni predvidelo nobene možnosti, da županu preneha funkcija. Z novelo zakona je bila vsaj za »najhujše« primere (trajna nezmožnost opravljanja funkcije, izguba volilne pravice, pravomočna obsodba na zapor, daljši od šestih mesecev itd.) predvidena možnost, da županu (ali članu občinskega sveta) preneha funkcija. Kljub temu pa je nelogično, da župan ne odgovarja predstaviškemu telesu, katerega politiko izvršuje. Znano je, kakšne blokade v upravljanju občinskih zadev lahko povzroči takšen organizacijski model. Z zakonom o lokalni samoupravi smo torej dobili nacionalno imitacijo »predsedniškega sistema«. Za predsedniški sistem je znano, da temelji na neodvisnosti zakonodajne in izvršilne oblasti. To je za državo dobro, ker veji oblasti druga drugo nadzirata in omejujeta in je tako rešeno večno filozofsko vprašanje, »kdo bo varoval varuho«. Takšna »predsedniška« ureditev pa je nesmiselna na občinski ravni, saj za občino ni težko najti tistega, ki nadzira njeno delovanje – ta nadzornik je seveda država.

Upamo lahko, da bodo strokovni argumenti zmagali nad političnim kompromisarstvom, katerega plod so nekatere določbe zakona o lokalni samoupravi in da bomo Slovenci na ravni lokalne samouprave končno dobili učinkovit in poceni organizacijski model.

DADA BREJC

**SREČA JE NEKAJ, KAR
DAJE OBČUTEK
VARNOSTI**

Osnovna šola Roje

**Pozdrav pomladi in
materinskemu dnevu**

»Vso dolgo zimo smo se pripravljali, da bi vas ob prihodu pomladi in vašem prazniku prijetno presenetili. Pridite v šolo in nam prisluhnite,« so za materski dan otroci Osnovne šole Roje napisali svojim mamicam in rejnicam, poleg drugih pa so povabili tudi Slamnik. Prepričana sem, da lahko v imenu vseh prisotnih zapišem, da smo v družbi otrok preživeli čudovito uro, ki je verjetno ne bomo nikoli pozabili. Toliko ljubezni, prisrčnosti in človeške topline kot smo jo začutili tisto spomladansko dopoldne, čeprav je zunaj ležal sneg, verjetno na drugih, da rečem »normalnih« šolah, nismo še nikoli. Vzgojiteljice in učiteljice šole s prilagojenim programom so za nastop pripravile tako rekoč vse otroke, tako, da so vsi svojim mamicam lahko pokazali, kaj so se naučili. Ob predstavi sem se spomnila misli Eme Škrjanc-Ogorevc, ravnateljice šole, ki jo je zapisala ob 10-letnici šole na Rodici: »In kaj je sreča? Sreča ni nekaj materialnega. Sreča ni denar in ne bogastvo. Je nekaj, kar daje občutek varnosti, je tisto, kar ti pove, da si v družbi zaščen in potreben – je ljubezen do sočloveka, do najbližjega, je pripravljenost odpustiti, je pripravljenost odgovoriti se delčku razkošja in ga dati tistim, ki jim neizmerno veliko pomeni, če jih stisneš k sebi, da občutijo, kako jih ima nekdo rad.«

Za njimi je že 32 let

Po prireditvi sva z ravnateljico še malo poklepali in povedala mi je toliko zanimivega, da res ne bi bilo prav, če ne bi tega zvedeli tudi bralci našega glasila.

Začetki šole s prilagojenim programom segajo 32 let nazaj, ko so se naselili v izpraznjeni stari šoli sredi polja pod Homškim hribom. S pomočjo učiteljev – defektologov so v šoli našli svoj drugi dom številni učenci, ki so počasneje sprejemali znanje. Počasi pa je postala šola pretesna, zato so morali odpirati nove oddelke v Moravčah, Jaršah, Trzinu, Duplici in Domžalah, leta 1984 pa so se končno lahko vselili v lepo, za takrat še dovolj veliko novo šolo na Rodici.

Izvajajo tri programe: predšolski program, program za otroke, ki so zmerno, težje in težko prizadeti, in pa za otroke, ki so v šoli s prilagojenim programom. Otroci, ki obiskujejo prilagojene programe, gredo po navadi v skrajšane dveletne programe, se zaposlijo ali gredo na usposabljanje ob delu (predvsem gre za tečajne oblike).

Iz občine Domžale imajo 47 učencev, iz občine Lukovice 30, iz občine Moravce 24 iz občine Mengeš 14 in 1 iz Kamnika.

Zaposleni imajo vsi ustrezno strokovno izobrazbo, vendar pa to ne pomeni, da so brez težav. Nasprotno. Prav zaradi posebnosti njihovih šole občutijo predvsem kadrovski primanjkljaj.

Skoraj 40 % otrok je v rejniških družinah

Od skupno 116 njihovih učencev je kar 31 otrok v rejniških družinah. Pri rejnicah so otroci iz razbitih, zapuščenih družin, pa otroci alkoholikov, nadalje otroci, ki jim je sodišče zaradi spolnih zlorab v lastni družini poiskalo rejniško družino. Nobena druga šola s prilagojenim programom nima toliko rejencev kot šola Roje, saj imajo rejence kar iz 16 občin – največ iz ljubljanskih, pa iz Kopra, Jesenice, Šmarja pri Jelšah, Kočevja, Črnomlja, skratka, od vsehokoli. Prav zaradi tega še toliko bolj pogrešajo socialnega delavca ali psihologa, ki bi se lahko z otroki ukvarjal individualno. In zakaj ga ne morejo imeti? Šola ima namreč 15 oddelkov, po normativu pa šola na vsakih 15 oddelkov pripada en strokovni delavec. Ker so se pred leti oddelčili za logopedo, danes kljub njihovi specifični situaciji (imajo daleč največ učencev iz rejniških družin, ki potrebujejo še dodatno pomoč oziroma delo), ne morejo priti do nove strokovne pomoči, sami pa tudi ne morejo zagotoviti potrebnih finančnih sredstev. Normativi

Mamicam in rejnicam je zapel tudi zborček

Otroci so iz papirja naredili velikega dinosavra (slika levo)

Ema Škrjanc-Ogorevc, ravnateljica OŠ Roje (slika desno)

(vse foto D. B.)

so na žalost postavljeni na število oddelkov, ne pa na število primerov. Poskušali so, da bi težko situacijo rešili podobno kot nekatere druge šole s prilagojenim programom, in sicer, da bi manjkajoča sredstva za dodatnega prepotrebne svetovalec delavca zagotovila občina. Glede predpisanih programov od Zavoda za šolstvo lahko samo ugotavljajo, da zaradi posebnih razmer frontalnega pouka skoraj ni, ampak morajo tako rekoč za vsakega otroka organizirati individualen program, ki je prilagojen njegovim potrebam, da se lahko v primerjavi s samim seboj maksimalno razvija. Za takšno delo pa je potreben tim, saj tega dela nikakor ne zmora sam defektolog.

Bo občina kaj primaknila?

Oddali so okvirni program finančnih potreb za letošnje leto. Upajo, da bodo dobili potrebna sredstva, saj bodo morali zamenjati dotrajano šolsko streho, nujno potrebujejo nov kombi, ker je sedanji že tako star, da ni več smiselno, da bi ga še obnavljali. Vendar pa so poleg materialnih potreb, ki jih prav gotovo ne podcenjujejo, zanje še posebno pomembne predvsem kadrovske potrebe, za katere pa ni in ni poslaha. Kljub vsemu niso vrgli puške v koruzo in upajo, da bo zdravstvena skupnost vzela logopeda, ker ga za nekatere podobne šole kot je njihova, financira zdravstvo. Vendar pa tudi tu ne bo šlo brez težav, kajti zdravstvena skupnost financira samo začetno stanje, kar pomeni, da tam, kjer je financirala logopeda že do sedaj, ga bo še naprej, noče oziroma otepa pa se novih obremenitev.

Nujno bi potrebovali tudi fizioterapevta

Z novo zakonodajo oziroma zakonom o osnovni šoli je predvideno, da bodo lahko vsi mejni primeri, to so otroci, ki bodo z dodatno pomočjo, z individualnim delom, lahko ostajali na osnovnih šolah, kar bo za OŠ Roje pomenilo za malenkost manj otrok, po drugi strani pa dobivajo vedno več otrok, ki imajo vse več in več potreb – tudi na področju gibalne vzgoje.

V predšolskem oddelku, kjer imajo skupno šest otrok, sta dva z možgansko cerebralno okvaro. Njihovi varovanci potrebujejo različne strokovnjake, kar pa jih na šoli nimajo, jih morajo starši dvakrat na teden voziti v Ljubljano (v Sočo). V OŠ Roje namreč lahko sprčo programov, ki jih imajo, poskrbijo v glavnem le za grobo motoriko. V predšolski oddelki lahko starši pripeljejo otroke (podobno kot v običajne vrte) že ob 5.15 uri zjutraj, pri njih pa so navadno do 15.30 ure.

Namesto ene sedaj sodelujejo kar s štirimi občinami

Ko so nastale nove občine, so se pri njih pojavile dodatne težave, zato so se pred časom obrnili na komisijo za delovno bilanco s prošnjo, da bi njihovo šolo obravnavala prednostno, kajti nemogoče se je za vse tekoče stvari, ki se ponavljajo iz meseca v mesec, poleg vseh drugih, ki se pojavljajo občasno, obračati namesto prej na eno, sedaj kar na štiri občine.

Tretje regijske igre specialne olimpiade Ljubljansko- Dolenjske regije

Z ravnateljico sva spregovorili tudi o organizaciji specialne olimpiade, ki jo je Nacionalni komite specialne olimpi-

ade Slovenije tokrat zaupal OŠ Roje. Slovenija je pristopila k svetovnemu gibanju SPECIAL OLYMPICS, ki ima svoj moto SVET ZMAGOVALCEV. To gibanje je usmerjeno k enemu samemu cilju – skozi najrazličnejše športne aktivnosti ne glede na starost in ne glede na stopnjo duševne prizadetosti izboljšati kvaliteto življenja. OŠ Roje bo tako 9. maja na Stadionu v Domžalah organizirala 3. regijske igre Ljubljansko-Dolenjske regije. Udeležencev iger bo več kot 200, in sicer bodo tekmovali zmerno, težje in težko prizadeti učenci (tu ne gre za teže učiljive, ampak za prizadete učence). V dppoldanskem času bodo potekala športna tekmovanja v atletiki, namiznem tenisu in elementih šokarke, po kosilu pa se bo odvijal družabni del.

Kje dobiti potreben denar?

Za to športno prireditev morajo zagotoviti nekaj nad milijon tolarjev. Razposlali so številne vloge za pomoč, med drugim tudi vsem štirim občinam (Domžale, Mengeš, Lukovica in Moravce) in Heliosu z željo, da sprejmejo pokroviteljstvo nad igrami. Doslej so imeli pri zbiranju potrebnih sredstev več sreče zunaj naše občine. Tako smo prejšnji mesec lahko prebrali, da so izkupiček prijateljske rokometne tekme (vstopnice so bile po 500 sit) med slovensko reprezentanco in novinarji, namenili za osnovno šolo s prilagojenim programom Roje v Domžalah. V Radomljah sta moški pevski zbor in krajevna skupnost organizirala glasbeno prireditev priznanih pevcev, del izkupička pa so namenili tudi za regijske igre prizadetih otrok. Finančna sredstva so nadalje prispevala tudi razna druga podjetja in privatniki, vendar vsi zunaj meja naše občine. Upali so, da bodo od Univerzale Domžale dobili za predstavitev otrok ob otvoritvi za domžalsko področje značilne slamnike, vendar so na svojo vlogo dobili odgovor, da morajo slamnike kupiti.

Jim lahko pomagamo tudi mi?

Seveda. Ker nas loči do prireditve še dobrih štirinajst dni, objavljamo njihov žiro račun: 50120-603-55172.

DADA BREJC

GLASBENA ŠOLA DOMŽALE

vabi

**k sprejemnim izpitom za vpis učencev za
šolsko leto 1996/97**

SPREJEMNI IZPITI BODO:

DOMŽALE	11. in 25. maja 1996 ob 9. uri (v OŠ Domžale)
MENGEŠ	11. in 25. maja 1996 ob 9. uri
RADOMLJE	24. maja 1996 ob 17. uri (v OŠ)
DOB	24. maja 1996 ob 17. uri (v OŠ)

Na Brdu in v Moravčah letos ni vpisa začetnikov.

Vpisovali bomo:

v malo glasbeno šolo (starost 5, 6 let)
v pripravnico (starost 7 let)
v 1. razred nauka o glasbi in na instrument (tudi tolkala) (starost od 8. leta dalje)

v oddelek petja (starost – po mutaciji)

(samo v Domžalah)

Vse dodatne informacije dobite v Glasbeni šoli Domžale telefon 721-419.

Glina v naših rokah

Šola RODICA enega svojih projektov, GLINA V NAŠIH ROKAH, predstavlja letos širši slovenski javnosti v Šolskem epicentru na Mestnem trgu v Ljubljani.

Z glino, čudovito naravno snovjo, ki je v zemljinih nedrjih nastala že zdavnaj, se ukvarjajo majhni in veliki, otroci se radi z njo igrajo, umetniki v njej izražajo svoja sporočila, lončarji in pečarji izdelujejo uporabne predmete.

Nas je glina popeljala v svet, ki se nam je zaradi načina življenja sredi plastike in hitenja odmaknil. Pri delu z glino nismo spoznali le njenih lastnosti, glina nas je povezala tudi z ljudmi, ki z njo dihaljo in čutijo. Delček tega smo pripravili tudi za predstavitev.

Razstavo izdelkov, ki so jih zbrali ali pa ustvarili otroci, ter dokumentarno gradivo, ki je nastalo med izvajanjem projekta, so odprli v sredo, 10. aprila.

Prisrčne slovesnosti ob odprtju razstave so se poleg sodelujočih učencev udeležili njihovi starši in učitelji ter povabljeni gostje. S svojim obiskom je počastila tudi gospa Štefka Kučan. Povedala je, da jo

Otvoritev razstave ob projektu »Glina v naših rokah«

likovno ustvarjanje otrok privlači in da to dejavnost naše šole pozna po eni od slik naše učenke Katarine Goltez. Njeno sliko konjev je kupila na dobrodelni avkciji.

Projekt GLINA V NAŠIH ROKAH so več kot leto dni pripravljali učenci 3. in 4. razreda, dokončno pa oblikovali člani likovnega krožka pod vodstvom mentorice Brede Podbevšek in Marije Hafner.

V okviru tega projekta so otroci spoznavali nastajanje glinenih izdelkov in keramike in tudi sami izdelovali različne drobne izdelke.

Ogledali so si nekdanje glinokope v bližnji okolici Domžal, obiskali pečarja, ki izdeluje pečnice za kmečke peči, lončarsko zadrugo in lončarja, kjer so tudi sami poskusili oblikovati na kolovratu. Njegovo delo so primerjali z delom v lončarski zadrugi. V šolo so povabili akademskega kiparja Toneta Demšarja, ki veliko svojih umetnin oblikuje prav iz gline, in obiskali raz-

stavo njegovih umetnin v Jakopičevi galeriji.

Zbrali so veliko vrst glinenih izdelkov, od rimskih izkopanin do moderne glinene posode, jih razvrstili po času nastanka ter namenu uporabe.

Svoje delo so dokumentirali s številnimi fotografijami in videoposnetkom ter pripravili bilten.

Projekt zaključujemo s predstavitvijo

● v Šolskem epicentru v Ljubljani od 10. do 17. aprila
● v šoli na Dnevu odprtih vrat 20. aprila

● na Dnevih slovenskega izobraževanja na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani od 7. do 11. maja.

Prisrčno se zahvaljujemo vsem, ki so nam pomagali izpeljati projekt: staršem učencev, Fotokino klubu Mavrica, oblikovalcem glin in učiteljem.

ANDREJA POGAČNIK JARC

Uprizoritev »Zgubljenih korakov« na Srednji šoli Rudolfa Maistra v Kamniku

Gledališka skupina SŠRM Kamnik je v marcu 1996 v režiji profesorice Marje Kodre uprizorila delo J. C. Lombardija: Zgubljeni koraki. Di-jaki te šole, ki so vajeni tovrstnih presenečenj vsako leto, so ob moderni predstavi še posebej uživali – zagledali so delček lastnega življenja in beganja.

Verjetno je res umetnost postaviti moderno gledališko delo v navadno šolsko avlo, kjer luči in glasba nimajo takega učinka kot na pravem gledališkem odru. Zavzetost mladih ustvarjalcev – dijakov in njihove mentorice je pokazala, da je možno spremeniti šolski prostor v železniško postajo, mestno stano-

vanjsko okolje in svet iskanja, ki se lahko pojavlja kjerkoli.

Vsako gledališko delo, ki zagleda luč sveta pred gledalci, pove vsakomur novo zgodbo. Dela modernih avtorjev imajo prednost, ker med mladimi z novo silovitostjo planejo na dan in govorijo v njihovem jeziku. Zgubljeni koraki so zgodba o zavoženem, a vendar resničnem življenju odraslih. Govorijo o begu in svobodni odločitvi posameznikov, ki iščejo smisel in srečo drugje, a pozabljajo, da v svojih oguljenih kovčkih ob selitvi odnašajo s seboj svojo preteklost; lepo in grdo. Nasprotje »odraslemu« svetu so mladi parčki, ki

hlastajo prihajajoče življenje in jih izkušnje drugih ne ganejo. V svet problematičnega vdira banalnost okolice; obrekovanje, pijančevanje, boj za golo preživetje. Svet ljubezni, ki bi moral prednjačiti pred drugimi trenutki življenja, se izgubi v zdolgočasni igri antikora-kov. Ljudje postajajo invalidi na železniški postaji, vlakov pa ni. Postajenačelniki odločajo, kdaj sploh lahko vlak odpelje.

Mlada gledališka ekipa se je dobro znašla med možnostjo in bivanjem. S posebno občutljivostjo in mojstrstvom igre (predvsem Tanja Potočnik, Rok Kosec, Marko Burja) so igralci povedali več, kot je to možno v takšnih okoliščinah. Glasba, svetlobni efekti in maske so bili samo dopolnilo uglašeni predstavi, ki lahko še dolgo odmeva med mladimi. Aplavz na koncu predstave je bil iskren in topel. Najbrž je to prava nagrada za vaje pozno v noč, pa tudi ob sobotah in v počitnicah. Ta prvi aplavz jih bo spremljal na naslednjih predstavah v domači šolski avli in na gostovanjih.

ANICA GRILJ

Glasbena šola Domžale jeseni v obnovljenih prostorih, da ali ne?

Glasbena šola Domžale je decembra 1995 praznovala 45. obletnico obstoja. Gospa županja je na jubilejnem koncertu obljubila, da bomo 46. obletnico praznovali že v obnovljenih prostorih GŠ.

V ta namen je Gradbeni odbor za obnovo Kulturnega doma in Glas-

bene šole na januarji seji Občinskega sveta predstavil dve varianti dokončanja del vključno s pripadajočo opremo in ureditvijo okolice. Občinski svet je sprejel prvo varianto, ki je nekaj dražja (to podpira GO), vendar bo predvsem kulturnemu delu doma omogočala funkcionalno večnamenskost velike dvorane in kakovostno opremo, ki se za najlepšo stavbo v Domžalah prav gotovo spodobi. Obenem je bil sprejet sklep, da se že pred sprejetjem proračuna delno zagotavljajo sredstva za nemoteno nadaljevanje obnove. Tako bomo lahko dokončali vsa instalacijska in gradbena dela na objektu. 28 milijonov, ki naj bi letos pritekla iz blagajne Ministrstva za šolstvo in šport (šolski tolar), bodo delno porabljena za obnovo delno za opremo Glasbene šole. Upamo pa, da bo kakšen tolar kanil tudi za nabavo instrumentov (tolkala, orgle).

Kljub slabemu vremenu v februarju in marcu gre obnova fasade proti koncu, instalaterska dela so praktično končana, objekt že ogrevajo na plin, keramična dela so v sklepni fazi, pleskarji že opravljajo svoja dela, obnovljene so stopnice itd.

V obnovljenih prostorih bo Glasbena šola zasedala preko 700 m² površine z dvema teoretskima učilnicama, štirinajstimi kabineti, malo dvorano za nastope (poročna), dvorano za orkestralne vaje ter dvema pisarnama. Vsi kabineti kakor tudi dvoranici bosta zvočno-izolacijsko in akustično obdelani.

Tako bomo lahko v naslednjem šolskem letu v teh prostorih poučevali: klavir, harmoniko, violino, violo, violončelo, kitaro, kljunasto in prečno flavto, klarinet, saksofon, trobento, rog, bariton, pozavno, tubo, petje, malo glasbeno šolo, pripravnico, nauk o glasbi ter sintezizer. Glede na prejšnje navedbe bi radi vključili v letošnji program tudi pouk tolkal in orgel, saj tega kadra praktično ni.

Učenci se poleg naštetega lahko vključijo v harmonikarski in godalni orkester ter v različne kornorne skupine. Želimo obuditi tudi pihalni orkester, ki je nekoč že uspešno deloval. Pevke in pevci se lahko vključijo v šolski program po končani mutaciji, k orglam pa po uspešno končanih 4. letnikih klavirja.

Od začetka šolskega leta smo v GŠ organizirali že 15 internih nastopov, posneli 2 oddaji za Radio Slovenija, organizirali koncert učencev trobil GŠ Cerknice, Postojne in Domžal. Naši učenci so sodelovali na koncertu Tomčev večer, na razstavah v Ljubljani in Domžalah, na božičnem koncertu v Šmarjeških toplicah, posebno pa smo se pripravili za omenjeni 45. jubilejni koncert. Skupaj je sodelovalo preko 450 učencev.

Glede na navedeno upamo, da se bodo županjske besede uresničile in da se bo GŠ po dolgi 7 letih gostovanja lahko letos preselila na »staro« lokacijo. Šolniki potihoma upamo s 1. septembrom pričeti s poukom...

TONE SAVNIK

Na podlagi 111. člena Zakona o lokalnih volitvah (Uradni list RS, štev. 72/93, 7/94, 33/94, 70/95)

RAZPISUJEM

VOLITVE V SVETE KRAJEVNIH SKUPNOSTI NA OBMOČJU OBČINE DOMŽALE

1. člen

Prve volitve v svete krajevnih skupnosti na območju Občine Domžale se opravijo v nedeljo, 16. junija 1996.

2. člen

Za dan razpisa volitev, s katerimi začnejo teči roki za volilna opravila, se šteje 18. 4. 1996.

3. člen

Za izvedbo volitev skrbi Občinska volilna komisija, volilne komisije krajevnih skupnosti ter volilni odbori.

Štev.: 119/96

Županja

Datum: 18. 4. 1996

Cveta Zalokar Oražem

VSE INFORMACIJE V ZVEZI Z VOLITVAMI SVETOV KRAJEVNIH SKUPNOSTI LAHKO DOBITE PRI OBČINSKI VOLILNI KOMISIJI DOMŽALE – tel. 721-321.

VSEM OBČANKAM IN OBČANOM OBČINE DOMŽALE
ISKRENO ČESTITAM OB 19. APRILU – PRAZNIKU OBČINE DOMŽALE
TER 27. APRILU – DNEVU UPORA PROTI OKUPATORJU, HKRATI PA VSEM
SKUPAJ ŽELIM PRIJETNE PRVOMAJSKE PRAZNIKE.

ŽUPANJA
CVETA ZALOKAR ORAŽEM

IZ URADA ŽUPANJE

Tiskovna konferenca

Na marčevski tiskovni konferenci županje Cveta Zalokar Oražem so bile novinarjem predstavljene naslednje teme: sprejemanje sprememb in dopolnitev Zazidalnega načrta otoka V-7 Industrijske cone Helios Količevo, problematika koncesij v zdravstvu, predstavitev Odloka o ureditvi cestnega prometa v Občini Domžale, aktivnosti za lepšo in bolj urejeno Občino Domžale.

Novinarjem je bila celovito predstavljena problematika obravnave in sprejemanja stališč do pripomb in predlogov iz javne razgrnitve in javne obravnave Zazidalnega načrta V-7 Helios Količevo, županja pa je predstavila tudi svoje predloge, ki jih je posredovala Občinskemu svetu: izvedba referenduma za razrešitev vprašanja umestitve sakralnega objekta in sežigalnice odpadkov v območje omenjenega ZN, ki ga razpiše Občinski svet na osnovi Statuta Občine Domžale ter smiselni uporabi določil Zakona o referendumu in ljudski

iniciativi. Z njimi je želela, da se da prebivalcem KS Tomo Brejc Vir možnost, da povedo, v katere namene bi porabili prostor, ki ga je v tej KS na razpolago še zelo malo. Hkrati je bilo poudarjeno, da bi morali to območje obravnavati kot celoto in na osnovi strokovne študije ter upoštevanju vseh vidikov in potreb krajanov načrtovati porabo omenjenega prostora.

Pri predstavitvi problematike podeljevanja koncesij v zdravstvu sta ob županji sodelovala tudi dr. Janez Svobljak, direktor Zdravstvenega doma Domžale, ter Irena Gričar, načelnica Oddelka za družbene dejavnosti Občine Domžale.

Žal pa ugotavljamo, da »pravila igre« na tem področju niso dorečena, da tudi dodatna navodila, ki jih je posredovalo Ministrstvo za zdravstvo, pro-

Redne obiskovalke naših tiskovnih konferenc Andreja Košmrlj (Domžalske novice), Petra Kerčman (Impulz) ter Petra Javrh (Slovenec).

Obiskali krajevne skupnosti

Krajevna skupnost Dob

V proračun Občine naj se vključi tudi pridobitev projektne dokumentacije za razširitev pokopališča v Dobu, sredstva pa naj zagotovijo tudi za sanacijo pokopališča na Sv. Trojici in obnovo mrliške vežice, so predlagali ob obisku županje in sodelavcev v KS Dob, kjer bi radi uredili tudi potok HUDO skozi Dob, ki je z vidika prometne varnosti zelo nevaren. Ker projekti so, del sredstev pa je obljubila tudi Uprava za vode, naj bi potok čimprej uredili. KS Dob predlaga tudi povečanje postavke za sanacijo odlagališča, čimprej pa naj bi se razrešila tudi problematika prostorov OŠ Dob za športno vzgojo: tako razširitev telovadnice kot igrišča ob šoli. V Dobu pa načrtujejo tudi ureditev športnega in kulturnega centra. Vodstvo KS pa je ob obisku predlagalo tudi spremembo lokacije obrtno industrijske cone, za katero je veliko zainteresiranih med podjetniki in obrtniki, posebej so opozorili na vzpostavitev komunalne infrastrukture pred gradnjo avtoceste in po njej na tem območju, podobno kot večina KS pa so predlagali tudi čimprejšnjo sistemsko ureditev delovanja Sklada stavbnih zemljišč.

Krajevna skupnost Homec-Nožice

Na začetku obiska je bila Občina pohvaljena, saj je KS Homec-Nožice v letu 1995 realizirala prav vse investicije, povsem pa niso zadovoljni z letošnjim proračunom, kjer bi želeli čimprej razrešiti problematiko križišča na Homcu, ki je prometno zelo neurejeno in bo zanj potrebno naročiti prometno študijo. Tudi to ob-

močje se želi vključiti v razvoj plinifikacije, v proračunu pa naj bi zagotovili sredstva tako za začetek urejanja športnega igrišča ob nekdanji OŠ, saj v KS mladi nimajo primernih površin za šport in rekreacijo, kot za dokumentacijo in odkup zemljišč, ki jih je v letu 1995 »založila« KS. Predlagali so tudi čimprejšnje naročilo projektov za urejanje VII. ulice, opozorili na problematiko priklapljanja gospodinjstev na že izgrajeno kanalizacijo ter dali pobudo za čimprejšnje naročilo ureditvenega načrta Krajevne skupnosti Homec-Nožice.

Krajevna skupnost Ihan

Kot vedno doslej, so tudi tokrat v KS Ihan županjo in sodelavce opozorili na veliko ekološko obremenjenost, ki bi jo lahko zmanjšali tudi z gradnjo kanalizacije, za katero naj bi bili v letošnjem letu pridobljeni projekti, ponovno pa so opozorili na problem rente za ekološko obremenjenost. Predlagali so povečanje postavke za asfaltiranje ceste proti Dobovljam, kjer bodo veliko prispevali krajanje in KS, več sredstev pa naj bi občina zagotovila tudi za redno dejavnost KS. Zadovoljni so bili s pojasnilom, da je v proračunu del sredstev namenjenih tudi za odpravo prometnih zagat.

Podali so pobudo, da se poveča število avtobusnih prevozov na relaciji Ihan-Ljubljana, opozorili na slabo vzdrževanje nekaterih cest (Prelog), v kratkem pa bo v zvezi s problematiko voda na tem območju (odprava vzrokov poplavl) sklican sestanek. Soglasno so zahtevali, da se več ne načrtuje odlagališče komunalnih odpadkov v dolini Žabnice.

Krajevna skupnost Preserje

KS je opozorila na problematiko zagotavljanja finančnih sredstev za dejavnost KS, ki je v letu 1995 iz lastnih sredstev zagotavljala pokritje stroškov dokumentacije in zemljišč pri gradnji pločnika ob Pelechovi ulici ter za sanacijo kanalizacije v Igriški ulici. Občina bi morala v proračunu zagotoviti denar za pokritje najnujnejših materialnih stroškov (prostor, voda, elektrika) ter delno sofinanciranje tajnika KS. V prihodnje naj bi v okviru sredstev za posamezno investicijo predvideli tudi finančna sredstva za pokritje stroškov v primeru, ko KS pridobiva soglasja in potrebno dokumentacijo. Predlagali so, da ob gradnji pločnikov upoštevajo vse potrebe po komunalni infrastrukturi (dodatni kabli). Preserje naj bi čimprej uredili s prostorskim dokumentom, od Sklada stavbnih zemljišč pa zahtevajo, da KS redno obvešča o višini finančnih sredstev, ki jih dobijo kot nadomestilo za uporabo stavbnih zemljišč v posamezni KS.

Krajevna skupnost Toma Brejca Vir

Sestanek vodstva KS s predstavniki Občine Domžale je bil zaradi predhodno sklicanega javnega pogovora o zazidalnem načrtu Otoka V-7 Helios Količevo namenjen le pogovoru o Proračunu, o ostali problematiki KS se bo županja pogovorila ob naslednjem obisku v tej KS.

Tudi ta KS je predlagala, da se financiranje redne dejavnosti zagotovi sistemsko in v obsegu, ki bo omogočil normalno funkcioniranje le-teh v skladu z opredelitvijo v Statutu Ob-

čine Domžale. Njihova konkretna pripomba na proračun je povezana z rekonstrukcijo Koliške ceste, ki je po njihovem mnenju občinska investicija in zato so predlagali, da se v proračunu zagotovi dodatna sredstva za pločnik ob cesti Vir-Podrečje, kjer naj bi uredili tudi javno razsvetljavo, le-ta pa naj bi se v letošnjem letu urejala tudi v nekaterih drugih ulicah. Ker na območju KS v nekaterih ulicah menjajo vodovodne cevi, je bilo zahtevano, da se po tako opravljenih zamjenjavih cesta ne le zakrpa, temveč se pri vzpostavitvi prvotnega stanja upošteva preplastitev kompletnih ulic in cest.

Krajevna skupnost Trzin

Zaradi aktualne problematike predvsem Obrtno industrijske cone Trzin so na pogovoru sodelovali tudi predstavniki Sklada stavbnih zemljišč. Največ pripomb je bilo na sredstva za sanacijo kanalizacije v OIC, ki naj bi jih zagotovil Sklad, Občina pa naj bi predlagana sredstva namenila za realizacijo programa KS Trzin (Jemčeva ulica, javna razsvetljava, cesta v športno rekreacijsko cono ipd.), kjer je KS za rekonstrukcijo Jemčeve ulice (po opuščenju strugi Pšate) že pridobila vso potrebno dokumentacijo. S to problematiko je povezan tudi dogovor, da preverijo vse sklenjene pogodbe v OIC ter pripravijo poročilo o podpisanih pogodbah ter obveznostih do investitorjev v OIC Trzin. Opozorili so na problematiko financiranja redne dejavnosti, premalo denarja za vzdrževanje javne razsvetljave ter na »nediscipliniranost« posameznih uporabnikov kanalizacije, ki

se ne priklapljajo na že zgrajene kanalizacijske vode.

KS vztraja, da pri urbanističnem urejanju KS dosledno upoštevajo veljavne urbanistične dokumente ter da se večja skrb nameni sanaciji »črnih točk« in tako poveča prometna varnost na celotnem območju krajevnih skupnosti.

Razgovori županje Cveta Zalokar Oražem in sodelavcev z vodstvi krajevnih skupnosti so bili dobrodošla izmenjava mnenj in pogledov tako na predlagani proračun, kot na nadaljnji razvoj posameznih območij v naši občini. Kljub temu da občina velik del proračuna namenja za urejanje komunalne infrastrukture, v realizacijo pa naj bi šli v prihodnjih letih. Obiski so hkrati pokazali, da je sodelovanje krajevnih skupnosti z občino potrebno in nujno, zato se pričakuje tudi čimprejšnja ureditev financiranja redne dejavnosti.

Županja se predsednikom svetov ter vodstvom krajevnih skupnosti in vsem, ki so pri razgovorih sodelovali, iskreno zahvaljuje.

V.

ČESTITAMO
VSEM DELAVCEM DOMŽALSKEGA OBMOČJA
ZA
1. MAJ

Območna organizacija ZSSS
Domžale

OBVESTILO

Komunalno stanovanjsko podjetje Domžale prosi občane, ki imajo pokojne svojce na starem pokopališču v Domžalah, da posredujejo podatke o pokojnih ali bolje želje v zvezi z nadaljnjo uporabo groba.

Za staro pokopališče bomo pripravili projekt za pokopavanje in postavitev obeležja v skladu z zahtevami Zavoda za spomeniško varstvo Kranj. Predvideva pa se žarno in klasično pokopavanje.

Prosim, da podatke posredujete najkasneje do 25. 5. 1996, in sicer na Komunalno stanovanjsko podjetje Domžale, Matije Tomca 4 ali na Župnijski urad Domžale, Taborska 10.

Študent, dijak – Študentski klub Domžale

Ker se nas je letošnja spomladanska utrujenost uspešno izognila, smo uspeli pripraviti nekaj obštedijskih aktivnosti:

med zimo uspešno pridobljene kilograme preganjaš na rekreaciji ob sredah zvečer na OŠ Rodica, ali ob ponedeljkom in četrtem kvetu **squashu** v Fit topu. Bolj mazohistični lahko »trpite« na **fitnessu** ali se znosite v **sauni** v Vita Fitu. Ob lepen sončnem vremenu je prav prijetno **tenisirati**, člani SKD lahko igramo zastoj skozi vse poletje ob določenem terminu.

Lepšemu spolu pa je Mickey Mouse **aerobika** od ponedeljka do četrta že tako prirasla k srcu, da ne potrebuje nove reklame.

Mednarodno obzorje si razširjamo s potopisnimi predavanji z **diapozitivi** in **glasbo** v Knjižnici Domžale, ali z obiskom teh dežel. Pri tem pa si zelo pomagamo z **mednarodno študentsko (dijaško) izkaznico ISIC** ali pa **mednarodno izkaznico FIYTO** za mlade do 26. leta starosti. Z njima lahko dobiš cel kup popustov v tujini in doma. Podrobnejše infor. in izkaznici po novem lahko dobiš v **Študentskem servisu Domžale**, nasproti blagovnici Vele, tel.: 711 790, kjer so tudi podaljšali delovnik in imajo trenutno tudi precej neoddanega dela.

Intelektualno pa se razmigujejo naši **inštruktorji**, ki se besno pripravljajo na **maturo dijakov**. Matere in očete ter skrbne dijakinje in dijake, ki ste v skrbah za šolski uspeh ob koncu leta, prepustite se našim izkušenim inštruktorjem in njihovim **inštrukcijam** (lahko tudi v skupini).

Ustvarjalci **ŠODR-a** pravijo, da so tudi intelektualci, a vseeno vabijo druge glavnice k soustvarjanju najboljšega radijskega programa. Če pa temu nisi kos, ga vseeno poslušaj **vsak torek od 9. zvečer** do polnoči na 95.6 Mhz.

Vsi željno pocieni spoznavanja sveta, oglejte si najnovejši **program mednarodnih taborov most SCI Slovenija**, v katerem je gotovo kaj zanimivega tudi zate.

Torej oglasi se v **Študentskem klubu / Študentskem servisu Domžale**, nasproti Blagovnici Vele, če potrebuješ bilten, izkaznico, informacije ali delo oz. napotnico ... Pravi odgovor zate imamo **vsak dan od 8.00 do 16.00, v sredo do 18.00 in v petek do 15.00**. Da o kavici ali poceni fotokopijah sploh ne govorimo!

ŠTUDENSKI SERVIS DOMŽALE, Ljubljanska 70, tel.: 771 790

Obiskovalcev v knjižnici je vedno več (Foto: B. O.)

KNJIŽNICA DOMŽALE

V novembru bo 10 let, kar je knjižnica v novi stavbi

Marjan Gujtman, ravnatelj Knjižnice Domžale, nam je poslal prikaz desetletnega dela knjižnice, ki ima svoji enoti v Mengšu in Moravčah ter izposojevališče v Radomljah, Lukovici in na Trojanah. Njegove ugotovitve na kratko povzemamo.

Dostopnost knjižnice uporabnikom

Osnovna knjižnica v Domžalah je odprta ob delavnikih po 12 ur, in sicer že od leta 1985, lani pa je obiskovalcem odprla svoja vrata za štiri ure tudi ob sobotah.

Čim prej želijo urediti knjižničarstvo tudi v Črnem grabnu, saj je načrt za izdelavo tega projekta občina Lukovica že podprla, zaposleni v osrednji knjižnici pa so se konec lanskega leta za pomoč obrnili tudi na Ministrstvo za kulturo. Nujno bi potrebovali skladišče, ki bi bilo na voljo tako osrednji kot tudi potujoči knjižnici.

Kako je z dotokom knjižničnega gradiva?

Šele v zadnjih dveh letih lahko govorimo o rasti knjižničnega gradiva, kajti z novo lokalno razdelitvijo so po usmeritvah Ministrstva za kulturo tudi nove občine dolžne zagotoviti namenska sredstva za nakup knjig in drugega gradiva za svoje območje.

In kako je z obiskom v knjižnici?

V zadnjih dveh letih se je število obiskov ponovno zmanjšalo, kar pripisujejo rednemu telefonskemu podaljševanju gradiva, kar pa ne pomeni, da si bralci izposodijo manj knjig, ampak ravno obratno, samo manjkraj pridejo v knjižnico. Z doslednim zaračunavanjem zamudnin so bralce tudi že precej »navadili na red«.

Bogat strokovni fond

Med izposojenim gradivom prevladujeta leposlovje in humanistika, ki sta tudi po količini gradiva najbolj zastopani področji v knjižnici, saj ima bogat strokovni fond in pestro mediotečno zbirko.

V letošnjem letu nameravajo pričeti z urejanjem

gradiva, ker želijo ugotoviti realno število temeljne zaloge (popolna inventura), ko bodo evidentirali tudi število izginulega gradiva – kraje.

Knjižnica je postala nepogrešljiva

Članstvo v knjižnici presega vse predpisane standarde (20% prebivalstva v območju knjižnice), če pa bi prišli še družinske člane vpisanih (pri njih je vpisan samo nosilec družinske izkaznice), bi bilo to število še večje.

Zaposleni

Po veljavnih normativih bi morali imeti v Knjižnici Domžale namesto devetih strokovnih delavcev, kot jih imajo, kar šestnajst. Ustanovitelju so poslali vlogo za dva nova delavca: Do sedaj še niso prejeli odgovora, vendar upajo, da bo ugodno rešena.

Prireditve

V letu 1995 so organizirali 248 prireditev, ki si jih je ogledalo kar 26.800 obiskovalcev.

Izposojevališča

Čeprav imajo 6 izposojevališč, se zavedajo, da je še veliko preveč krajevnih skupnosti z več kot 1.500 prebivalcev, ki so še vedno brez izposojevališč.

Uredila B. D.

SLOVENSKA BESEDA

Ali smo še in ali bomo še Slovenci?

Naš veliki pesnik dr. France Prešeren je v pesmi ELEGIJA SVOJIM ROJAKOM zapisal: »Kar ni tuje, zaničuješ.« Po slovenskem pisatelju Ivanu Cankarju lahko rečemo, da tajimo in vsak dan zatajimo svojo materinščino. Izdamo svojo čast in ponos – to so lepe slovenske besede, ki toliko ali pa še več povedo kot besede iz tujih jezikov. Žal je vsak dan vse več tujih navlake, tudi tam in takrat, kadar in kjer to sploh ni potrebno.

Zakaj moramo imeti TV oddajo PRO ET CONTRA? Saj je namenjena samo Slovincem. Nas je sram slovenskega izraza ZA IN PROTI? Navsezadnje pa sam naslov tudi še ni ne pove. Bistvo te izredno zanimive oddaje je v tem, kar nastopajoči povedo, posebno če je še do bro vodena. Ali bomo s turizmom kaj več zaslužili, če je na televiziji oddaja HOMU TURISTICUS? Turizem zadeva današnji in jutrišnji slovenski dan in ni nekaj arheološko okostenelega, da bi tako živo oddajo morali poimenovati v starem in neživem latinskem jeziku. Ali pa to počnemo zaradi turističnih manjvrednostnih predsodkov. Po drugi strani pa imamo zelo gledano oddajo V ŽARIŠČU. Ali se ne sliši – lepo po domače in po slovensko?

Veliki reklamni panoji ob cestah nas že kar strašijo, na njih pa je tudi vsak dan več neslovenskega ponujanja. Ali se je ob tem že kdo vprašal, če za varno vožnjo niso bolj v napoto? Saj motijo zbranost voznikov avtomobilov in drugih prevoznih sredstev. Vse to naj bi stalo le ob peš poteh, kjer se sprehajalec lahko ustavi in v miru prebere to nujno zlo, brez katerega, kot kaže, ne moremo več živeti.

Toda – vendar svetla točka. Že nekajkrat sem zasledil ime MERKATOR, torej pisano s črko K, kot tudi izgovarjamo. Ne razumem naše oblasti, da dopušča toliko tujih imen in nazivov za slovenske firme in ustanove kot tudi za navadne

trgovince ali majhne obrtne delavnice. Za vsako tuje ime ali tujo črko v imenu naj bi pri registraciji plačali desetkratni davek. Izjemne velike izvozne firme bi to zmogle. Veliko je tudi primerov, ko slovensko ime cepimo vsaj z eno tujo črko, kot so X, Y, W, Q. Naša uradna abeceda pozna 25 črk. Otroci se jih naučijo zato, da bi znali brati. Zakaj mora že prvošolec besedo Mercator brati s črko K, naj jo bere s C. Podobno je z imenom FRUCTAL. Ker pa naj bi bilo to »nemo-goče«, uganjamo v naši mili domovini nad otroki nasilje. Drugo je seveda, če je to res tuje podjetje s sedežem v tujini. Toda veliko trgovsko podjetje Mercator ima samo v Ljubljani skoraj sto različnih poslovalnic.

Kako lepo, učinkovito in obenem preprosto je ime IS-KRA. In s tem imenom je zaslovelo po vsem svetu. Podobno je s svetovno znanimi slovenskimi podjetji: KRKA, MURA, LEK, GORENJE, LUKA KOPER, LI-

TOSTROJ, ALPINA in PLANIKA. Tudi ime RUDIS je lepo, saj izvira in je izoblikovano iz trboveljske rude. Vsem tem velikim firmam slovensko ime prav nič ne škodi; prav nasprotno – zaslovene so po vsem svetu. To je dokaz, da svetovno uspešnost dosežeš z vzornim delom, sposobnimi kadri in dobro organizacijo, z informiranjem, s trženjem, z odličnimi izdelki in sodobno proizvodnjo. Sámó in sámó »BUM–BUM ime ter veliko govoričnja je v tujini vse premalo za uspeh.

Neka vaška cvetličarna FLORES (ki nič ne izvaža) bi lahko imela preprost napis: CVET, ROŽA, POMLAD, LEPOTA, POZDRAV ali kaj podobnega. Namesto da bi se spotikali ob še toliko tabel z imenom BUF-FET, naj raje naštejemo nekaj duhovitih in prijetno zvonečih imen gostiln, ki kar sama vabijo goste: PRI KEBRU v Domžalah, ADAM RAVBAR na Rodici, TR-DINOV HRAM v Mengšu, POD SKALCO v Kamniku, PRI GAMSU v Stahovici, PRI ZLATI KAPLJICI v Radomljah, NAD LOGOM v Moravčah. Zanimiva so tudi imena ljubljanskih gostiln: DAJ–DAM, FIGOVEC, ŠESTICA, KOLOVRAT, POD LIPCO, VITEZ, MAJOLKA, PRI ZLATI LADJICI in druge.

FRANCE CERAR

Mednarodni knjižni kviz

V Sloveniji se že petič vključujemo v mednarodni knjižni kviz, ki ga za mlade bralce pripravlja nemška bralna ustanova Stiftung Lesen. Na njeno pobudo je bila Slovenija letos država, ki je pripravila predlog vprašalnika, ki ga bodo reševali otroci iz drugih evropskih držav.

Organizacija združenih narodov je leto 1996 razglasila za mednarodno leto boja proti revščini, zato je tudi letošnji kviz namenjen tej temi. Kaj je revščina? K poznovanju in razumevanju revščine v vseh njenih oblikah in razsežnostih lahko pristopimo s pomočjo KONVENCIJE O OTROKOVIH PRAVICAH. Otrok ima pravico do rojstva, imena, družine, pravico do varstva in ljubezni, do domovine, hrane, šolanja, prostega časa, zdravstvene oskrbe in druge pravice. V revščini teh pravic ni mogoče uresničevati. Kadar so kršene pravice otrok, oziroma kadar ni možnosti, da bi bile uresničene, gre za revščino v kakršnikoli obliki. Možnosti, v katerih bodo izpolnjene otrokove pravice, bi verjetno lahko v določenem času dosegli z osveščenim odnosom do življenja, s trdim delom in izpolnjevanjem dolžnosti. Učenje je pri tem zelo pomembno, in sicer učenje z razumevanjem in ljubeznijo. Učimo se lahko tudi iz knjig. Leposlovne in poučne knjige otrokom in odraslim pomagajo v prizadevanju za boljši svet, zato je v letošnji knjižni kviz vključenih dvajset leposlovnih in ena poučna knjiga ter še dve

vprašanji, na kateri bodo reševalci našli pravilne odgovore v ustreznih poučnih knjigah.

Kviz je razdeljen v dva dela, tako da je prvi del primeren za učence razredne stopnje, drugi del pa za učence predmetne stopnje osnovne šole. Na mladinskem oddelku smo tudi pripravili razstavo knjig na to tematiko, ki naj bi mladim bralcem pomagala pri reševanju kviza, hkrati pa bi jih še dodatno spodbujala za prebiranje knjig, ki opozarjajo na različne oblike revščine, v vseh obdobjih in po vsem svetu. Namen kviza je pritegniti h knjigam in v knjižnice čimveč otrok, pa tudi staršev in vzgojiteljev. Vprašalnik naj bi spodbudil tudi razgovore o tej problematiki doma in v svetu.

Akcija že poteka po vsej Sloveniji. Splošne knjižnice bomo akcijo zaključile 17. septembra, na dan zlatih knjig. Podelili bomo več lepih nagrad, glavna nagrada pa bo udeležba enega tekmovalca na zeključni prireditvi v Ljubljani, ki bo 17. oktobra na mednarodni dan boja proti revščini.

Želimo vam veliko zavzetosti pri reševanju kviza in zavedanja, da je revščina kljub koncu 20. stoletja še močno prisotna, pa tudi, da revščina ni samo pomanjkanje hrane in stanovanja, ampak da je revščina v sodobnem svetu tudi pomanjkanje časa in ljubezni za sočloveka.

STANKA ZANOŠKAR, Knjižnica Domžale

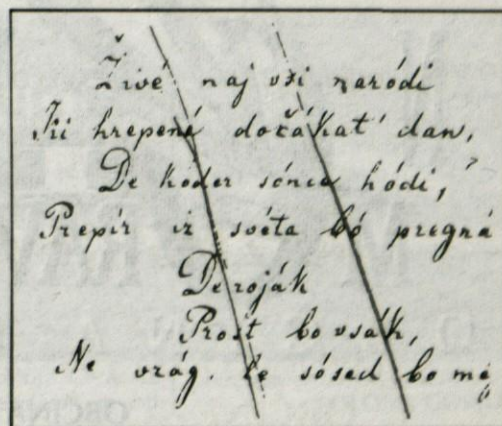
»Kakor sem mu grlo ustvaril«

V demokratičnih družbah naj bi bili tisk oziroma knjige, revije in časopisi s svojimi uredniki svobodni, obenem pa odgovorni in objektivni. Se pravi, karkoli je napisano in objavljeno, bralec lahko skritizira ali ovrže le s pisano besedo, to je s člankom ali oceno nasprotne vsebine, razlage ali pojasnitve. Na vsak način pa je časopis veliko več vreden in bolj cenjen, če s komentarji, ocenami, mnenji, odmevi in pogledi opisuje dnevne, tedenske ali mesečne dogodke, katerih del smo tudi sami, saj z njimi živimo, delamo in dihamo.

Vnaprejšnje določanje ali celo zahteve oblasti ali njenega predstavnika, kaj se sme pisati in česa ne, žal, dokazuje, da še nismo v demokratični ureditvi. Večina slovenskih medijev je res še v rokah (in glavah) nekdanje »garde«. Ta si je izučila svoje somišljenike, ki pod parolo samostojnosti in neodvisnosti vsakodnevno zaprašujejo slovenske glave le s svojim gledanjem in videnjem dogodkov ter s tem po svoje usmerjajo razmišljanje tako imenovanih svobodnih državljanov.

Različne oblike cenzorstva in kontrol so stare kot tisk, to je že pol tisočletja. To pa zato, ker je z vse večjimi nakladami knjig in v zadnjih dveh stoletjih s časopisi – tiskana beseda začela prihajati med širše množice prebivalstva.

Tudi naš velik pesnik dr. France Prešeren je bil pri objavah svojih pesmi deležen številnih cenzur. Besede iz njegove Zdravljice ŽIVE NAJ VSI NARODI, KI HRE-PENE DOČAKAT' DAN, DA, KODER SONCE HODI,

PREPIR IZ SVETA BO PREGNAN je v njegovem času cenzor prečtal. Nekdo je pripomnil, da bi morale te besede kot velik napis že zdavnaj viseti na palači Združenih narodov v New Yorku – seveda če bi se Slovenci znali malo »zasukati«.

V poduk vsem tistim, ki si jemljejo pravico in razlagajo, kaj ali o čem se sme pisati, česa pa ne, je Prešeren že pred stopetdesetimi leti napisal pesem ORGLAR. Le preberite si jo. V zadnjih kriticah odkrito pove:

Al' Bog slavca ni posvaril, le posvaril je puščavca: »Pusti peti moj'ga slavca, kakor sem mu grlo ustvaril.

Komur pevski duh sem vdihnil, ž njim sem dal mu pesmi svoje; drugih ne, le té naj poje, dokler da bo v grobu utihnil.«

FRANCE CERAR

Prenova slovenskega krščanstva

Božič spreminjamo v kramarsko-etnološko praznovanje, ki naj bi obujalo spomine na stare običaje in navade. Praznik krščanskega vstajanja ali veliko noč pa zavijamo v spomladansko prebujenje, ki ga kitimo s pirhi, potico in pomarančami. Nekaj podobnega nam je v črtici BOG JE UMRL zapisal slovenski pisatelj Ivan Pregelj.

»Bog je umrl.«

Če bi še enkrat v sebi in drugih obuditi mogel tisto sveto otroško žalost velikega tedna, žalost oči in src ob božjem grobu: »Bog je umrl!«

Če bi obuditi mogel sveto otroško usmiljenje, ki se čudi, kako neki more solnce sijati, kadar Bog v grobu spi.

Če bi mi vsaj deca obudili iz žalosti, ki je v raglji, iz žalosti, ki je v temnožolthi voščenkah, iz žalosti privezanih zvonov, iz žalosti v pesmih, otroški duši temnih...

»Bog je umrl!«

Saj sem hotel kakor lani imeti žalost in usmiljenje oči in src pred božjim grobom: »Bog je umrl!«

Pa so moji dijaki deca. In sto in petinsedemdesetkrat so mi pisali v nalogi:

»Piruhi, pomaranče, potica in gnjat.«

In eden je pisal »gnad« in ne eden ni pisal, da je Bog umrl in da se čudi, kako more solnce na nebu sijati, ko Bog v grobu spi...

»Piruhi, pomaranče, potica in gnjat!«

Gabijo se mi piruhi, pomaranče, potica in gnjat! ...

F. C.

IZ ZAKLADNICE PREGOVOROV

»Ko bi starost zmogla in mladost znala ...«

V teh pomladnih mesecih se človek skupaj z naravo kar nekoliko pomladi. Vse okoli nas prepeva in govori o novem življenju. Tudi velika noč je praznik novega življenja, obljuba in zagotovilo večne mladosti pri Bogu.

Ljudska modrost ve marsikaj povedati o mladosti in starosti in njunem medsebojnem odnosu. Veliko lepega in tudi neprisrčnega. Včasih so zelo cenili starost in modrost sivih las, naš čas pa prekomerno poveličuje mladost. In vendar rodijo najstarejša drevesa najslabše sadove, medtem ko mlad les daje veliko dima in malo toplote.

Četrta božja zapoved obljublja dolgo življenje kot nagrado za spoštovanje staršev. Podobno trdi pregovor: Postarati se je stvar božje naklonjenosti, ostati mlad pa je umetnost življenja. Ker drži, da mladost ni življenjska doba, ampak stanje duha, je veliko starejših ljudi, o katerih bi lahko rekli: Star po telesu, mlad po duhu. Zgoraj omenjeni »sladki sadovi« starosti so modrost, preudarnost in izkušnost, ki mladim pogosto manjkajo. Zato bosta kar držala tale pregovora: Če bi mladi hoteli (znali), stari pa zmogli, bi bilo na svetu vse prav. Starost naj misli, mladost pa naj dela. Toda žal stare glave ni mogoče posaditi na mlada ramena.

Največ pogovorov na temo mladost-starost govori o tem, da je čas mladosti čas setve. Pri naslednjih ni treba razlage:

Kdor se hoče star greti, si mora v mladosti postaviti peč.

V starosti se greješ od drv, ki si jih nabral v mladosti.

Poleg spodbudnih nasvetov pozna ljudska modrost tudi svarila, kot so naslednja:

Kar v mladih letih zamudiš, težko še kdaj popraviš.

Kdor vse poje za kosilo, bo slabo večerjal.

V mladosti razuzdan, v starosti zapuščen.

To, kar ljudje imenujejo posledice, so najpogostejše posledice mladosti.

Glavna naloga mladih je učenje in vzgoja: Učenje v mladosti, čast v starosti. Spomin mladih je namreč svež in buden:

Česar se naučiš v zibelki, ohraniš vse do groba.

Učiti se v mladosti pomeni kle-sati v kamen.

Mladost kleše v kamen, starost v led.

Med mladim in starim rodom pogosto prihaja do zapletov, včasih je med njima prepad. Eden od razlogov je, da mladost starosti ne verjame. Angleži povedo brez ovinkov: Mladi menijo, da so stari ne-umni, stari pa o mladih to dobro vedo. Francoski mislec André Mal-raux kljub vsemu odsvetuje, da bi nad njimi obupali, saj vsak mlad človek prej ali slej presenečen ugo-tovi, da imajo včasih tudi starši prav. Podobnega mišljenja so Ame-ričani, ki pravijo: Ko nimamo več simpatij do mladih, smo opravili svoje delo v svetu.

Prijatelji dobre kapljice gotovo radi slišijo trditve: dobro vino – to je mleko za stare. Rusi, ki poznajo hud mraz in dolge zime, imajo na-slednjo izkušnjo: Do tridesetega te ogreje žena, po tridesetem kozarec vina, v starosti pa se niti pri peči ne moreš več ogreti.

Pregovori svetujejo, naj obliku-jemo in vzgajamo mlade – Upogi-baj drevo, dokler je mlado – stari-m ljudem pa omogočimo mir in neko stalnost: Starega človeka ni mogoče presaditi.

Duhoviti Francozi malo s posme-hom trdijo, da je mladost pomanj-kljivost, ki se vsak dan nekoliko po-pravi. O minljivosti in krhkosti živ-ljenja govori tudi tale: Nihče ni tako star, da ne bi hotel še kakšno leto živeti; nihče tako mlad, da ne bi mogel že danes umreti.

Lepota je odlika mladosti. Vsak mlad človek je lep, če velja, da je bil še hudič lep, ko je bil mlad. Lepota je človeku podarjena ali pa ne, zato zanj nimamo dosti za-slug. Toliko več je vredna (žal zelo malo cenjena) notranja lepota. Za konec sem prihranil dragoceno mi-sel, ki izraža dejstvo in hkrati živ-ljenjsko nalogo: Mlad človek ima lep obraz, star človek pa lepo srce.

BOGDAN DOLENC

OBČINA MORAVČE

Iz dela občinske uprave

Te dni računovodska služba občinske uprave pošilja krajnom Detelove, Šlandrove, Tomanove in Vegove ulice iz Moravč obvestila o plačilu prispevkov za izgradnjo kanalizacije v Moravčah. Uporabniki kanalizacije so s Krajevno skupnostjo Moravče, ki je začela s postopkom za izgradnjo, podpisali pogodbe o plačilu pripadajočega dela stroškov. Nekateri krajanji svojih obveznosti niso poravnali, zato mora Občina Moravče ob prevzemu dokumentacije od krajevne skupnosti poskrbeti za poravnavo obveznosti. Izveden je že delni tehnični prevzem dosedanjega kanalizacijskega omrežja, te dni pričakujemo soglasje pristojnih inšpekcijskih služb in izdajo uporabnega dovoljenja Upravne enote Domžale. Na podlagi tega dovoljenja bodo

izvedeni priklopi iz omenjenih ulic na kanalizacijsko omrežje in čistilno napravo Moravče. V občinskem proračunu so zagotovljena tudi sredstva za nadaljnjo izgradnjo kanalizacije v smeri proti Trzinu, izdelani so že projekti, strokovna služba bo izvedla še vse nadaljnje postopke.

Občina je prevzela tudi upravljanje pokopališča in v zvezi s tem bo pripravila pregled plačanih oz. neplačanih obveznosti za najem grobov in izdala položnice za plačilo najemnin.

Glede na to, da je bil 17. aprila sprejet občinski proračun za leto 1996, bodo imele strokovne službe obilo dela z realizacijo že začelih in novih investicijskih predvsem na komunalnem področju.

In še ena manj razveseljiva informacija glede telefonije: od Ivana Usenika, vodje službe za investicijsko tehnične zadeve pri Telekomu smo ponovno pridobili informacije v zvezi z napeljavo optičnega kabla iz Želodnika do Moravč. Zadnje zagotovilo je, da imajo že izbranega izvajalca, ki bo začel z deli zagotovo v začetku maja, končana pa bodo najkasneje do konca junija. Večji problem bo nato zagotovitev sekundarnega telefonskega omrežja, ker za to še ni zagotovljenih sredstev. Na predlog občinske uprave je Občinski svet sprejel sklep o oblikovanju posebne komisije za izgradnjo telefonskega omrežja. Zato vabimo občane, ki bi bili pripravljeni sodelovati v komisiji, naj to sporočijo na Občino.

S. V.

SMETIŠČE NA SELU PRI MORAVČAH

Ali res črno odlagališče?

Za omenjeno smetišče naj bi občina Moravče namenila sredstva za sanacijo. Vprašati se je treba: ali je to zares njena dolžnost, da financira sanacijo v celoti. Za dovoz smeti na omenjeno zemljišče je moral vsakdo prej povprašati lastnika zemljišča, če mu le-ta to dovoli.

Ker ima omenjeni zelo slabe odnose s sokrajanji, tja smeti niso vozili, saj smo vezani na zabojnik, ki ga vas ima. Kdo je tja vozil smeti lastnik točno ve. Stvar je še bolj napeta, ker omenjeni ni sodeloval pri izgradnjah infrastrukture v vasi ne finančno še manj pa delovno. Lep dokaz je nedokončana cesta in javna razsvetljava skozi vas prav mimo njegove domačije. Vsa dela, od izgradnje avtobusnega postajališča, do ceste in javne razsvetljave smo opravljali ostali vaščani s svojim delom in dodatnimi prispevki v denarju. Poleg petletnega krajevnega samopriskupka smo si bili soglasni. Delež občine je bil le 30-40%. Kako naj se razdeli financiranje v tem primeru, se vprašajte svetniki, in upoštevajte mnenje ostalih sokrajanov. Mnenje je bilo ugotovljeno s anketo. Ali je to pošten odnos? Saj le posameznik meče slabo luč na celotno vas. Mu bo občina pri tem še pomagala? Glede na njegovo dobrobit, naj še sam prispeva, kot smo mi za že prej opisano, da ne navedemo še sankcij, s katerimi nam je ob poštenem delu grozilo. Občinski svetniki, razmislite, in tudi bralci »SLAMNIKA«!

IZTOK CAJHEN

Čistilna akcija v Moravčah in okolici

V sodelovanju z občinsko upravo in komisijo za ekologijo so se zbrali na skupnem sestanku predstavniki društev, klubov in organizacij v moravški občini in se dogovorili za čistilno akcijo, ki bo v soboto, 11. maja 1996. Ta dan naj bi očistili bregova Drtiščice in Rače ter črno odlagališče za pokopališčem ob cesti proti Podstrani.

Vabimo občane, da se akcije udeležijo v čim večjem številu. Zbor je ob 9. uri pred Kulturnim domom (Drtiščica in črno odlagališče) in ob isti uri pri izviru Rače v Kolavdri vasi. Priporočamo pa tudi vsem drugim, ki se organizirane čistilne akcije ne bodo udeležili, da sami očistijo svojo bližnjo in širšo okolico in poskrbijo za lepše okolje.

D. G.

Župan Matjaž Kočar, dr. Janez Svoljšak in laborantka Mirjam Kozjek si ogledujejo novo pridobitev – aparat za biokemijske analize krvi (slika levo). Župan je bil tudi prvi »poskusni zajček«.

FOTO: B. MAL

NOVA PRIDOBITEV ZA AMBULANTO V MORAVČAH

Ta pa ni prvoaprilska

Moravče, 1. 4. 1996

V prostorih ZD Domžale, Ambulanta Moravče so se zbrali vsi zaposleni v omenjeni ustanovi kljub stavki, ki je potekala pod vodstvom FIDES-a, predstavniki Občine Moravče, direktor ZD Domžale dr. Janez Svoljšak, župan dr. Matjaž Kočar in predstavnika podjetja DIT-BETEC iz Slovenskih Konjic, da bi predali namenu nov aparat za natančnejše in hitre biokemijske analize krvi.

V laboratoriju v moravški ambulanti so že do sedaj opravljali trikrat

tedensko osnovne preiskave urina, osnovne hematološke raziskave, od biokemijskih pa so lahko merili le glukozo. Z novim aparatom pa bodo opravljali 6 različnih biokemijskih raziskav (vsebnost holesterola, glukoze, triglicerina idr.). Aparat omogoča 16 različnih opcij za biokemijske raziskave krvi, ki pa se za enkrat ne bodo opravljale. Mojca Kogoj, vodja laboratorija v ZD Domžale je bila nad pridobitvijo navdušena, saj bo marsikateremu bolniku prihranjena pot v Domžale in tudi zdravnik bodo hitro pridobili željene izvide. Opozorila je na nove probleme, ki se bodo pojavljali v zvezi s to pridobitvijo. Prostor namenjen laboratoriju ne ustreza normativom in tudi en zaposlen laboratorijski tehnik opravlja delo za tri zdravnike, ki jih v Moravčah še ni, čeprav bi glede na število prebivalcev morali biti. Po zagotovitvi direktorja ZD Domžale, g. Svoljška, bodo vsi problemi s tako odličnim sodelovanjem Občine Moravče in posluhom za potrebe občanov na zdravstvenem področju kmalu rešeni. Meni, da bi se občani počutili varneje, če bi uredili še urgentno ambulantno z EKG-jem in inhalatorjem za oživljanje. K temu bo zagotovo pripomogla tudi urejena lekarna, za katero priprave so v teku, kakor tudi pridobitev koncesije za opravljanje tovrstne dejavnosti ni več grad v oblakih. Občani naj bi lekarno dobili že letos.

MAL

Prvomajski pohod

Kljub temu, da pot še ni odprta in je le v grobem trasirana, se nameravajo nekateri najbolj navdušeni podati na pot ob prvomajskem praznovanju na gradu Tuštanj in jo v enem zamahu tudi celo prehoditi. To bo kar zahteven podvig. Pot je dolga približno 38 km in bo potrebno kar precej truda, da jo bomo prehodili v približno trinajstih urah. Mogoče bomo porabili tudi nekaj več časa. Zato je potrebno kar precej kondicije in tudi primerna oprema.

Prvega maja ob 4. uri zjutraj se bomo podali s štarta pri gradu Tuštanj najprej na Sv. Mohorja in na Limbarsko goro, dalje proti GEOS-u, na Sv. Miklavža, Cicelj, Murovico in nazaj v Tuštanj. Tja se bomo predvidoma vrnili ob 17. uri.

Pohoda se vsakdo udeleži na lastno odgovornost. Štartnina je 500 tolarjev. Če želite, se nam lahko pridružite!

TUŠTANJ, OBČINA MORAVČE

Prvomajsko srečanje

Če še ne veste, kako boste preživelih teh nekaj podarjenih prostih dni ob koncu meseca vas Društvo krajanov Sp. in Zg. Tuštanja vabi, da se jim pridružite. Pripravili bodo kresovanje pod grajskim desetinarjem (kozolcem) v torek, 30. aprila, ob 20.00 uri in vam postregli z golažem in kruhom iz krušnih peči tuštanjskih gospodinj. V sredo, 1. maja, ob 14.00 vas bo s koncertom kritičnih in v dušo segajočih pesmi razveselil Adi Smolar, ki vas bo pričakoval na grajskem dvorišču. Družabno srečanje se bo nadaljevalo ob glasbi kvinteta Svetlin s pevci. Tudi ta dan bo za hrano poskrbljeno, saj bodo spekli vola na ražnju in pripravili drugo domačo hrano. Denarnice boste lahko praznili še ob bogatem srečelovu. Pokrovitelj prireditve je podjetje Termit. Izkupiček bo namenjen za komunalno ureditev vasi. V času prireditve bo možen tudi ogled gradu in obnovljene grajske kapele.

Vabljeni v Tuštanj!

Podrobnosti o pohodu dobite pri Lojzki Kos, telefon 731-100 ali pa pri Dušanu Grošlju na Vrhpolju pri Moravčah.

Za PD Moravče
MARIJAN GRIL

Peterle na Limbarski gori

Letošnje velikonočno nedeljo smo doživljali kot dvojni praznik, praznik vstajenja in praznik pomladi, ki letos ni in ni hotela priti v naše kraje. Na to nedeljo je bila procesija v Hribce še lepša in slovesnejša kot običajno.

Pred odhodom v Hribce smo začudeno pogledali nevsakdanjega obiskovalca, ki se je ustavil pred župniščem, kjer je prosil za ključ cerkve Sv. Valentina

na Limbarski gori. Državni poslanec, nekdanji premier in zunanji minister ter predsednik SKD Lojze Peterle se je z družino in prijatelji odpravil na nedeljski izlet na našo čudovito razgledno točko. To slučajno srečanje so izkoristili člani osnovne organizacije SKD Moravče in ga povabili na kratek pogovor po vrnitvi z gore. Predsednik je držal obljubo in nekaj po 17. uri prišel naravnost z nogometne tekme, ki jo je odigral s svojo družbo med zaplatami snega na Limbarski gori. V prenovljenih prostorih SKD Moravče v Kulturnem domu so mu člani stranke postavili nekaj vprašanj o aktualnem družbenopolitičnem dogajanju v Sloveniji, o vključevanju Slovenije v Evropo in zakulisnem dogajanju na slovenski politični sceni, o predvolilnih načrtih stranke in drugem. Lojze Peterle je

v sproščenem vzdušju izčrpno in slikovito odgovarjal na zastavljena vprašanja in poudaril pomen zblíževanja med slovenskimi krščanskimi demokraciji in slovensko ljudsko stranko, saj bodo le skupaj lahko naredili odločilne in nujne poteze v slovenskem kmetijstvu, kar ima velik pomen tudi za kmetijsko Moravško dolino. Kmetijski minister Osterc je po oceni Evropske unije in urada za kmetijstvo v Bruslju eden najuglednejših ministrov držav v tranziciji, v strokovnem in političnem smislu, zato je evropskim gospodarstvenikom nerazumljivo, da mu nekateri v Sloveniji mečejo polena pod noge.

Takšne informacije iz prve roke so izredno zanimive in dobrodošle, saj v poplavi različnih polresnic in laži težko razbiramo resnico. Lojze Peterle se bo odzval tudi vabilu na druga srečanja širšega pomena, ki jih bo organizirala stranka SKD v Moravčah. Pogovoru se je za nekaj časa pridružil še dr. Drago Čepar, državni sekretar na ministrstvu za socialno delo in družino, ki je predhodno poskrbel še za Peterletovo družino v času tega klepetu v Moravčah.

MILKA NOVAK

Trgovina s šolskimi potrebščinami v novih prostorih

Zaradi prostorske stiske na Občini Moravče smo morali sejo sobo preurediti v delovni prostor, le-to pa bomo uredili v sedanji prodajalni šolskih potrebščin, ki jo ima Zdenka Gostič. Prodajalna bo ostala v isti hiši kot je Občina. Vhod v prodajalno bo od maja naprej z levega vogala.

S. V.

PRISPEVEK K ZGODOVINI POŠTE V MORAVČAH

Ob 130-letnici moravske pošte

I. USTANOVITEV POŠTE V MORAVČAH

V 1. številki uradnega lista avstrijske pošte (VERORDNUNGEN FÜR ÖSTERREICHISCHEN POST-ÄMTER) iz leta 1866 je bil objavljen razpis za mesto poštnega odpravnika na pošti v ustanavljanju v Moravčah. (Leta 1866 so se upravniki manjših pošt, ki so se uradno imenovala poštne ekspedicije (POSTEXPEDITION), imenovali poštni odpravniki. V svojem prispevku bom za upravnika pošt uporabljal naziv POŠTAR.)

Iz objavljenega razpisa za poštara na pošti v ustanavljanju v Moravčah lahko razberemo sledeče:

- letna plača poštara bo 120 goldinarjev,
- poštari se bo izplačeval tudi letni pavšal 24 goldinarjev, ker bo poštar moral sam preskrbeti prostore, v katerih bo pošta poslovala in te prostore tudi vzdrževati,
- kandidat za poštara bo moral vplačati 200 goldinarjev kavicje,
- kandidat za poštara mora dati tudi ponudbo, za kateri najmanjši znesek je pripravljen vzdrževati dnevno peško zvezo s pošto v Podpeči.

VSE BRALCE SLAMNIKA, ZLASTI PA ŠE MORAVČANE, VLJUDNO PROSIM SLEDEČE:

ZANIMA ME POSLOVANJE MORAVŠKE POŠTE MED 2. SVETOVNO VOJNO IN NEPOSREDNO PO NJEJ, ZLASTI ŠE V LETIH 1943, 1944 IN 1945. ZATO NAPROŠAM VSE, KI IMAJO KAKRŠNOKOLI POŠTNO POŠILJKO (PISMO, DOPISNICO, RAZGLEDNICO, DENARNO NAKAZNICO IN PODOBNO) IZ TEGA ČASA, DA MI TO SPOROČIJO NA SPODAJ NAVEDENI NASLOV. HVALEŽEN BOM TUDI ZA KAKRŠNOKOLI INFORMACIJO V ZVEZI S POSLOVANJEM MORAVŠKE POŠTE V ZGORAJ OMENJENEM ČASU.

Moj naslov:

JANEZ KRAMAR, Račni Vrh 37, 1233 DOB

V 24. številki zgoraj omenjenega uradnega lista avstrijske pošte pa je bilo objavljeno, da je bil za poštara v Moravčah imenovan JOHAN RAUNIKAR.

Tako je bilo vse pripravljeno, da lahko prične pošta v Moravčah poslovati. To se je zgodilo 24. maja 1866 in ta datum lahko štejemo kot rojstni dan moravske pošte.

V času, ko so Moravče dobile svojo pošto, sta na področju današnjih občin Domžale, Moravče in Lukovica obstajali le dve pošti: v PODPEČI IN ŠENTOŽ-BOLTU. Tako so Moravče glede na datum ustanovitve pošte na tretjem mestu v zgoraj omenjenih treh občinah. Ker pa je bila pošta v Podpeči leta 1868 prestavljena v Lukovico, pošta v Šentožboltu pa leta 1872 na Trojane, je moravska pošta med vsemi še danes obstoječimi poštami na področju občin Domžale, Moravče in Lukovica na prvem mestu.

Prvi moravški poštar JOHAN RAUNIKAR ali po naše JANEZ RAVNIKAR je bil rojen 26. 8. 1836 v Moravčah, št. 52 (danes Vegova 6), očetu VALENTINU RAVNIKARJU-FARBARJU in materi MARIJI, rojeni HREN.

JANEZ RAVNIKAR se je 25. 1. 1869 poročil z EMO SCHULER iz Lukovice 11. V oklicni knjigi moravske fare lahko preberemo, da je bil JANEZ RAVNIKAR v času poroke »c. k. postmjoester in štacnar« in je stanoval v svoji hiši v Moravčah št. 1 (danes TRG SVOBODE 7 – »TOMANOVA HIŠA«).

Iz vsega zgoraj navedenega lahko zaključimo, da je bil Janez Ravnika v času, ko je postal prvi moravški poštar, trgovec v Moravčah. Trgovino je imel v svoji hiši, Moravče 1, ki je stala na mestu, kjer stoji danes »TOMANOVA HIŠA« (TRG SVOBODE 7), zato lahko tudi trdimo, da je bila to prva lokacija, na kateri je poslovala moravska pošta.

Ob ustanovitvi je bil dostavni okoliš moravske pošte celo večji, kot je danes in je pokrival ozemlje sledečih katastrskih občin: MORAVČE, SV. ANDREJ, SV. TROJICA, VRHPOLJE, VELIKA VAS, DRTIJA, PEČE, ZGOR-NJE KOSEZE, SV. VALENTIN in SV. MOHOR.

Nadaljevanje sledi

Mladi in po srcu mladi planinci na Trdinovem vrhu

Sobota, 9. 3., ob 7. zjutraj. Planinci Moravške doline smo se z avtobusom odpeljali proti Dolenjski. Naš cilj je bil Trdinov vrh. Po nekoliko daljši vožnji se je avtobus ustavil v vasi Gaberje, kjer smo si oprtali nahrbtnike in krenili na našemu cilju naproti. RTV oddajnik, do katerega naj bi prišli, je v daljavi komajda vidno kazal svojo podobo, tako da prvi trenutek nismo bili prepričani, da bomo zmogli do vrha.

Vendar pa nas je naš vodnik, Janez Jesenšek, vodil po bližnjicah in smo malo utrujeni zaradi zasne-

žene in drsne poti kmalu prišli do Gospodične. Tam smo ob kratkem počitku, sendviču in požirkih vročega čaja, v topli koči občudovali nagačene živali. Z vrha je resno opazoval divji prašič, v kotu so prežale na nas divje mačke, manjkal ni niti orel s svojim plenom. Steno je krasila velika slika, ki prikazuje kako hudič polhe cvre. Da bi uresničili zadnji cilj, smo se odpravili naprej do vrha. Pot čez gaz je bila še nekoliko bolj drsna, vendar smo z vztrajnostjo prišli do vrha. Z razgledom v dolino ni bilo nič, ker je megla razgrnila svoj sivi plašč nad

dolino. Ogledali smo si majhno cerkvico, približno 1 m visoko in zraven še nekoliko večjo cerkev. Ker je pihal veter, smo hitro opravili še spominsko fotografiranje. Pod navzdol je minila precej hitro, včasih tudi po zadnji plati. Ko smo se vrnili do kočice na Gospodični, smo spraznili še večino zaloga iz nahrbtnika, nato pa smo se odpravili do avtobusa. Iz gozda smo prišli na travnato pobočja, tokrat pa se je Jure pripeljal z najboljšo idejo – polivinilasto vrečko pod zadnjico. Vsi smo se zgledovali po njem in se veselo driali vsak po svoji vrečki. To je bil najlepši del poti. V Moravčah smo se pripeljali ob 18. uri. Zaželeli smo si nasvidenje na naslednjem izletu. Vsem, ki bi lahko šli z nami, pa niso, smo požugali: »Še žal vam je lahko!«

ŠPELA, KATJA

S kolesom po Avstraliji in Novi Zelandiji

Februarja in marca 1996 smo se kolesarska ekipa »Termit« iz Moravč v sestavi dveh kolesarjev in dveh spremljevalcev, to so: FRANC RAVNIKAR – vodja ekipe in prvi kolesar, FRANC ROTAR – drugi neustrašni kolesar, MARIJA ROTAR – naša kuharica in RENATO ČIŽMEŠIJA – ki sem sodeloval kot snemalec, voznik in novinar, odpravili na najmanjšo celino, v Avstralijo.

Naš načrt je bil prekosariti Avstralijo od zahoda do vzhoda, se pravi od Perth pa vse do Sydneya. Vse skupaj okoli 4500 km. Zakaj v Avstralijo?

Kot najbrž že veste, je to naš peti tak podvig. Prekosarili smo Evropo v smeri vzhod – zahod in tudi jug – sever. Tako je Evropa postala premajhna in smo odšli v Afriko, točneje iz Moravč na kolesih do Casablance v Maroku.

Največji podvig, ki pa ga ima kolesar Franci Ravnikar s svojim so-

Naš postanek z avionom v Los Angelesu

sedom iz Moravč, je nov absolutni slovenski rekord v 24-urnem neprestanem kolesarjenju za dvojice. Napravila sta skoraj nemogočih 717 km.

Vse to nas je nekako opogumilo in tako je ideja prekosariti Avstralijo prišla sama od sebe. Naša pot se je začela 2. 2. 1996, ko smo z ljubljanskega letališča najprej poleteli v Frankfurt, od tam do Los Angelesa in naprej do Sydneya ter Perth. Vse skupaj smo bili v zraku več kot 80 ur ter imeli za 22 ur postankov.

Zadnje tri mesece pred odhodom smo delali zelo pospešeno, največ

časa pa nam je vzelo iskanje sponzorjev, ki so podprli ta naš podvig. Tako se tu res vsem lepo zahvaljujem, predvsem pa: Občinama Moravče in Domžale, vinotoč Barbera, Likar, Lukati, Mlinarstvo Rotar, Topolovec d.o.o. iz Doba, Termit Moravče, Helios, Spina, Stavbarstvo Kavka, BNG iz Domžal in fotateljeja Majhenič in Senica ter vsem drugim, ki so nam pomagali, da smo zbrali okoli 30.000 DEM, kolikor je zahtevala odprava.

Tako so se naše dogodivščine po Avstraliji začele, kaj več o njih pa si preberite v naslednji številki Slamnika.

RENATO ČIŽMEŠIJA

KOKOŠNJE

80. rojstni dan za Jamškovega ata

Tone Peterka je bil rojen danes 1916. leta v vasi Kokošnje, kjer živi in dela na svoji kmetiji skupno z ženo Ivanka. Ko boste prišli med domačine, vam bodo radi povedali, kje domujejo Jamškovi. Prav ob robu gozda, le nekaj korakov od znamenja stoji kmečka hiša z gospodarskim poslopjem in kozolcem, do tja vodi nova asfaltirana cesta. Tone pravi, da so bili njegovi starši varčni in skromni, saj je bilo pri njih devet otrok, a nismo bili nikoli lačni, siti pa tudi ne preveč. Z ženo živiva tako, kot so v mladosti živeli najini starši. V zakonu se nama je rodilo petero otrok.

Veseli se njihovih obiskov in vsega tistega, kar so naju v otroških letih naučili. Najbolj naju tare to, da še nimava naslednika. Veselja za izboljšave na kmetiji ne more biti veliko, saj je nimava komu izročiti.

Tone je vojaški rok služil v stari Jugoslaviji pri planinski pehoti v Gerovu v Gorskem kotarju. Ta kraj je takrat veljal za »kazen-skega«. Tu je postal četni pisar. Ni hodil na vojaške vaje, pa je prejel čin kaplarja. Vojaški rok se je zaradi vojaških dogodkov podaljšal za 19 mesecev. Poraz stare jugoslovanske vojske leta 1941 ga je zatekel v Gamelnjah pri Ljubljani. Tu je Tone spoznal nepravilnost vojske. Izkoristil je priliko ter blizu svojega

80-letni Jamškov ata

doma z vojaško opremo in orožjem pobegnil domov. Njegov bataljon so Nemci razbili v Zavrstniku pri Litiiji. Tone se dobro spominja, da je v mesecu avgustu 1941. leta izročil prvemu partizanu svojo opremo in orožje. To je zanj pomenilo prelomnico v življenju. Med najhujšim okupatorjevim nasiljem je Tone (Gregor) pričel na terenu s političnim delom. Okupator ga je med NOB dvakrat aretiral. Prvič ga je rešila zanesljive smrt njegova mama, ki je umrla v trenutku, ko je gestapo nameril pištolo in hotel ustreliti njega. Drugič ga je rešil drzen skok z drvečega tovarnjaka v bližnji gozd. Po vojni se je Tone zaposlil na okraju kot pomočnik kmetijskega referenta, pozneje pa v Heliosu v Domžalah, kjer si je prislužil pokojnino. Tone zelo rad poje in igralstvo ga je veselilo. Veliko vlog je odigral. Prvič je nastopil na odru, ko mu je bilo šest let, nazadnje pa s šestdesetimi. Tudi na tem področju je Tone dosegel uspeh. Igral je vse vloge: bil je palček, berač in kralj. Najbolj je užival v vlogi kmeta. Tone je bil dvanajst let tajnik in predsednik krajevne borbenske organizacije Vrhpolje, politični delavec, odbornik v kmetijski zadrugi, zaposlen na republiškem zavodu za statistiko in drugih organizacijah ter društvih. Še danes se Tone čudi, kako je vse to zmogel poleg svojega dela na kmetiji. Ljudje so ga poznali in zaupali v njegovo delo in napredek. Čeprav je mozaik bivše skupne Jugoslavije in sedanje samostojne Slovenije vtaknih mnogo Tonetovih del, pa ni popolnoma zadovoljen z doseženimi uspehi. Kljub letom je Tone še razmeroma dobrega zdravja. Meni, da bi po tolikih letih dela in ustvarjanja v svobodi moglo biti malo drugače, če bi vsi manj govorili, pa več delali in se ne samo kregali. Tone je za sodelovanje v predvojnem, medvojnem in povojnem političnem delu prejel priznanja, na

»PRI JURKU« V MORAVČAH

Zanimiv šahovski turnir

Želja po večjem zanimanju za igranje šaha je organizatorje (Marko Zalokar, Alojz Cerar in Peter Janežič) vzpodbudila, da so v petek, 8. 3. 1996, in soboto, 9. 3. 1996, organizirali šahovski turnir v gostilni »PRI JURKU« v Moravčah.

Udeleženci turnirja so bili dobro razpoloženi in uigrani.

Prvi dan turnirja se je najbolj izkazal Alojz Cerar, ki je dosegel najboljše rezultate. Drugo mesto je zasedel Dejan Urnkar in tretje mesto Ivan Urnkar.

Drugi dan turnirja je svoj uspeh ponovil Alojz Cerar iz Moravč, drugouvrščen je bil

Ivan Urnkar prav tako iz Moravč.

Glede na izredno dober odziv igralcev in težnjo po večjem zanimanju za igranje šaha, so se organizatorji odločili, da bodo v naslednjem mesecu ponovno organizirali turnir v igranju šaha.

S svojo prizadevnostjo skušajo prispevati k številčnejšemu razvoju šahovske sekcije in s tem opozoriti ljudi, da aktivnost igranja šaha še živi in jo je potrebno ohranjati in razvijati.

POLONA GORJUP

POLSNIKOV ALBIN IZ DEŠNA

Poslednji furman?

Polsnikov Albin iz Dešna je bil naš zadnji, upam pa, da ne »poslednji furman«, ki je s svojima konjema preoraval naše hribovite njive, prevozil velike količine lesa in sena ter odpeljal mnogo krajanov na njihovo zadnjo pot v Moravče, ko tam še ni bilo mrliške vežice.

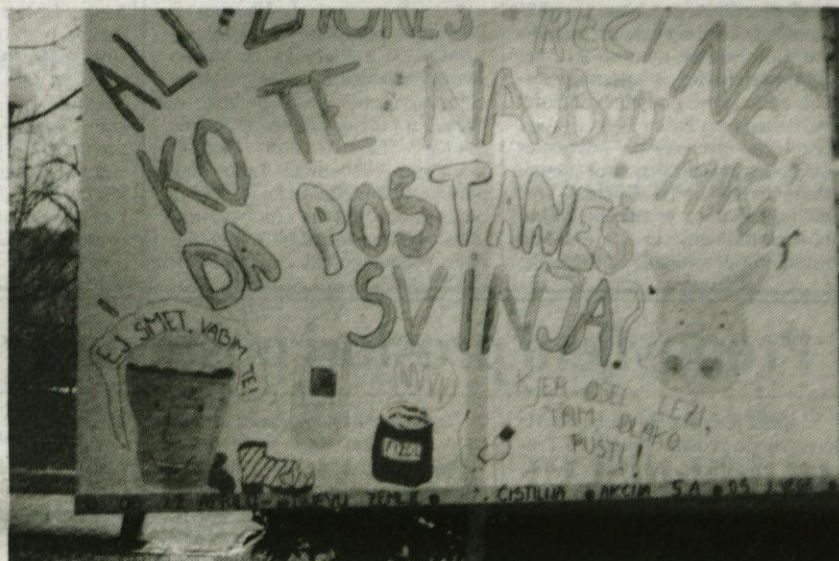
Modernizacija je prišla tudi v naš kraj in konje so zamenjali traktorji, zato se je tudi veliko naših njiv spremenilo v travnike, ker jih s traktorji ni mogoče obdelovati. Albin s solzami v očeh pripoveduje o preteklosti, o težkem delu na kmetih, pa tudi o lepoti tega dela, saj je živel in delal z ljudmi in za ljudi. Zato je prav, da ga še kdaj ogovorimo in pokramljamo z njim o njegovem delu in konjih, nenazadnje je dal in daje našemu kraju svojstven pečat.

BRANKA BIZJAN

Takšen plakat so izdelali učenci OŠ J. Vege po končani čistilni akciji ob dnevu zemlje – 22. aprila in z njim opozorili na varstvo okolja tudi odrasle.

FOTO: B. MAL

Prireditve ob materinskem dnevu

V moravškem Kulturnem domu je 24. marca 1996 potekala prireditev ob materinskem dnevu.

Prireditve so organizirali kršćanski demokrati ob finančni pomoči Občine Moravče.

Že ob vstopu v dvorano je vsaka obiskovalka prejela pristočno voščilnico za praznik. Voš-

čilnice so izdelali učenci OŠ Jurja Vege.

V programu, ki ga je z veznim tekstom povezovala ga. Milka Novak, so sodelovali: mladi plesalci s spletom poskočnih plesov, moravški mladinski in otroški cerkveni zbor pod vodstvom Elizabete Kunaver in Barbare Fale, trobentač in otroci iz OŠ ter VVZ Moravče. Kot rdeča nit prireditve pa je bila skozi pripoved prikazana življenjska pot mladega človeka od zgodnjega otroštva, pa tja do poti, kjer že kot odrasel stopa na samostojno pot v svet,

vendar pa se še vedno rad vrača pod domačo streho.

Obiskovalci v res polni moravški dvorani smo se po končanem programu nastopajočim zahvalili z dolgim aplavzom, v predverju dvorane pa nas je čakalo še okrepčilo, ki ga je prav tako pripravil prireditelj.

Čeprav je beseda hvala premalo, pa vseeno hvala vsem organizatorjem in vsem nastopajočim za tako lepo, s srcem pripravljeno prireditev.

IVICA ZORKO-ZUPANČIČ

SLS MORAVČE

Občni zbor

V soboto, 13. t. m., je v prostorih lovskih koč v Moravčah potekal redni letni občni zbor SLS – podružnica Moravče. Zbrali so se člani in simpatizerji SLS. Med častnimi gosti je dosedanji predsednik SLS-Moravče Janez Pirnat uvo doma z veseljem pozdravil: dr. Berto Jereb, Cirila Smrkolja, g. Rokavca, Matjaža Kočarja, Jožeta Razpotnika, vse svetnike SLS v občini Moravče in seveda tudi vse ostale člane in simpatizerje SLS.

Občni zbor kot najvišji organ podružnice je pod vodstvom delovnega predsedstva, ki ga je vodil Franc Ciril Lavrič, izvolil predsednika podružnice, dva podpredsednika podružnice, potrebne odbore podružnice in ustanovil tri zveze v okviru podružnice Moravče.

Občni zbor je sprejel tudi poročila: dosedanjega predsednika podružnice, blagajnika in nadzornega odbora. Novi predsednik SLS podružnice Moravče je še naprej Janez Pirnat, podpredsednika sta Matjaž Kočar in Janez Javoršek. Izvoljen je bil devetnajstčlanski upravni odbor

podružnice (predsednik J. Pirnat), tričlanski nadzorni odbor podružnice (predsednik M. Cerar) in tričlansko razsodišče podružnice (predsednik F. C. Lavrič). Ustanovljene zveze v okviru podružnice so: kmečka zveza (predsednik J. Javoršek), upokojenska zveza (kontaktna oseba Jože Ravnikar) in mladinska zveza (kontaktna oseba Maksimiljan Brodar). Sprejet je bil sklep, da bodo organizirani redni sestanki med zvezami in upravnim odborom podružnice.

Zbranim so spregovorili dr. B. Jereb, C. Smrkolj, M. Kočar, g. Rokavc in J. Razpotnik. Ga. Jereb in g. Smrkolj sta seznanila podružnico z mnenjem vodstva stranke o tekočih zadevah. G. Rokavc iz sosednje litijske podružnice je izpostavil dobrososedsko sodelovanje. M. Kočar in J. Razpotnik sta predstavila delovanje podružnice v okviru Občine Moravče. Edina sta si bila v mnenju, da je cilj podružnice konstruktivno sodelovanje z ostalimi strankami, v želji po enakomernem razvoju občine Moravče. Iz besed večine govornikov se je dalo razbrati mnenje, da se v moravški podružnici SLS malo govori in veliko več naredi. To pa je lepa pohvala in vzpodbuda vsem članom in simpatizerjem moravške podružnice.

MAKSIMILJAN BRODAR
tajnik SLS – podružnica Moravče

JOŽE NOVAK

NOVICE IZ OBČINE LUKOVICA

Občinski svet se je sestel že šestnajstič

28. marca so se svetniki pod predsedstvom g. Smrkolja sestali na 16. redni seji in obravnavali kar 18 točk dnevnega reda. Največ časa so namenili ponovni razpravi o lastninskem preoblikovanju Komunalno stanovanjskega podjetja Domžale, ki v tem trenutku čaka na 1. soglasje Agencije RS za prestrukturiranje in privatizacijo. Podjetje je program lastninskega preoblikovanja predložilo agenciji že konec leta 1994, med tem časom pa je v potek lastninjenja grobo posegla lokalna samouprava in nastanek novih lokalnih skupnosti. Vse štiri novonastale občine na območju nekdanje domžalske občine sedaj sprejemajo predloge sklepov, ki jih je posredovalo KSP Domžale, in sicer glede njihovega načina preoblikovanja. Izvršni svet skupščine Občine Domžale je namreč 21. 12. 1994 sprejel sklep, s katerim je dovolil, da to javno podjetje izloči del družbenega kapitala (44,6 %) in ga brezplačno prenese na novoustanovljeno tržno podjetje kot njegov ustanovitveni kapital. Občinski svet Občine Lukovica je zavrnil takšno obliko lastninjenja in zahteval, da se podjetje preoblikuje kot enovito

javno podjetje v 100 % lasti vseh štirih občin kot pravnih naslednic nekdanje Občine Domžale in sedanjih soustanoviteljic podjetja. Menili so, da je to edina sprejemljiva oblika, kajti le v tem primeru je njihovo celotno premoženje lahko predmet delitvene bilance premoženja nekdanje občine.

Pred sprejemom zaključnega računa proračuna za leto 1995 je bilo potrjeno tudi poročilo nadzornega odbora o opravljenem nadzoru poslovanja Občine Lukovica v preteklem letu. Odbor je v poročilu ugotovil, da so bila sredstva iz posameznih postavk proračuna porabljena v okviru planiranega in da so bili indeksi porabe le redko preokračeni čez 100.

Svetniki so se odločili tudi za sklenitev pogodbe s podjetjem KAM-BUS iz Kamnika in Slovenskimi železnicami, s katero bodo celostno uredili javne prevoze na območju Občin Kamnik, Domžale, Mengeš, Lukovica in Moravče z enotno vozovnico. Tako bodo potniki v bodoče (kdaj točno, je odvisno od časovne izpeljave projekta) lahko uporabljali kombinirano vozovnico, ki bo veljala za

prevoz s KAM-BUS-om in z vlaki. Poleg tega so sprejeli tudi sklep, s katerim zahtevajo, da KAM-BUS v letošnjem letu podaljša avtobusno progo do Trojan.

Na tej seji so svetniki obravnavali tudi osnutke večih odlokov (1. obravnava): odlok o taksah in povračilih za obremenjevanje okolja in racionalno rabo ter izkoriščanje naravnih dobrin, odlok o povprečni ceni stanovanj, povprečnih stroških urejanja stavbnih zemljišč, vrednost stavbnega zemljišča in plačilo sorazmernega dela stroškov za pravno in opremljanje stavbnega zemljišča v Občini Lukovica ter odlok o ravnanju s komunalnimi odpadki. Sprejet je bil tudi osnutek odloka o popisu čebeljih družin v Občini Lukovica; vsi osnutki so bili sprejeti in posredovani v 30 dnevno javno obravnavo.

Ponovno so razpravljali tudi o delitvi premoženja nekdanje Občine Domžale in kot informacijo sprejeli sklepe skupne komisije vseh štirih občin za delitev premoženja. Le-ti se nanašajo na način delitve premoženja oziroma na višino splošnega ključa, po katerem naj bi se delil večji del premoženja. Svetniki so s predsednikom Komisije Občine Lukovica za delitev premoženja, g. Drčarjem, odločno vztrajali, da delež občine (splošni ključ) v nobenem primeru ne sme biti manjši od 12 % celotnega premoženja.

MOJCA S.

Prenovljeni prostori pošte na Trojanah

5. aprila je Pošta Slovenije odprla prenovljene prostore pošte na Trojanah. Investicijo, vredno 5 mio SIT, je financirala Pošta Slovenije, ki je v rekordnih treh tednih prenovila prostore.

Na voljo sta dve telefonski govornici, nov vetrolov in sodobno opremljeni poštni prostori.

Direktor Pošte Slovenije za ljubljansko območje g. Ciril Bec je povedal, da se prenovi postopoma in želijo nuditi krajanom in gostom kvalitetne usluge.

Župan g. Anastazij Živko Burja je pohvalil ekipo pod vodstvom g. Ljuba Renka, ki je hitro in kvalitetno prenovila prostore. Želja vseh je, da bi se ob gradnji prostorov za novo avtomatsko telefonsko centralo prenovili tudi lani odkupljeni prostori Pošte Slovenije v Blagovici. Upravnici ga. Tereziji Brvar in pismonošnji Danici Smrkolj pa je zaželel veselja pri delu v novih prostorih. S sodobnimi prostori največ pridobi kraj, s tem pa tudi občina. Predsednik občinskega sveta Občine Lukovica in sveta KS Trojan

g. Ciril Smrkolj je dodal, da je tradicija pošte v teh krajih že zelo dolga, zanimivo pa je tudi, da je zelo veliko ljudi s Trojan zaposlenih na pošti. Izrazil je željo, da bi Pošta Slovenije z nabavo osebnega terenskega vozila pomagala pismonošnji pri dostavi pošte, saj je v dolgih zimah velikokrat ravno pošta edini stik krajanov s svetom.

Kot zanimivost naj omenim, da so delavci Pošte Slovenije že pol ure po otvoritvi odpeljali zabojnik, ki je med prenovi služil za nemo-teno delo pošte.

Izgradnja križišča v Lukovici

Vsakdanja želja in nujna nas voda tudi po glavni cesti ali proti Domžalam ali Trojanam. Opažamo pa pri tej poti izgradnjo križišča oziroma ureditve poti za promet kot za pešce. Gradbinci po dolgotrajni zimi dokončujejo križišče Lukovica 1. Še malo in položili bodo asfaltno prevleko. Torej bo s tem na delu Lukovica izboljšana varnost prometa za vse udeležence. Pridobili bomo varnost oziroma zmanjšana bo možnost nesreč, ki so se pojavljale v tem delu in celo pose-

gale v življenje ljudi. Torej je bistvo doseženo, to je najvišje vrednote, to je živeti.

Gradbinci nas bodo čez poletje zapustili, v septembru pa se bo delo nadaljevalo. Prav v teh dneh se odajajo zadnje pripombe na odpravo črnih točk na cesti od Prevoj do Trojan – Podzida. S tem bo možno sprojeirati najbolj kritične odseke tako, da bo varnost najbolj poudarjena.

Z ureditvijo projektov in soglasjem za odstop zemljišč bo možno pričeti operativno delo. To pa je bil tudi vedno pogoj občanov, da se to dokončno uredi, saj poteka na tem delu ključna pomoč.

Znano je, da je ta odsek v Sloveniji med najbolj perečimi. Ureditev teh kritičnih točk je bil tudi občinski pogoj, da se to uredi pod izgradnjo AC, katera se približuje.

Cesta Vošce-Krajno Brdo spet prevozna

Odcep ceste med Vošcami in Krajnim Brdom ni bil vzdrževan že več let, zato je bila v zadnjem času neprevozna. S prošnjo za posip ceste smo se obrnili na občino Lukovica h g. Tomažu Cerarju – vodji komunalnih storitev. Takoj so prošnjo ugodno rešili in cesto v nekaj dneh zelo dobro posuli.

Ob tej priliki se krajani Vošce zahvaljujemo za pomoč občini Lukovica in vam želimo še veliko uspehov!

KRAJANI VOŠCE

Aktivnosti na področju telefonije

V mesecu aprilu je čas podpisovanja pogodb vseh zainteresiranih krajanov, ki želijo telefonski priključek na območju lukovške centrale. Do danes je podpisanih že veliko pogodb, to je 50 % od zainteresiranih.

V mesecu maju pa bo čas za podpisovanje pogodb vseh zainteresiranih krajanov za telefonski priključek na območju blagovške in trojanske centrale. Torej, krajan iz tega območja pridite podpisati pogodbe 13. 15. in 17. maja na sedež Občine Lukovica.

Povem naj še to, čim več krajanov bo podpisalo pogodbe, tem cenejši bodo telefonski priključki. Namen tega projekta je, da dobijo vsi zainteresirani telefone v svoje domove, s tem pa bo naša občina na tem področju pridobila in se uvrstila na seznam tistih, ki imajo to že urejeno, torej bomo pridobili ime področja, kjer smo urejeni. To pa je tudi v današnjem času pomembno in napredno.

T. CERAR

Nekaj navodil ob plačevanju položnic po pogodbah o sofinanciranju telefonskega omrežja:

- odrezke položnic shranjujte, saj bodo ob morebitnih nespornostih dokazilo o plačilu oziroma potrdilo pri urejanju davčnih olajšav,
- ker so plačila po sklenjeni pogodbi za izgradnjo infrastrukture, se upoštevajo pri 3 % davčni olajšavi,
- pri dodatnih položnicah pazite, da bodo te pravilno izpolnjene.

Pevke in pevci našega pevskega zbora Šentviški zvon vas vabijo, da jim spet prisluhnete na letnem koncertu. Zapeli vam bodo

**v soboto, 11. maja 1996, ob 20.30
v Kulturnem domu v Šentvidu**

Na koncertu bodo gostovali tudi pevci moškega pevskega zbora KUD Janko Kersnik iz Lukovice.

Me Pz Šentviški zvon

Občane obveščamo, da lahko naročijo uradno glasilo Občine Lukovica (Uradni vestnik), ki izhaja predvidoma enkrat mesečno.

V njem objavljamo vse sklepe oziroma odločitve in splošne akte, ki jih sprejema občinski svet. Stroške glasila bomo zaračunali vsake 3 mesece.

Občina Lukovica
Občinska uprava

Ministrski večer v Lukovici

OO SKD Lukovica je 2. 4. 1996 pripravil ministrski večer s kmetijskim ministrom. Sestanek je bil v dvorani v Lukovici, kjer se je zbralo veliko ljudi, predvsem kmetov iz celotne občine. Tema večera je bila zanimiva, saj se je nanašala na probleme kmetijstva v zvezi z avtocesto, prostorskim planom, komasacijo, ureditvijo kmetijstva v Evropski uniji, itd.

Sestanek je začel predsednik SKD Lukovica Franci Avbelj. Pozdravil je navzoče, delovno predststvo, predvsem pa goste, ministra za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, gospoda Jožeta Osterca, svetovalko pri ministru, gospo Gabrijelo Grčar, gospoda župana, Anastazija Živka Burja, in vsem zaželel prijeten večer.

Zatem je prevzel besedo gospod župan. V kratkem je orisal delo Občine Lukovica in tudi probleme kmetijstva, ki se vlečejo še iz stare domžalske občine. Težave se kopirajo z novo avtocesto, ki bo tekla tudi po melioriranih površinah, in razpolovila občino, predvsem pa ni rešena komasacija, ki se je začela že pred dobrimi desetimi leti. Omenil je tudi priliv denarja od prekvalifikacije zemljišča za avtocesto, ki pa se bo v končni fazi vrnil v kmetijstvo (subvencije, pospeševanje, infrastruktura, itd.).

Predsedujoči je nato dal besedo gospodu ministru Ostercu. V svojem govoru je orisal najnovejša gibanja v kmetijstvu v Evropski uniji, govoril o ekologiji, o vrstah bodočih kmetij, o standardih. Primerjal je Slovenijo in ugotovil, da smo na dobri poti za vključitev v EU, vendar se nam nikamor ne mudi, prilagoditi pa moramo standarde v kmetijstvu evropskim. Tudi trend kmetij v Sloveniji gre v pravo smer – mešane kmetije z dopolnitveno dejavnostjo. Dejal je, da moramo bolj izkoristiti danosti, ki nam jih nudi

slovenska krajina. Na koncu je omenil še avtocesto, ki bo šla skozi našo občino in uničila najboljšo obdelovalno zemljo. Ob tem je poudaril, da to ni v interesu kmetijskega ministristva, vendar so »višji« interesi države pomembnejši.

Obljubil je še, da se bo zavzel na nadomestne gradnje na dostopnejših lokacijah za tiste občane, ki so bili več kot trideset let onemogočeni pri gradnjah zaradi rezervirane lokacije AC.

Svetovalka pri ministru gospa Grčar je prosila navzoče in občinsko

Minister Jože Osterc je obljubil, da nas bo še obiskal (Foto: V. P.)

upravo, da čimprej zaključijo komasacijo na melioriranih površinah občine. Spornih je še šest kmetov, ki se s komasacijsko razdelitvijo ne strinjajo. Omenila je družbo DARS, ki pospešeno pripravlja teren za avtocesto. Če se ne pobotajo z omejenimi kmeti, bo družba DARS naredila »po svoje«, kjer bodo potem prizadeti še tisti kmetje, ki priznavajo komasacijo in katerih parcele bo tudi povzela avtocesta.

Zatem je bila razprava, ki je bila zelo sproščena in na nivoju. Sprašujoči so na vsa vprašanja dobili odgovore. Pogovor bi verjetno trajal še pozno v noč, a je predsedujoči ministrskega večera, g. Janez Bernot po več kot dveh urah pogovor zaključil.

KAMILO DOMITROVIČ

Nov izvršilni odbor v občini Lukovica

V Lukovici so se 18. marca sestali člani in simpatizerji Združene liste. Kristina Brodnik, podpredsednica območnega odbora Domžale, je predstavila vzroke, da je stranka ZLSD stopila iz vladne koalicije. Največ časa so namenili obravnavanju problemov v občini, delu občinskega sveta in predstavnika ZLSD v njem. Soglasno so za predsednika občinskega odbora Združene liste socialnih demokratov izvolili Toneta Florjančiča, člani odbora pa so Milan Drčar, Ana Zajc, Silvo Resnik in Slava Perne.

Delo občinskega sveta v Lukovici je opisal Milan Drčar. Ker je edini izvoljeni predstavnik ZLSD, stališča stranke v občinskem svetu težko uveljavlja, zato pa v njem vedno pride do ustvarjalnega dialoga, ko gre za življenjske potrebe in probleme občanov; podobno je tudi v občinskih komisijah. Navedel je precej orehov, ki jih bo treba streti; telefonija, kanalizacija, bančno okenke, vpliv avtoceste; morda bi bilo za obveščanje krajanov smiselno imeti tudi svoje glasilo. V razpravi so se mnenja kresala predvsem o pametnem razmerju med razvojem in varovanjem narave.

Niso si bili enotni, da je obrtna cona, ki jo dandanašnji želi imeti vsaka občina, ravno kura, ki bo nesla zlata jajca. Poudarili so, da je od gradnje avtoceste, če jih je že doletela, treba iztržiti največ, obenem pa so dvomili, da bo kaj prispevala k razvoju kraja: če bo avtocestni bencinski servis z restavracijo

čijo v Lukovici prinesel nekaj delovnih mest (nikjer ne piše, da domačinom), bodo pa na drugi strani izgubile gostilne ob sedanji cesti. Zavzeli so se, da središče Lukovice in arhitekturne smislu ohrani stari tržni tloris in obenem pohvalili podžupana, ki ima za urejen razvoj krajanov izreden posluh.

Kristina Brodnik je razložila pomen organiziranja občinskega odbora ZLSD v občini Lukovica. Občinski odbor je samostojen in lahko vpliva na občinsko politiko veliko bolj kot pa domžalski območni odbor; takšne so izkušnje tudi v Mengšu, Moravčah in Domžalah, kjer občinski odbori živahno delujejo, območni odbor pa skrbi le za pošiljanje pošte, računovodstvo in usklajevanje stališč, ki zadevajo območje celotne nekdanje občine. Čeprav so nekateri menili, da je članov za lastni odbor premalo, so bili vsebinski razlogi vendarle bolj prepričljivi. Odočili so se, da morajo biti člani izvršilnega odbora iz več krajev občine in vanj izvoliti Toneta Florjančiča, ki bo predsednik, ter Milana Drčarja, Ano Zajc, Silvo Resnika in Slavo Perne.

Ob koncu so se zaustavili še pri delitveni bilanci lastnine nekdanje občine, lastninjenju lukovškega kamnoloma in datumu občinskega praznika; predlagali so tri možne datume: dan rojstva Janka Kersnika, dan, ko je Lukovica postala trg, ali dan, ko je Lukovica dobila (prva na Slovenskem) zdravstveni dom.

KARITA

Nov izvršilni odbor ZLSD v občini Lukovica (Foto: Lipovšek)

VINKO JERAS

POGOVOR Z JAKOBOM ČERNETOM,
POBUDNIKOM STILNIH KONCERTOV
V GROBLJAH

Bil je pravi trenutek

Festival Koncerti Groblje je v letu 1995 praznoval srebrni jubilej. V treh letih si je v slovenskem in tudi mednarodnem glasbenem svetu pridobil ugled našega najpomembnejšega festivala komorne glasbe. Vrhunski slovenski in tuji umetniki, ki so z izbranim programom nastopali v teh petindvajsetih letih, so festivalu prinesli prestižen pomen tako za glasbenike kot za občinstvo. Vrhunski koncerti so z leti postajali dogodek, katerega so se z zanimanjem in zavzetostjo poleg največjih ljubiteljev komorne glasbe radi udeleževali pomembni ljudje iz slovenskega političnega in gospodarskega sveta kakor tudi številni ugledni ljudje iz drugih okolij našega javnega družabnega življenja.

V teh letih pa smo morda pozabili in prezrli, kdaj in kako se je začelo dogajanje v mali, takrat še precej neznan cerkvi sv. Mohorja in Fortunata, ki jo je pred več kot 320 leti poslal znameniti slovenski baročni freskant Franc Jelovšek iz Mengša. Iskane korenine festivala je obrodilo sadove in tako je nastal pogovor z Jakobom Černetom, ki mi je razgrnil

nekaj skrivnosti iz daljnega leta 1791.

– *Cigava je bila ideja, da se v času, ki svetim objektom ni bil preveč naklonjen, začnejo stilni koncerti v cerkvi, ki ji zaradi njene lepote in akustike nekateri pravijo tudi slovenska Sikstinska kapela?*

Grobelski koncerti so se pričeli po srečnem naključju, ker je bila takratna Skupščina občine Domžale lastnik grobelske cerkve, sam pa sem bil podpredsednik in hkrati med drugim tudi violinist. Imel sem ključ in moč o odločitvi za prireditve v tej cerkvi. Bil sem v pravem trenutku na pravem mestu in imel ob sebi pravega sodelavca v Roku Klopčiču. Imeli smo srečo, da smo lahko brez kakršnihkoli posebnih sklepov občinskih organov brez težav zastavili cikel stilnih koncertov.

– *Kako je bilo z obnovo objekta, saj je bil menda v času po drugi svetovni vojni vse bolj in bolj zapuščen?*

Po velikih restavratskih delih na Jelovškovih freskah je bila njihova velika umetniška vrednost in lepota osamljena in za zaprtimi vrati. Ta dela sta vodila Zavod za spomeniško var-

stvo v Kranju in domžalska občina ter drugi kulturni in strokovni sodelavci.

– *In kako ste začeli s koncerti?*

Prvič sem občutil sijajno akustiko v tej zgradbi, ko sem kot violinist v klavirskem triu, ki smo ga sestavljali glasbeni pedagogi in je deloval pri Glasbeni šoli Domžale, nastopil na prireditvi ob odprtju prenovljenih Jelovškovih fresk. Ta vtis s koncerta, ki je bil nekaj let pred letom 1971, me je ves čas priganjal, da bi z glasbenimi dogodki nadaljevali. Na začetku sedemdesetih let sva sodelovala s takratnim predsednikom Društva glasbenih umetnikov Slovenije Rokom Klopčičem in v tem najinem znanstvu se je porodila zamisel o stilnih koncertih v grobelski cerkvi. Ko je stvar po prvem letu uspela, so zagrabili tudi drugi občinski kulturni delavci, sam pa sem imel obilo drugega dela na občini in sem se umaknil.

– *Kakšna je bila programska zasnov koncertov?*

Zasnova teh koncertov je bila usmerjena na najvišjo umetniško kakovost. Na njih so že v prvih letih pod pokroviteljstvom občine Domžale in Društva glasbenih umetnikov Slovenije nastopali najvidnejši slovenski in evropski glasbeni reproduktivni umetniki. Ni potrebno posebej poudarjati, da so grobelski koncerti pritegnili tudi zahtevnejše glasbene poslušalce. Tako so koncerti že takoj v začetku zbudili veliko pozornosti. O njih so takrat pisali znani glasbeni kritiki v uglednih časopisih, med njimi Delo in Naši razgledi.

– *In kdo je v začetku prevzel zahtevno organizacijo koncertov?*

Organizacijska in vsebinska dela pri izvedbi teh koncertov so slonela na nosilcih zamisli, to je na meni kot podpredsedniku občine Domžale in na predsedniku DGUS: angažma umetnikov, finančna sredstva, sestava programov, oblikovanje in pisanje besedil na prospektih in drugo. Društvo glasbenih umetnikov Slovenije je takrat namenilo tudi precej finančnih sredstev za grobelske stilne koncerte. Po zelo uspešnem začetku pa so nato prevzeli koncerte v Grobljah Kulturna skupnost in Zveza kulturnih organizacij občine Domžale, ki sta programe razširila še z nastopi nepoklicnih glasbenikov.

– *S kakšnimi težavami ste se še srečevali na začetku?*

V začetku so bili domači (domžalski) izvajalci precej užaljeni, ker niso mogli nastopati, če niso bili dovolj kvalitetni. Poslušati sem moral tudi očitke, da je projekt zastavljen preveč megalomansko, ideja o Muzeju Jelovškovih fresk in koncertni dvorani se takrat, ko cerkev še ni bila aktivna, ni oprijela v zastavljenem predlogu.

– *In kako ocenjujete današnje koncerte?*

Veseli me, da je prvotna zamisel še vedno popolnoma prisotna, saj se programsko in izvedbeno po kakovosti ravna po enakih kriterijih, kot smo jih zastavili pred petindvajsetimi leti.

Pogovarjal se je
TOMAŽ BOLE

10 let Rusove
gostilne,
odkar jo vodi
Janez Šlibar

Deset let za človeka ni posebnost dolga doba, če pa je treba desetletje preživeti v celodnevem napornem delu, kakršno je gostinsko, potem je to vsega spoštovanja vredna doba. Tako desetletno obdobje je s svojo ženo Ano in s sodelavci prešel v gostinskem delovanju gostilne RUS v Šentvidu Janez Šlibar – Bejev Janez iz Moravč. Jubilej bodo praznovali še dni; Janezu in kolektivu veljajo ob njem seveda iskrene čestitke...

Znana Rusova gostilna ob cesarski cesti Trst–Ljubljana–Dunaj je bila že v minulih dveh stoletjih priljubljena in obiskovano zatočišče, kjer so vedno dobro nahranili in napojili žejne ter lačne. Tako lepo, hvaljeno in predvsem v tradiciji oblikovano gostinsko ponudbo nadaljuje v naših časih Rusove gostilne Janez Šlibar. Janez je doma v Moravčah, kjer ga je že od mladega veselilo kuharsko delo. Še kot otrok se je rad ukvarjal s kuho in kuharsko veselje mu je v določenem trenutku, ko se je odločil za poklic, narekovalo zamisel, da bo to njegov poklic. Po končanem šolanju se je zaposlil v hotelu Slon, kjer je spoznal skoraj vse skrivnosti kuharske umetnosti in značilnosti skoraj vseh evropskih kuhinj. Potem pa je na stari Rusovi gostilni z najemnim odnosom do lastnice gospe Pavličeve začel samostojno pot in v desetih letih okrepil vtis obiskovalcev o tej gostilni v skupno prepričanje, da se »PRI RUS« ime nitno je in pije in je vse urejeno po najboljših tradicijah stare slovenske gostilne.

V Janezovi gostilni je vedno na voljo prava domača goveja juha z rezanci, pa ajdovi štruklji iz ajdove moke bližnjega mlina, »pre-

priljive» so kolone, imenitna je pečenka, za posladek je tudi jabolčni zavitek. Janez pravi, da gost, ki je na poti, pričakuje predvsem hitro pripravo hrane, zahteva kakovost in seveda tudi ne pretirano ceno. Ustrezati vsem zahtevam in v kakovosti ne popuščati, to prav gotovo ni lahko. V zadnjem času ljudje vse bolj posegajo po ribah, naročajo različne zelenjavne jedi, treba pa jim je ustreči tudi v drugih željah. Vse jedi pripravljajo po hišnih receptih, vina iz kleti pa so pika na i vsake izbrane ponudbe...

Delo v gostilni in z njo je naporno in je lahko uspešno, če se ga dobre volje loti vsa družina. Prostih vikendov ni, ponedeljki prinesejo le nekaj nedeljskega občutja, ne pa popolnega miru in počitka. Tako delo postane tudi stil družinskega življenja. Tako, kot je, bo pri Šlibarjevih ostalo tudi v prihodnje, saj sin Ambrož že končuje gostinsko šolo in bo nemara nadaljevalec že začete tradicije. Mama Ana, Anja in mala Lucija pa so pomembna opora, da bo ata Janez imel voljo v pomembni odločitvi vztrajati v svojem delu. Prepričani smo, da bodo vsi v dobrem zdravju še dolgo peljali ugledno slovensko gostilno skozi čas... Morda jim kmalu uspe doseči, da bo to delo na svojem... A kakorkoli že je danes, potem se bo še dolgo dogajalo, da se bodo gosti, ki se bodo z obeh strani štajerske in Kranjske vozili proti Trojanam, nekje na teh poteh še dolgo odločali: »PRI RUSU, V ŠENTVIDU SE USTAVIMO!«

M. B.

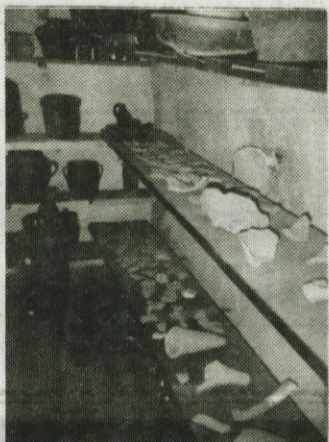
MUZEJ NA TROJANAH

50 let kulturne dediščine

Danes nas beseda Trojanje najprej spomni na odlične krofe, po katerih ta čudovita razgledna točka slovi daleč preko slovenskih meja. Ob tem pa nemalokrat pozabljamo na čase, ko smo se že v šoli učili o pomembni vlogi tega kraja v vsej njegovi več kot dvatisočletni zgodovini, saj je imel vedno pomembno vlogo, še posebej pa v starodavnih časih rimskega imperija.

Arheološke izkopanine, pa tudi drugi vredni predmeti iz naše daljine in bližnje zgodovine, so že od nekdaj privlačili Karla Kralja, ki z veliko ljubeznijo že 50 let zbira najrazličnejše predmete iz naše kulturne dediščine. Rimske izkopanine, kmečka orodja, skrinje in še mnoge druge predmete je rešil pred pogubo in pozabljenjem. Nabrali v njegovi zbirki v teh dolgih letih.

Optimizem, s katerim upokojeni

Različni predmeti iz naše kulturne zgodovine čakajo na primerno predstavitev v novem muzeju (foto: K. Kralj)

mizar gleda na življenje, obdaja s govornika z velikim upanjem in željo, da bi mu pomagal pri nameri, da bi postavil na Trojanah poleg svoje hiše pravi muzej in tako predstavil svojo bogato zbirko številnim popotnikom, ki se iz dneva v dan ustavljajo in gredo »na krofe«, ne vedoč, kaj vse se skriva v hiši v njihovi bližini.

S hčerko arhitektko je Karl že pripravlil načrt za mali muzej.

Nova občina Lukovica bo tako morda kmalu bogatejša še za eno kulturno dobrino: arheološki in etnološki muzej, malo, a dragoceno znamenitost, ki bo pritegnila popotnika, da se ustavi in si ga ogleda ter se spozna s pravo zgodovino o kraju in deželi, ki ju je dotlej poznal morda drugače.

TOMAŽ BOLE

OB MATERINSKEM
DNEVU

Za novo
upanje

Z besedo MATI se poistoveti vse, kar premore človeška narava in srce najzlahtnejšega: popolno in brezpogojno ljubezen, ki vse odpušča, srečo, veselje in potisočeno skrb, nežnost in milino, pogum in vztrajno upanje, do popolne žrtve in neslutene moči. Njena ljubezen sije iz daljave, preko groba in nas vodi in spodbuja pri padcih življenja, pri malodušju in obupu. Posebno tvoja roka, slovenska mati, je obvarovala naše družine v miru in složnosti, prijaznosti, blaginji, tvoje naračje je bilo blagoslov. Ti si bila srce, oče glava slovenske družine. Edina ljubezen si, ki nikoli ne vara. Edina, ki vedno čaka. Edina, ki ima vedno kaj dati. Edina, ki vame zaseje seme dobrega in za vedno usmerja naše življenje. Zaradi materinstva je lepo biti žena.

S takimi lepimi mislimi so pospremili materinski praznik na prireditvi v Luko-

vici v petek, 22. marca. Svečanost s pogostitvijo je pripravila in organizirala domača župnijska Karitas s številnimi ti-himi in skromnimi pobudniki, ki ostajajo anonimni v svojem plemenitem dejanju.

Današnji čas tudi pred ženo – mater postavlja nove probleme in izzive. Minili so časi evforije ob dnevu žena, ki je poudarjal žensko družbeno enakopravnost, hkrati pa nalagal ženi nova in nova bremena v družini, na delovnem mestu in politiki. Vloga materinstva je bila obrobna, potisnjena na zadnje mesto,

V Lukovici gostili naj-športnike

»Spoštovane poslušalke, cenjeni poslušalci oddaje Šport in vaše melodije, dragi gostje tu v prostorih Rekreacijskega centra Urbanija v Lukovici. Vsem skupaj želim v imenu športnega uredništva Radia Slovenija prav prijeten večer.« S temi pozdravnimi besedami urednika Izidorja Grošlja se je dne 6. 4. 1996 pričela Športna oddaja Radia Ljubljana, Val 202.

V uredništvu so v sobotnih oddajah Šport in vaše melodije prek telefonov redno izbirali športnika tedna. Izbira je bila vedno težka,

saj je bilo kandidatov veliko, zato je bilo težko napovedati, kako se bo končala akcija izbora najboljšega športnika minule smučarske sezone. Mogoče je bilo ugotoviti, da je bila konkurenca res močna, pa tudi to, da zna razvijena slovenska smučarska javnost ceniti le medalje in najvišje zmagovalne stopničke.

Vse to so letos dosegli trije mladi športniki oz. športnice, ki so se v akciji športnega uredništva Radia Slovenija uvrstili na prva tri mesta, in so se s svojimi starši, trenerji in funkcionarji zbrali 6. 4. v Rekreacijskem centru Urbanija v Lukovici.

Priznanja Športnik zime 95/96 je podelil odgovorni urednik informativnega programa Radia Slovenija gospod Bojan Veselinovič.

Najboljši slovenski športnik minule smučarske sezone – po izboru poslušalcev Radia Slovenija – je skakalec Primož Peterka.

Drugo mesto in skrbno priznanje je pripadlo biatlonki Andreji Grašič.

Tretje mesto in bronasto priznanje za uspehe o minuli zimski sezoni je prejela alpska smučarka Urška Hrovat. Kot dobra gostiteljica sta se ta večer izkazala g. Ciril Smrkolj, predsednik občinskega sveta v imenu Občine Lukovica, in g. Bernard Urbanija za RCU Lukovica.

U. B.

Cerkev Sv. Luka
v Spodnjih Praperčah

PIŠE: ANDREJA KOS

V Sloveniji poznamo le tri podružnice, posvečene sv. Luku. Dve sta v ljubljanski škofiji, kjer je pomembnejša ravno cerkev sv. Luka v Sp. Praperčah. Več pa je temu svetniku posvečenih stranskih oltarjev, saj je sv. Luka, ki ga spremlja vol, postal zaščitnik živine in kmetovanja. V kmečkem patronu ga je spremenila preprosta ljudska domišljija in mu posvetila številne pesmi in zgodbe, ki so se razlikovale od kraja do kraja. Znani slovenski etnolog Niko Kuret v knjigi Praznično leto Slovencev med reki omenja: »Sv. Luka repo puka«, in »Sv. Luka sneg pri-kuka«, kajti na dan Sv. Luka, 18. oktobra, pogosto spravljajo repo in tudi zima se že bliža. Vendar si sv. Luka niso lastili le kmetje, ampak velja tudi za zaščitnika slikarjev. Po legendi naj bi naslikal portret Marije in Jezusa, zato je včasih namesto z volom upodobljen kot slikar s čopičem ob slikarskem stojalu. Po njem je poimenovana ena najbolj slavnih slikarskih akademij v svetu – Accademia di San Luca v Rimu.

Svetelega Luka nam zgodovinski viri izpričajo kot slikarja, kot izobraženega moža, med drugim je bil tudi zdravnik, predvsem pa je poznan kot evangelist. Je avtor tretjega izmed štirih evanجليj in verjetno tudi domnevni pisec Apostolskih del v sklopu Nove zaveze Svetega pisma. V svojem evangeliju zlasti poudarja Kristusa kot velikega duhovnika, ki mu kot daritvena žival pripada vol. Ta pa poslane njegov simbol in predmet mnogih legend.

V cerkvi v Sp. Praperčah je njen zavetnik – sv. Luka večkrat upodobljen. Celo postavni Sv. Luka z volom je kot kiparski izdelek v glavnem neogotskem oltarju. Iz prvotne, poznogotske faze cerkve pa je ohranjen na freski v severni steni prezbiterija skupaj z drugimi svetniki. V obeh stranskih ladjah najdemo le njegov simbol. V severni ladiji je vol v obliki reliefnega sklepnika, v južni ladiji pa je naslikan na obočni freski, kjer skupaj s še tremi simboli evangelistov: angelom (Matej), levom (Marko) in orlom (Janez) obdaja začetnico Kristusovega imena – IHS (v grščini Iesus Hristos Soter).

Če sem v tej predstavitvi zavetnika cerkve v Praperčah posegla po dveh umetnostno zgodovinskih obdobjih, kot sta gotika in neogotika – med njima pa je skoraj tisočletje razlike – je prav, da končno predstavim kronologijo nastajanja cerkve. Najprej nekaj o domnevni predhodnici današnje cerkve, ki naj bi stala že leta 1353 kot predvidevata umetnostna zgodovinarja Mikuš in Stefanac, vendar od nje ni ohranjen ničesar. Janez Vajkard Valvasor v svoji knjigi Slava vojvodine Kranjske iz leta 1689 med drugim omenja, da so cerkev zgradili celjski grofje. Ti pa so leta 1456 po uboju Ulrika II izumrli, zato naj bi cerkev nastala še pred tem letom. Vendar mislim, da obe domnevi ne držita, kajti 1353 leta je prvič omenjena vas Praperče, ne pa tudi cerkev. Valvasor pa s svojo omembo Celjanov ni zanesljiv zgodovinski vir. Dokončen odgovor na vpraša-

nje, ali je na mestu današnje cerkve stala njena predhodnica iz sredne 14. oziroma 15. stoletja, pa bodo pokazale raziskave pri saniranju temeljev današnje cerkve.

Arhivskih podatkov, ki bi pričali, kdaj so začeli zidati današnjo cerkev, ni. Glede na freske v notranjosti, ki so datirane z letnico 1520 (?) in 1524 ter prvo letnico posvetitve 1523, je gradnja cerkve morala potekati še pred letom 1520. To je v Sloveniji čas pozne gotike, ko se uveljavljajo različni arhitekturni tipi. Na podeželju pa je najpogostejša preprosta, neobokana, enoladijska vaška cerkev (tak primer je cerkev sv. Marjete v Gradišču pri Lukovici, ki pa je že obokana) ali pa se nadaljuje tip večladijske dvoran-ske cerkve s konca 15. stoletja, kot jo poznamo v Krtni. Cerkev sv. Luka je v nasprotju s preprostimi vaškimi cerkvami monumentalna triladijska psevdobazilika, kar pomeni, da je srednja ladija višja in širša od stranskih in (v primerjavi z baziliko) nima svoje lastne osvetlitve. Svet-

Freska na severni steni prezbiterija z upodobitvami: sv. Miklavž, sv. Erazem, sv. Hieronim in sv. Luka evangelist

loba prihaja le skozi okna stranskih ladij in se hitro porazgubi po prostoru. Toliko sveteljši pa je oltarni zaključek glavne ladje, ki je prevotljen s tremi gotosko zašiljenimi okni. Tudi obe stranski ladiji sta se prvotno odpirali skozi slavolok v vzhodni kapeli, vendar so kasneje v baroku zazidali oba slavoloka in kapeli sta bili spremenjeni v zakristiji. V zgodnjem 17. stoletju je cerkev dobila dva kvalitetna lesena stranska oltarja, kasneje pa bi bilo bolje, da v cerkvi ne bi ničesar več spreminjali, saj s sedanjim novogotskim glavnim oltarjem in prižnico cerkve niso umetnostno obogatili.

Iz prvotne poznogotske faze je potrebno omeniti še stavbno plastiko, ki s konzolami in sklepniki na stičiščih reber cerkvenih obokov dopolnjujejo arhitekturo. Cerkev je bila v notranjosti prvotno v celoti poslikana, tako po obokih kot stenah prezbiterija in v ladjah. Danes pa nas sprejme z eleganco belo popleskanih sten. Freske so ohranjene le v dveh pasovih severne stene prezbiterija, kjer so upodobljeni svetniki s sv. Lukom in naročnik Hans H. Herisch. Nad arkado južne stene glavne ladje pa je portretna freska kamnoseka Štefana, ki naj bi bil cerkev zgradil. Ohranjena je tudi celotna poslikava oboka južne stranske ladije.

To je le površina, uvodna predstavitev pomembnega kulturnega in sakralnega spomenika, ki pa nam za svojimi zidovi skriva še mnogo odgovorov, nam pa ostajajo vprašanja:

- Kdaj natančno je cerkev nastala?
- Kdo je njen naročnik, kdo je avtor fresk in kiparskega okrasa?
- Je arhitekt na freski upodobljen in podpisani komnosek Štefan ali so njegovi kamnoseški znaki na zunanjih opornikih? Od kod prihaja, da je v naše kraje prinesel tako mogočno cerkveno zasnovno?
- Kaj nam skrivajo temelji cerkve, kaj pobeljeni zidovi in kaj podstrešje cerkve (kako je bila oblikovana prvotna streha vzhodnega zaključka)?
- Upam, da bomo vsaj na nekatera od teh vprašanj s pomočjo raziskav, ki bodo potekale v sklopu obnovitvenih del, le našli odgovore.

1. maj praznik dela

1. maj – praznik dela so si prvi izborili pred dobrimi sto leti delavci v Chicagu. Izborili so si ga s krvjo, ker je policija s silo in s strelnim orožjem preganjala delavce z rdečim nageljnomo na prsih.

Delavski praznik se je rodil kot protest proti nizkim plačam, slabim delovnim razmeram in bednim življenjskim okoliščinam. Pa tudi kot protest proti poniževalnemu odnosu, proti pridiganju o nujni ponižnosti, skromnosti in vdanosti v usodo.

Malce grozljivo je spoznanje, da se nekateri opisi bede delavskega razreda ponovno, po več kot sto letih, danes tudi pri nas berejo vse bolj kot aktualna reportaža. Pretiravam? Da, ta hip morda še. Toda potreba po vse številnejših socialnih pomočeh, paketih Rdečega križa in Karitasa in javnih kuhinj, v katerih bo dobrodelnost nahranila tiste, ki svojih rok in glave ne morejo »vnovčiti« na trgu delovne sile, se že kaže na obzorju.

Iz svoje otopelosti pa se prebuja tudi delavsko gibanje. Dnevna obvestila o stavkah dokazujejo, da se slovenski delavci (fizični in intelektualni) začnejo zavedati svojega položaja in da nočejo biti hlapi Jerneji. Slovenski delavci počasi spoznavajo, da je iluzorno pričakovati, da se bodo problemi uredili, če bodo samo pridno, ponižno in tiho delali.

Spoznavajo, da jim ne bo nič podarjeno, če sami ne bodo stopili skupaj in se začeli potegovati za svoje pravice – za lepši, svetlejši jutri – za svoj novi 1. maj!

Taj pa pomeni, da izročilo 1. maja izpred sto let in več dobiva zopet svoj pomen.

JUSTI ARNUŠ

Obnova gozdov

Ce so poškodbe v takem obsegu, da gozd ne bo mogel več delovati v smislu trajnosti, bo seveda potrebna obnova gozda, bodisi po naravnih poti (naravna obnova) ali pa s sadnjo. V obeh primerih izda ZGS odločbo o sanaciji po požarih oziroma po ujmah poškodovanega gozda (»H«). Po strokovni presoji se revirni gozdar odloči, kakšen način obnove bo ustrezen.

Pri obnovi s sadnjo predpiše tudi ustrezno vrsto, kvaliteto in količino sadik gozdnega drevja ali semenja. Določa tudi rok, do kdaj mora biti delo opravljeno. Seveda se lastnik ali pa pooblaščen izvajalec tudi podpiše na odločbo in se s tem zavezuje, da bo delo opravljeno. Država bo v tem primeru prispevala na pomoč. V odredbi o financiranju in sofinanciranju vlagan v gozdove iz sredstev proračuna RS (Ur. l. RS št. 58, z dne 30. 11. 1994) je opre-

deljeno, da se lastniku gozda sofinancira 50% povečanih stroškov v primerjavi z redno sečnjo (v našem primeru je to 50% priprave tal za sadnjo), nadalje dobi lastnik ves potreben material (sadike ali seme), prizna pa se mu tudi 30% stroškov sadnje. V kolikor projekt sanacije predvideva naravno obnovo, se prizna samo 50% za pripravo tal. Pogoj za pridobitev teh sredstev je vročena odločba »H« in kvalitetno ter v roku opravljeno naloženo delo, ki ga mora prevzeti ZGS in tudi obračunati. Obračun na podlagi prevzetega dela opravi ZGS, lastnik gozda pa sredstva prejme na žiro račun, katerega številka in ime banke mora biti na prevzemu in obračunu opravljenih del. Seveda bo obnova s sadnjo marsikje upravičena, imejmo pa tudi posluš do narave, saj nam sama nudi zastoj vse, kar moramo drugače kupiti. Malo več potrpljenja, in ko se bo

naravno mladje pojavilo, je treba z vejnikom opraviti izbiro. Bodimo prepričani, da bo kvaliteta naravnega mladja neoporečna z dolgo garancijo. Ko bomo osnovali novo generacijo gozda, naj nam bo ta katastrofa nenehno pred očmi, saj dobro vemo, kakšen gozd najbolj presteane take preizkušnje.

Ob vsem tem pa bi vse gozdne posestnike, ki se bodo odpravili v gozd »pospravljati«, opozorili na še nekaj stvari:

- odstranite, kolikor hitro je to mogoče, podrtje drevje z gozdnih cest in vlek tam, kjer te potekajo preko vaših parcel in tako omogočite delo vsem, ki te prometnice potrebujejo; odstranite jih tudi iz strug vodotokov in hudournikov, kajti sneg se bo topil, prišlo bo spomladansko deževje in ...;
- polomljena drevesa ali njihove dele ter sečne ostanke čimprej odstranite z mladovij in gošč;
- spravilo sortimentov naj poteka po vlekah in cestah, ki so ravno prav suhe ali pa pomrznjene, saj se bomo tako izognili prevelikim in zmeraj dražjim poškodbam gozdnih prometnic;
- ker je poškodovano drevje napeto, nalomljeno ali odruvano s koreninskim sistemom vred, bodite zelo previdni pri delu, ker ni nič na svetu toliko vredno kot vaše življenje in zdravje;
- potrpimo med seboj, tako gozdariji z lastniki gozdov in obratno; najbolj pa pozivam k strpnosti lastnike gozdov, naj vas v tej nesreči nevidne parcelne meje ne razdvajajo. Ni boljšega kot preganjanje starih združ z medosedske pomočjo.

Zavod za gozdove Slovenije
Območna enota Ljubljana
Krajevna enota Domžale
Vodja: MIHA ZABRET, dipl. inž. gozd.

Celovito optimiranje podjetniških procesov

V okviru Podjetniškega centra Občine Domžale je bilo 7. marca tega leta organizirano posvetovanje na temo Celovito optimiranje podjetniških procesov. Posvetovanje je organizirala svetovalna hiša PIT d.o.o. poslovna svetovanja s sedežem v OIC Trzin, Motnica 17, Mengeš, skupaj s svojim zunanjim partnerjem podjetniškim svetovalcem prof. dr. Hansom Ferkom iz Nemčije, sicer po rodu Slovencem.

Namen predstavitve je bil, kako doseči večjo konkurenčnost podjetij na domačih in tujih trgih in povečati profit. Konkurenčnost naših podjetij je v bodočnosti potrebna iskati ne v povišanju prodajnih cen, temveč v znižanju stroškov in povečevanju učinkovitosti. Ravno to pa je dolgoročni namen projekta »Celovito optimiranje podjetniških procesov«.

Projekt ne zasleduje stroškov na enoto proizvoda, temveč uveljavlja zajemanje stroškov posameznih aktivnosti, ki so potrebne za proizvodnjo oz. prodajo kakšnega izdelka ali serije izdelkov. Zniževanje stroškov na podlagi analiziranja stroškov aktivnosti v poslovanju zajema predvsem štiri osnovne možnosti:

- reduciranje aktivnosti, kar pomeni skrajšanje časa ali zmanjšanje naporov pri posamezni dejavnosti
- odprava določene aktivnosti v poslovanju
- selekcija aktivnosti, to pomeni izbrati najcenejše dejavnosti izmed vseh možnih
- porazdelitev dejavnosti, kar pomeni njihova porazdelitev na druge izdelke tako, da skupaj predstavljajo nižje stroške.

Temeljno prestrukturiranje in s tem trajno zagotavljanje poslovne uspešnosti je možno doseči z uresničitvijo optimiranja procesov na vseh področjih, in sicer preko:

1. strukturiranja storitev za ugotavljanje njihove potrebnosti z »Vrednostno analizo splošnih stroškov«;
2. optimiranjem delovnih procesov, pretokom materiala in nivoja kakovosti z »Analizo aktivnosti«;
3. identifikacijo in optimizacijo stroškovnih nosilcev po kvantitativnih in kvalitativnih ocenjevalnih kriterijih s »Cost-driver analizo«;
4. »Analizo procesov«, pri katerih pridemo do procesno usmerjene organizacije z zmanjšanimi celotnimi stroški. Procesi bodo hitri, gladki in fleksibilni.

Uspeh procesnega optimiranja je v veliki meri odvisen od dveh dejavnikov:

- pripravljenosti zaposlenih v podjetju za skupinsko delo, kajti smisel navedenega projekta je, da večji del potrebnih opravil opravijo analitično in operativno zaposleni sami, – konsultanta, ki uvede metodsko znanje in vodi notranje delovne in projektne skupine.
- procesnim razmišljanjem presežemo pri zaposlenih oddelčno razmišljanje in odločno pospešujemo podjetniški način razmišljanja. Uspeh projekta je popoln, ko sodelavci v podjetju pričnejo iskati rešitve sami in dosežejo na takšen način dodatno znižanje stroškov ter povečevanje učinkovitosti.

Metoda se preverja in uvaja že tudi v slovenskih podjetjih in daje zelo pozitivne uspehe. Predstavitve je bila namenjena najvišjim vodilnim in vodstvenim delavcem v srednjih in velikih podjetjih ter predstavnikom nadzornih svetov, katerim je pomemben čim višji profit v podjetjih!

VIKTORIJA VEHOVEC, dipl. ekon.

40 LET USPEŠNEGA DELA ZSAM DOMŽALE

Strokovnost za varnejšo cesto življenja

Ob cesti življenja so mejniki, ki zaznamujejo dolžino prevožene ali prehojene poti, in do enega izmed njih, štiridesetega po vrsti, je pripeljal tudi Združenje šoferjev in avtomobanikov Domžale, ki se je konec marca zbralo na slovesni skupščini. V svojih vrstah desetletja združujejo močan, zdrav, strokovno usposobljen kader, ki vseskozi daje poudarek vzgoji, disciplini in varnosti v prometu, tovarištvu, njihov cilj pa je vzor vestnega voznika, ki nikoli ne pozabi, da na cesti ni sam.

G. Janez Jeglič, predsednik ZSAM, je po pozdravu vseh prisotnih, med katerimi so bili tudi predstavniki republiške organizacije, sosednjih društev in občine Domžale, spregovoril o močeh, ki so pred štirimi desetletji orali ledino organiziranja šoferjev in avtomobanikov. To so bili: g. Janez Grmek, g. Andrej Peterlin in g. Anton Horjak, ki so pripravili prvo skupščino ZSAM, na kateri je bil za prvega predsednika izvoljen g. Jože Mazovec, prvi tajnik je postal Anton Horjak, Anton Pezdur pa prvi blagajnik. V najožjem vodstvu pa so bili še Avgust Eržen, Stane Šubelj, Rudi Klemenc, Slavko Gril, Andrej Peterlin in Janez Grmek. Tako so bili postavljeni temelji današnjega združenja, katerega članstvo je sicer nihalo, nikoli pa prenehalo s delom. Vedno so skušali s svojimi akcijami prispevati k večjemu znanju o prometu, k primernejšemu obnašanju vseh udeležencev v prometu, še posebno skrb pa so vedno namenjali strokovni usposobljenosti svojih članov, ki so z ljubiteljskim delom prišli do svojih prostora. Tri desetletja pa že uspešno dela tudi AVTOSOLA, ki ob vzgoji mladih voznikov nikoli ne pozabi na strokovno usposabljanje svojih članov. Vsem članom ter vsem, ki so z ZSAM v teh štiridesetih letih sodelovali, se je g. Jeglič priskrbelo zahvalil in poudaril, da mora biti ZSAM zazrto v prihodnost, v kateri morajo najti skupne poti z organi in institucijami tako v občini kot državi v reševanju vseh problemov na področju cestnega prometa.

Gostje so vsi po vrsti pohvalili dosedanje delo ZSAM, ki organizira predvsem aktivnosti, ki združujejo in prispevajo k varnejšim razmeram v cestnem prometu, hkrati pa lepšajo življenje vseh članov ter prenašajo svoje strokovne izkušnje na mlajše rodove. V imenu občine Domžale je združenju čestital g. Bojan Arh, predsednik Komisije za varnost v cestnem prometu, podeljena pa so bila tudi številna priznanja. Dobila sta jih tudi ustanovna člana g. Anton Horjak in g. Rudi Klemenc, spomnili pa so se tudi pred kratkim umrlega dolgoletnega člana g. Slavka Petka.

Štirideset let uspešnega dela je velika stvar, ki jo bo Združenje šoferjev in avtomobanikov nadaljevalo tudi v prihodnje, ko pričakujejo čimprejše sprejetje Zakona o cestnem prometu, predvsem pa kulturnejši odnos vseh udeležencev v prometu, kar vse naj bi prispevalo k večji prometni varnosti v naši državi. ZSAM, ki je dostojno opravilo svoje poslanstvo, saj spada v sam vrh uspešnosti, ob jubileju iskrene čestitke in veliko uspehov tudi v prihodnje.

Priznanje Zveze združenj šoferjev in avtomobanikov Slovenije za ZSAM Domžale je iz rok podpredsednika g. Franca Rebca prevzel predsednik g. Janez Jeglič.

FOTO: ZSAM

Uradni del slovesne skupščine je vzorno vodil g. Anton Križaj, številni člani ZSAM so nadaljevali z družabnim srečanjem, ki je bilo namenjeno tudi dogovorom o nadaljnjem uspešnem delu, saj so za leto 1996 sprejeli obširen program dela, v katerem bodo sprejeli dopolnjeni statut, se udeležili državnega tekmovanja poklicnih voznikov in strokovnih ekskurzij, posodobili vozni park AVTOSOLE, kupili mobilni telefon, obnovili poslovne podatke, predvsem pa strokovno dodatno usposabljali svoje člane in se nenazadnje tudi lepo imeli na izletih, ki jih bodo pripravili za svoje člane.

V. V.

TO NAS MOTI

Oh, to parkiranje!

Najbrž ni dvoma, da imajo lastniki vseh vrst in barv jeklenih konjičkov tudi v Domžalah velike težave s parkiranjem. Ker pa je to »najljubše« voznikovo opravilo še povsod zastoj in bolj ali manj neakozno-

vano, sodi »fotografska akcija« z delovnim naslovom Nepravilno parkiranje v centru Domžal za zdaj le v rubriko To nas moti.

Ali bo red na cestah naredil Odlok o ureditvi cestnega prometa

v Občini Domžale, ki je tik pred sprejetjem? Kaj bo »storil« 40. člen Odloka (če ga bo Občinski svet izglasoval), ki nepravilno parkiranje kaznuje »z denarno kaznijo 5.000 SIT takoj na mestu prekrška«?

Klic v sili

V uredništvo je po letošnjem »nepričakovanem« aprilskem sneženju poklical g. Stanislav Pirš (na sliki), češ da bi nekaj napisali o njihovi »ubogi« cesti v Slamniki-kovo rubriko To nas moti. In res je bilo kaj videti! V Domžalah se med Heli-osom in gostilno Keber vije cesta Ulice Nikole Tesle (prej Industrijska cesta), ki je že lansko leto srečala Abrahama, pa je še vedno v tako izredno nevarnem stanju, da si res zasluži posebno pozornost in pomoč občinske oblasti. Čeprav so bili načrti za asfaltiranje nekako že narejeni, je kljub temu ostala pozabljena, tiha in neopazna, kratka, luknjčava. K tej žalostni zgodbi pa sodi še javna razsvetljava, ki je in je ni – je slaba! Morda bodo nekega dne ljudje v dvanajstih hišnih svetilnikih ugledali prenovljeno cesto v pravi svetlobi ...

BOGDAN OSOLIN

25 m

PREDSTAVLJAJTE SI:

Med vožnjo po suhi cesti, kjer je omejitve 50 km/h, se 25 metrov pred vašim vozilom pojavi otrok ...

Če vozite 50 km/h ali manj, boste lahko pravočasno ustavili. Otoka ne boste zadeli.

Če vozite 5 km/h hitreje, boste zadeli otroka s hitrostjo 28 km/h. Otoka boste gotovo hujše poškodovali.

Če vozite 10 km/h hitreje, boste zadeli otroka s hitrostjo 39 km/h. Otrok bo verjetno zaradi poškodb umrl.

Če vozite 20 km/h hitreje, boste zadeli otroka s hitrostjo 57 km/h. Otoka boste gotovo ubili.

Pomeni 50 km/h
ali manj

!!

Ali lahko to preprečite?

Naletne hitrosti so še večje na mokri, poledeneli ali zasneženi cesti.

Kronika 92 ● Kronika 92 ● Kronika 92

Natakar, taksi prosim!

Domžale: Med rednim nadzorom in kontrolo prometa je patrulja domžalskih policistov »prekontrolirala« štirindvajsetletnega B. M., ki se najbrž do tistega »stresnitvenega« trenutka še ni seznanil s poučno zloženko, namenjeno tistim voznikom, ki preradi in prevečkrat pregloboko pokukajo v kozareček rujnega. Pijanemu mladeniču so seveda policisti dobronamerno in po službeni dolžnosti prepovedali nadaljnjo vožnjo z njegovim nič krivim jeklenim konjičem, vendar se »nevzgojeni« udeleženec v cestnem prometu ni hotel sprijazniti s »kruto usodo«, marveč je »korajžno« trmoglavil in vztrajal s svojim vozilom nadaljevati vožnjo. Policisti so mu morali njegovo »otroško« trmo s silo izbiti iz glave tako, da je prespal pri njih. Po prespani noči na varnem je v jutranjih urah nepoškodovan in mirno odšel domov. Kdo ve, komu je bilo tisto noč prizanešeno pred brezvestnim voznikom? Morda bi se pod kolesi njegovega vozila znašla popolnoma nedolžna žrtev ...

Zasačena narkomana

Zaboršt, Domžale: Policijska zgodba se je pričela na makadamski cesti v Zaborštu, ko je patrulja domžalskih policistov na njej opazila ustavljeno vozilo, v njem pa dva fantička, ki sta pri policiistih zbudila posebno pozornost. Po kontrolnem pregledu sta policista našla injekcijske igle in preostali pribor za uživanje mamil. Mladca sta jima med poglubenim pogovorom kmalu priznala, da sta že dalj časa odvisna od mamil. V prostorih policijske postaje v Domžalah pa se je še izkazalo, da je bilo njuno vozilo že v »pretečenem stanju«, saj bi ga že dan pred morala vrniti lastniku »rentakarja« iz Ljubljane. Da bi bil za uživalca nedovoljenih snovi dan še bolj

nesrečen, so policisti ugotovili, da sta se neke na območju Kranja zaletela v občestno ograjo in ga seveda poškodovala. Seveda so jima policisti avto zasegeli in ga vrnili v izposojevalnico, zoper voznika odredili še strokovni pregled, obema pa napisali tudi kazensko ovadbo zaradi nedovoljenega omamljanja in nedovoljene trgovine z mamili.

Vrnitev odpisanega »juga«

Domžale: Pri svojem rednem delu so domžalski policisti na Miklošičevi ulici opazili osamljenega jeklenega konjička. Pri bližnjih občanah so izvedeli, da se vozilo kranjske registracije že nekaj časa »dolgočasno« na istem mestu. Kmalu so tudi našli srečno lastnico Z. I. iz Kranja, ki je policistom razložila, da ji je bil jugo ukraden pred nekaj dnevi za Bežigradom in da je bila prepričana, da so ga »podjetni« nepridipravi že razstavili po delih. Policisti pa se vedno iščejo odgovor na vprašanje, kdo se je v Domžale pripeljal z ukradenim jugom.

Vlomilci nikoli ne počivajo!

Radomlje in Presejre: Tarča nepričakovanega obiska neznanih vlomilcev je najprej postala v tisti noči Napredkova samopostrežna trgovina, kasneje pa še prodajalna oziroma skladišče podjetja Mundus v Presejrah. Nezakonit ulov dveh vlomilskih posegel je nepovabljen obiskovalce »potešil« z nekaj sto tisočaki, toda »žal« niso vedeli, da je med ukradenimi stvarmi tudi nekaj »nenamerno« nastavljenih »pasti«, ki utegnejo prekanim storilec povzročiti precej neljube neveselosti. Domžalski policisti in kriminalisti UKS UNZ Ljubljana so si skupaj ogledali prizorišče vloma in natanko vse zadokumentirali. Sledi bodo morebiti prav kmalu pripeljale na sled nepoštenim državljanom.

B. O.

Praznovali smo materinski dan

Kakor sta za življenje potrebna sonce in voda, tako sta za obstoj človeštva potrebna ljubezen in darovanje. Materinstvo simbolizira oboje in še več. Materinstvo nam daje upanje, nam daje občutek varnosti, gotovosti, domačnosti in topline. Ljubezen in dobrota sta vsajena v vsako srce in od nas je odvisno, ali ju gojimo ali pa pustimo, da le živetarita. Izruvati ju ne moremo, ker sta del naše biti in brez njih tudi nas ni. Ob materinskem dnevu, ki ga praznujemo 25. marca, na praznik Marijinega oznanjenja, se želimo še posebej zah-

valiti vsem našim telesnim in duhovnim materam, ki nam pomagajo, da rastemo v zrele osebnosti. Materinstvo v širšem pomenu niti ni vezano na spol in stan, vsak človek jo nosi v sebi, zato je materinski dan, praznik vseh ljudi. Spominja nas na ljubezen, ki nam je dana z rojstvom, naj na njo ne pozabimo, saj je to največja vrednota, ki nam je darovana. Gojimo jo čim bolj nežno, vsak dan, ob vsakem stiku z ljudmi, še posebej z našimi najbližnjimi. Prilik je nešteto in možnosti, da postanemo vse boljši in boljši, prav toliko. Z malo dobre

volje jih bomo lahko realizirali. Poskusimo vsak pri sebi in naenkrat bomo opazili, da svet postaja boljši.

Program prireditve, na katero so bili povabljeni vsi občani, ki so želeli počastiti materinski dan, so pripravili otroci vrtcev in osnovnih šol v Domžalah, otroški župnijski zbor in drugi posamezniki. Osnovna šola Vencija Perka pa nam je gostoljubno pripravila in odstopila prostor, zato bi se radi posebej zahvalili ravnatelju O. S. Vencija Perka gospodu Marjanu Stoparju. Iskrena hvala tudi gospe profesorici in vzgojiteljem, ki so kot mentorice in mentor pripravili otroke za nastop ter jim tako pomagali gojiti ljubezen do mamic in vseh ljudi. Sodelovali so: Marjeta Osolin, Ana Dolinšek, Lojze Stefan, sestra Terezija Tomazin, Danica Hut, Draga Jeretina Anžip, Joža Rotar, Ivica Janež, Lili Sever in Vera Kuster. Duhovno poglavljen in lep vezni tekst je dodala gospa Blaženka Mali. Ne smemo pa pozabiti zahvaliti gospodu Lojzetu Stražarju, ki nam že vsa leta s sodelavci pripravi sceno in vodi generalko. Posebna zahvala gre seveda tudi vsem nastopajočim, od najmlajše tri in polletne Mirjam do odraslih sester Hosta, ker so z otroško iskrenostjo navdušili prisotne. Lepa hvala tudi vsem gospodinjam, ki so z dobrotami pomagale pogostiti nastopajoče, in vsem, ki so karkoli pripomogli, da smo pripravili to prireditev ter članom župnijske Karitas Domžale za organizacijo.

Tajnica župnijske Karitas Domžale
dr. MARIJA
BIZJAK-SCHWARZBARTL

PET LET
ŽUPNIJSKE
KARITAS
DOMŽALE

Pet let župnijske Karitas Domžale

Petega marca je minilo pet let, odkar smo v župniji Domžale ustanovili župnijsko Karitas. Na ustanovni zbor je prišlo 25 župljanov, vendar pa je to začetno navdušenje kmalu pošlo. Ostala je skupina okrog 15 ljudi, za katero lahko rečemo, da počasi postajamo skromna, vendar zvesta skupnost, ki je pripravljena brezplačno sodelovati v župnijski Karitas. Že od vsega začetka smo si postavili naslednja področja delovanja:

- pomoč socialno ogroženim in beguncem
- pomoč starejšim ljudem
- pomoč invalidom
- pomoč pri vzgoji otrok in mladine
- širjenje pozitivnih idej

V začetku nismo imeli niti prostora niti sredstev. Po naključju so se na Ljubljanski 34 izpraznili prostori in smo zaprosili občino Domžale, da nam jih dodeli. Ko smo to dobili, so se začele odpirati večje možnosti delovanja. Naše prve pomoči so bili deležni ljudje, ki so jih prizadele poplave in neurja. Nato so prišli begunci, najprej iz Hrvaške in nato iz Bosne. Vse več pa je prihajalo po pomoč tudi socialno ogroženih občanov. Pomoč smo delili predvsem v obliki hrane, ki smo jo razdelili okrog 70 ton, v posameznih primerih pa tudi s plačilom položnic. Bogu in dobrotnikom hvala, da nam v vsem tem času ni zmanjkalo hrane. Dobivali smo jo od škofijske Karitas Ljubljane in iz nekaterih drugih Karitas iz Slovenije in Avstrije. Veliko hrane smo kupovali tudi sami iz darov, ki ste jih prispevali občani in iz dotacij Občine Domžale. Zelo dobrodošli so tudi vaši darovi po trgovinah, ker so »priboljšek« predvsem otrokom.

Leta 1994 smo odprli in oskrbujemo skromno prenočišče za brezdomce. Prostore smo dobili v našem občinu Domžale, opremo pa so nam darovali različni darovalci. Žal pa nimamo prenočišča za brezdomke in jim zato zdaj še ne moremo pomagati.

Vsako leto organiziramo dva srečanja za starejše ljudi, enkrat v domu in enkrat v cerkvi. Sodelujemo tudi pri prevozu invalidov in starejših ljudi na Brezje. Po možnosti obiskujemo tudi starejše ljudi. Začeli smo z molitveno-pogovorno skupino.

Sodelujemo pri posameznih prireditvah za invalide – novoletna praznovanja, Miklavževanje, srečanja invalidov, Miklavžev sejem itd. Ustanovili smo vrtec Sv. Dominik Savio Karitas Domžale, tako da imamo Domžalčani (eni izmed redkih državljanov Slovenije), možnost vzgoje otrok po krščanskih načelih. Tako se je udeležila, sicer velikokrat deklarirana, pluralizacija vzgoje. Posamezne zasluge ima zato tudi Skupščina občine Domžale in njen takratni predsednik, ki nam je leta 1993 dodelila prostore in koncesijo. Da je bila odločitev pravilna, se kaže v tem, da imamo sedaj veliko več prijavljenih otrok, kakor jih lahko sprejmemo.

Za mladino smo ustanovili Mladinski informativni center Luka, ki deluje v prostorih na Ljubljanski 34. Opremo smo kupili iz denarja, ki smo ga dobili na natečajih za delo z mladimi. Odprt je vsak petek, soboto in nedeljo od 19–22 ure. Vabimo vso mladino, ki je rada v družbi brez kajenja in popivanja ter mamil.

Vsako leto organiziramo praznovanje materinskega dne in sodelujemo pri Miklavževanju.

Organizirali smo Biblično skupino, ki jo vodi gospod pater Marko

Novak iz Kamnika. Skupina deluje že dve leti. Srečujemo se 2. in 4. ponedeljek ob 20. uri. Lahko se nam pridružite. Imamo zelo zanimive diskusije.

Vsak 3. torek imamo zvečer mašo za mir in kratko duhovno misel. Vabimo vse župljane.

Sestanki župnijske Karitas Domžale so vsak torek ob 20. uri. Uradne ure so vsak torek in četrtek od 16. do 18. ure. Kdorkoli ima probleme in misli, da si med seboj lahko pomagamo, je prisrčno vabljen.

Sredstva za naše delovanje dobimo od Občine Domžale in predvsem od dobrotnikov, ki se jim lahko pridružite tudi vi in tako po svojih možnostih pomagajte ljudem v stiski, saj Karitas pomaga vsem ljudem, neodvisno od njihovega svetovnega nazora, stanu ali narodnosti. V obliki hrane in pralnega praška pa smo zelo veliko pomoči dobili od škofijske Karitas Ljubljane.

Vsem, ki nas kakorkoli podpirate, se iskreno zahvaljujemo in upamo, da boste še naprej ostali naši dobrotniki.

Tajnica župnijske Karitas Domžale
dr. MARIJA
BIZJAK-SCHWARZBARTL

Prisrčno srečanje, ki bo grelo vse leto

Društvo invalidov Domžale že vrsto let ob Svetovnem dnevu invalidov pripravi lepo slovesnost; letos je bila 23. marca 1996 v hali Komunalnega centra v Domžalah. Prireditve se je tudi letos udeležilo več sto invalidov in njihovih prijateljev z območja vseh štirih občin Domžale, Lukovica, Mengeš in Moravče, v prepolni dvorani pa so bili tudi njihovi prijatelji iz vseh gorenjskih občin, še posebej prisrčno pa so pozdravili člane pobratenege društva iz Izole, ki so se tudi letos v velikem številu pridružili Domžalčanom ob njihovem prazniku.

Prijateljski stiski rok, prisrčne besede dobrodošlice in iskrenega veselja, toplih objemov prijateljev, ki se niso videli leto ali še več, so spremljali začetek slovesnosti, ki jo je tradicionalno slovesno začela Godba Domžale, saj ta prav nikoli ne manjka. Godbeniki so s svojo prijetno glasbo na ploščad privabili tudi druge radovedneže, po zaigranju Zdravljice in venčka narodnih pa so se ob gromkem aplavzu poslovlili od številnih invalidov, ki jih je skozi uradni del ter bogat kulturni program vodila ga. Mimi Cot-

Iskrena hvala našim glavnim pokroviteljem za prispevke, ter vsem, ki so sodelovali z nami!

man. V imenu Društva invalidov Domžale je vse prisotne pozdravil g. Edvard Završnik. Vsem se je zahvalil za številno udeležbo, zaželel več skrb vseh pri reševanju problemov invalidov ter se obenem zahvalil vsem sponzorjem, ki so s svojimi finančnimi sredstvi in materialnimi darili omogočili res prijetno srečanje. Hkrati pa je izrekel iskrene čestitke tudi vsem ženam. V imenu občine Domžale je vse zbrane pozdravila g. Irena Gričar, načelnica Oddelka za družbene dejavnosti.

Bogat kulturni program je bil splet deklamacij, folklorne igrice, pesmic, nastopov glasbenikov, plesov. Prav vsi nastopajoči so bili navdušeno pozdravljeni, pa naj je šlo za učence osnovnih šol Trzin in Roje, mlade plesalke Plesne šole Mickey Mouse, ali pa folkloriste iz Kulturnega društva Svoboda Mengeš. Vsi prisotni so z zanimanjem prisluhnili pevcom Društva upokojencev iz Moravč ter njihovi pevki ga. Francki Kosmač, ki je s svojimi recitacijami v marsikom zbudila prijetne spomine, manjkale niso niti harmonikarice iz Harmonikarskega kluba Zupan iz Mengša. Vsem se je v imenu Društva invalidov Domžale ob koncu ga. Cotmanova zahvalila ter z vrsto lepih in iskrenih misli sklenila letošnje srečanje invalidov vseh štirih občin. Zadnji del slovesnosti je bil na-

DRUŠTVO UPOKOJENCEV DOMŽALE

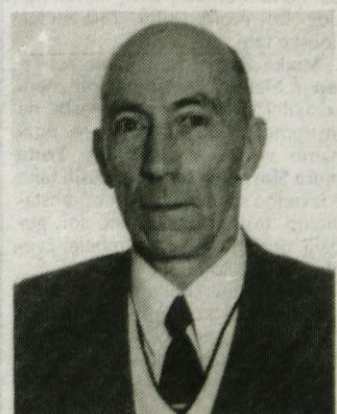
Preživite jesen življenja z nami!

Društvo upokojencev Domžale je bilo ustanovljeno že leta 1947 in v skoraj petih desetletjih svojega obstoja in dela združuje upokojence in njihove interese ter jim pomaga pri reševanju težav.

»Društvo upokojencev je nestransko, nepolitično, humana in družabna organizacija, v kateri upokojenci najdejo veliko oblik in načinov, da lepše preživijo svojo jesen življenja,« pravi Ivan Bolhar, predsednik Društva, ki si želi, da bi se v društvo vključilo čimveč upokojencev. Trenutno je vanj vključenih 1500 upokojencev z območja vseh treh domžalskih krajevnih skupnosti, ki vodstvo društva radi obiščejo v pisarni v Domžalah, Simona Jenka 11, kjer jih čaka priazen nasvet, pomoč ali pa le prijeten klepet vsak ponedeljek in petek od 9. do 12. ure, pokličete pa jih lahko tudi po telefonu št. 721-904. Ker veliko upokojencev ni članov društva, vas vabijo, da se jim pridružite in ob njegovem pestrem delu skupaj preživite jesen življenja. Članarina za leto 1996 je 500 SIT, ob tej priložnosti pa bi vas radi opozorili tudi na društveno samopomoč in republiško pomoč, ki so jo upokojenci oz. njihovi svojci za simbolični prispevek 500 SIT deležni ob smrti.

Člani se lahko vključujejo v različne dejavnosti, med katerimi posebej slovijo njihovi pevci, katerih koncertu ste lahko prisluhnili pred kratkim. Moški in ženski pevski zbor pod vodstvom neutrudnega prof. Staneta Habeta s svojimi pesmimi razveseljuje staro in mlado pa ubrano zapoje tudi kot mešani zbor. Zelo obiskana so tudi različna predavanja, na kate-

rih dobijo veliko informacij, kako bi zdravo in s čimmanj tegobami preživeli tretje življenjsko obdobje. Izleti po Sloveniji, včasih pa pogledajo tudi čez mejo, vedno privabijo veliko upokojencev, ki se znajo razveseliti tudi ob pustu, martinovanju, kopanju v toplicah, zaključku leta, radi grejo v tujino po nakupih in se vsako leto udeležujejo tudi prijetnih srečanj z upo-

G. Ivan Bolhar, predsednik Društva upokojencev Domžale

kojenci iz cele Slovenije. Radi pripovedujejo tudi o vtisih z različnih pohodov in kolesarjenj. Življenje pa si znajo popestriti tudi z različnimi športnimi dejavnostmi, kjer ob rekreaciji krepijo duha in telo, ob tem pa osvajajo tudi številna odličja na športnih srečanjih upokojencev širom po Sloveniji.

Posebno skrb namenjajo najstarej-

šim članom društva, saj vsi upokojenci, starejši od 80 let, vsako leto prejmejo darilni bon, ki jim ga osebno prinesejo ali pa to namesto njih opravi pošta. V okviru nedeljanje občine Domžale se povezujejo preko koordinacijskega odbora; ki združuje društva Domžale, Mengeš, Moravče, Lukovica, Vir in Radomlje. Predsednik odbora je Ivan Bolhar; Društvo upokojencev Domžale vodi že peto leto, ki mu pri delu pomaga tajnica g. Stanka Hirsman ter podpredsednik Janez Cerar.

Društvo upokojencev si z drugimi upokojenskim društvi prizadeva, da bi zagotovili kar najbolj prijazno življenje vsem, ki so upokojeni. Tako si tudi preko stikov s poslanci katerim so naslovili več petih prizadevajo, da bi si zagotovili najosnovnejše možnosti za življenje.

»Idej, kako bi še popestrili življenje upokojencev, je zelo veliko, manjkajo pa ljudje, ki bi posamezne dejavnosti vodili. Tako si starejši ljudje želijo plesa, tudi več rekreacije, pa najbrž še kaj, žal pa ne dobimo ljudi, ki bi bili pripravljeni take dejavnosti voditi,« pravi g. Ivan Bolhar in vabi vse, ki bi jim pri tem želeli pomagati, da se jim pridružijo. Društvo bi jim v okviru finančnih možnosti in programa pomagalo pri zagotovitvi prostora in potrebnih rekvizitov, ki bi jih morda potrebovali. Pokličite jih in se dogovorite!

Včlanite se torej v DRUŠTVO UPOKOJENCEV DOMŽALE in preživite jesen življenja tako, kot poje vaša himna: JESEN JE ČAS DAROV, JESEN JE ČAS SADOV.

V. V.

ZA LJUDE PRIJAZNO ŽIVLJENJE

Zakona pa še vedno ni

Vsi v Sloveniji si želimo, da bi imeli naši otroci in mladostniki čim boljše možnosti za zdravo življenje. Mnogi pa so za to resno prikrasani, ker kadijo ali kadijo njihovi starši.

Ce tega ne verjamete, potem se zamislite nad naslednjimi podatki:

vsak 10. otrok prižge svojo prvo cigareto pred 10. letom

pri 15. letih redno kadi vsak peti mladostnik

pri 17. letih pa že vsak tretji.

V Sloveniji po ocenah strokovnjakov kadi približno 35% moških in 23% žensk.

Ce vas ti podatki niso prepričali, da je potrebno na tem področju kaj storiti, potem preberite še tole:

Vsako leto predčasno umre 3500 naših državljanov zaradi bolezni, ki jih je povzročilo kajenje tobaka.

Tobačna industrija namenja velike vsote denarja za reklamiranje svojih izdelkov, saj potrebuje nove porabnike, da nadomesti sedanje, ki so umrli ali so se odpovedali kajenju.

Zato si Društvo nekadilcev Domžale skupaj z drugimi društvi, združenimi v Zvezi društev nekadilcev Slovenije, prizadevamo, da bi sprejeli tak zakon o omejevanju uporabe tobačnih izdelkov, ki bi med

drugim popolnoma prepovedal reklamiranje in predstavljanje tobačnih izdelkov, vključno s sponzoriranjem športnih in kulturnih prireditev, prepovedati pa je potrebno tudi reklamiranje tobačnih znamk na netobačnih izdelkih (obleke, dežniki, osebni predmeti ...).

Prizadevamo si:

da bi prepovedali kajenje v javnih prostorih in na delovnem me-

stu,

da bi prepovedali prodajo tobačnih izdelkov mladostnim osebam ter usmerili prodajo v trgovine, za to namenjene,

da bi morale tobačne tovarne na vsakem zavojčku cigaret natisniti opozorilo glede zdravstvenega tveganja zaradi kajenja ter vsebnost katrana in nikotina,

da bi omejili vsebnosti škodljivih sestavin v cigaretah,

da bi ustanovili Sklad za promocijo zdravja, ki bo zagotavljal sredstva za zdravstvene kampanje ter za sponzoriranje športnih in umetniško-kulturnih prireditev.

PRIDRUŽITE SE NAM IN SKUPAJ Z NAMI ZAHTEVAJTE LJUDEM PRIJAZEN TOBAČNI ZAKON!

DRUŠTVO NEKADILCEV DOMŽALE

DRUŠTVO IZGNANCEV DOMŽALE

Prva številka Vestnika je tu

Društvo izgnancev Domžale se pripravlja na uresničevanje letošnjega programa, ki ga je na svoji seji v marcu sprejelo vodstvo društva; tega vodi Jože Kveder. V teh dneh je tako k vsem naročnikom že prišla letošnja prva številka Vestnika, v kateri je veliko zanimivosti, tako iz časov izgnanstva kot iz sedanjega dela društev. Če ste naročnik, pa ga niste prejeli, pokličite, da bomo preverili, kje se je zataknilo.

Kot ste že obvestili, smo zlasti v januarju in februarju največ skrbni namenili pomoči našim članom pri oddajanju zahtevkov za pravice, ki jim jih zagotavlja zakon. Večina nekdanjih izgnancev je tako že vložila zahtevke. Kot smo seznanjeni, pa se že pričena tudi z izdajanjem odločb, pri čemer bi v društvu radi opozorili, da so to zahtevni postopki, povezani tudi z različnimi pogovori in pridobivanji dodatne dokumentacije, zato bo potrebno na odločbe še malce počakati, čeprav se ve, da pravice po zakonu veljajo od prvega naslednjega meseca, kot ste zahtevali vložiti.

Kot smo vas že obvestili, bo konec aprila (ali pa morda v začetku maja), tudi sestanek vseh članov društva. Sestanek bomo sklicali takoj, ko bomo prejeli kakšne dodatne informacije in boste nanj osebno povabljeni. Pa ne pozabite, da v juniju, o tem vas bomo še posebej obvestili, že pripravljamo prvi izlet.

Nasvidenje do prvega srečanja!

V.

Iz skavtske kuhinje

Turizem se je zelo razpasel tudi v revno slovensko deželo. Mlade zanimajo eksotični kraji širom po svetu, pri tem pa vsi skupaj zgubljamo občutek za skromno in majhno, ki daje neslutene možnosti za čudenje in občudovanje ter človeka prav tako notranje obogati in poveže kot pompozne širjave in velika dela človeštva – morda še bolj.

Kakorkoli že, neki petek smo odkavali s klanom Huda kura po poteh naše nekdanje občine in z rokami, nogami in vsemi čuti opazovali in poizkušali doživeti »turizem«. Odpravili smo se seveda z ladjo in doživeli brodomo že na Ljubljanski cesti. Pa se nismo dali in tako nas je do Blagovice spremljala misel na preživitev. Srečanja z »izgubljenimi« in prenočišče po šesturnem gazenju po »tundri« sta nas povezala tako, da smo našemu gostitelju g. župniku iz Blagovice skrajšali nočni počitek. Zjutraj smo se spoznali s trdimi običaji domorodcev, ki niso imeli usmiljenja z razvajenci iz Domžal – moka prha po jutranji rekreaciji v snegu, ... Pot. Prvi dogodki, ki so

se vrstili, so imeli en sam velik namen: zavedati se poti, po kateri hodimo, zavedati se, kam želimo priti, in kako tja tudi v resnici priti. Povezani si pomagamo uresničiti naše najgloblje vžgibe in želje. V naše vrste je tokrat stopila Mateja in objubilala hoditi skupaj z nami. Čarobno okolje porušene gradu, svečke in prepreke, ki jih je morala premagati, nas bodo vedno spominjale na naše nepredvidljivo življenje in napor pri premagovanju ovir. Kljub postnemu času se je zgodil čudež: Nobena skupina ni pripravila makaronov in tako smo med drugim sredi gozda cvrli pohan sir in pili snežni čaj. Pripravo na veliko noč pa smo krogali s slovesnim podpisom »aneksa« k načrtu dela za naprej, ki smo ga skupaj oblikovali. Podpisali smo ga le tisti, ki smo premagali vse ovire in pokazali dovolj odločnosti, volje in poguma, da ga bomo z božjo pomočjo tudi izpolnjevali – torej vsi!

Lep pozdrav iz daljavi! Vsem bralcem Slamnika in vašim prijateljem ter znanec želimo blagoslovljene velikonočne praznike in veliko »življenja« pri vašem delu.

DOMŽALSKI SKAVTI

KULTURNO DRUŠTVO MIRAN JARC ŠKOCJAN

Dve prireditvi v dveh dneh

Komedija Antona Tomaža Linhart »Ta veseli dan ali Matiček se ženi« kljub »starosti« vedno znova navdušuje ter poučuje staro in mlado. Tudi tokratno gostovanje gledališča Tateater KUD Valentin Kokalj, Visoko, ki so komedijo predstavili v organizaciji Kulturnega društva Miran Jarc, Škocjan, v dvorani Kulturnega doma na Viru, je privabila številne ljubitelje gledališča. Matiček in Nežika, baron Naletel in Rozala, njegova gospa, so skupaj s soigralci pripravili prijeten sobotni večer, ki ga je zlasti »požlahtnil« naš stari znanec Kondi Pižorn v vlogi Matička. Iskrene čestitke!

Nedeljsko popoldne je bilo 17. marca 1996 namenjeno predstavitvi knjige Poslednji let, ki sta jo napisala Stane Stražar in Stane Krulc. Ker smo o vsebini knjige v Slamniku že pisali, tokrat le kra-

tek zapis o imenitni predstavitvi, ki jo je vodila Draga Jeretina-Anžin, popestril pa Trio Terlep.

»Živimo v slavi ali padamo v plamenih, toda nič ne more ustaviti letalskega korpusa,« je kratka oznaka junakov knjige. Njen nastanek je na predstavitvi, katere se je v Jamarskem domu na Gorjuši udeležil tudi g. Mark Handerson, namestnik ameriškega veleposlanika v Sloveniji, pojasnil njen avtor g. Stane Stražar, ki je knjigo posvetil vsem Slovincem po svetu, napisal pa predvsem zaradi živečih letalcev. Na vprašanje, kaj pripravlja, potem ko je doslej že napisal dvanajst knjig, je pojasnil, da pripravlja dopolnjeno kroniko Doba, katere naslov bo morda tudi 750-letnica dobske fare.

Mojka Žagar, Mira Omerzel-Trlep in Matija Trlep so najbolj znani izvajalci stare slovenske glasbe na instrumentih, ki jih skoraj ne poznamo več. Sestavljajo trio **Truta mora Slovenica** in so navdušili tako z izvedbo stare glasbe kot s predstavitvijo instrumentov, kot so: gudača, drumnica, male cimbele, žveglja, malo čelo ali krava ipd.

Predstavitve knjige je ob sodelovanju Zveze kulturnih organizacij Domžale pripravilo Kulturno društvo Miran Jarc, Škocjan.

V.

Članice in člani Likovnega društva »Petra Lobode« iz Domžal s svojim mentorjem akad. slikarjem Danijelom Fuggerjem.

Razstava članov likovnega društva »Petra Lobode«

V likovnem razstavišču v Domžalah je bila v četrtek, 21. marca 1996, odprta razstava del članov likovnega društva »Petra Lobode« iz Domžal. Redni člani društva: Magda Kriznar, Bojan Puklavac, Ida Rebula, Nevenka Semeja, Danica Smrdel, Asta Stante, Anita Šefer, Marjana Tavčar in Jože Vajda so si za osrednji in vodilni motiv razstave izbrali motive z Extempora v Škofji Loki. Seveda so poleg teh del razstavili tudi dela, nastala v preteklem letu, ki so jih izbrali skupaj z mentorjem akad. slikarjem Danijelom Fuggerjem že na predhodnem pripravljalnem sestanku.

Na običnem zboru, ki so ga tudi imeli v mesecu marcu, so člani LD ugotovili, da imajo nekaj novih čla-

nov (med njimi je tudi član, ki se ukvarja s kiparstvom), ki so se dobro vživeli v delo društva in redno sodelujejo na ponedeljkovih popoldnevih. Poudarili so tudi, da so vrata društva odprta vsakemu, ki ga likovno ustvarjanje privlači ter bi želel resno in redno sodelovati v likovnem društvu. To dela po izdelanem delovnem programu, prilagojenem željam in likovno izraznim zmognostim članov.

Prav tako so se člani pogovorili tudi o načrtih za naprej kot tudi o vabilu ZKO Kamnik in pogovorih, ki že tečejo za pripravo razstave članov društva »Petra Lobode« v Kamniku, ki naj bi bila predvidoma konec tega šolskega leta.

A. Š.

Gos mi ni bila všeč

Kamen, ki ga je voda razkrila, velik in lep, je stal na vzdignjenem kraju ob robu prijetnega gozdiča nad kamnito cesto in za družbo je imel travico in rožice vseh mogočih barv in je gledal množico kamnov na cesti pod seboj...

(Leonardo da Vinci)

So ljudje, ki hodijo po kamenju in se spotikajo ob njem, ker ga ne vidijo, so pa tudi drugi, ki jim sleherni kamen vzbudi ideje in obudi umetniškega duha. Eden izmed slednjih je tudi Jože Vajda, kipar, h kateremu sem se napotila vselej, kadar sem potrebovala darila za posebne priložnosti. Njegova delavnica na Podrečju je polna umetnin, ki jih oblikuje s svojo ljubezno do ustvarjanja in oživljanja gline.

Srečala sva se zopet marca na likovni razstavi članov društva Peter Loboda.

Kako dolgo si že član omenjenega društva?

Med božičnimi prazniki mi ni dalo miru in poiskal sem pot do akademskega slikarja g. Danijela Fuggerja, ki je mentor društva. Kar nekaj poguma je bilo treba, da sem naredil to pot. Po naravi sem bolj zadržan, ampak splašalo se je. V društvu sem doživel pravi razcvet, dobil potrditev in smernice za svoje delo.

In kako dolgo že kiparš?

No, to je pa res že tradicija. Začel sem kot otrok. Nisem bil zadovoljen z domačimi, papirnatimi jaslami. Nabral sem rumeno glino in se lotil dela. Kar lepe so bile. Z bratom sva jih dala nato v kuhinjsko peč. Mama ni imela nič proti. Brat jih je se pobarval z vodenimi barvicami in imeli smo jih zelo dolgo.

So bili tudi v šoli zadovoljni s tvojimi izdelki?

Ni se veliko kiparilo. Samo enkrat, se spominjam, sem imel priložnost narediti kip. Odločil sem se za izdelavo gosi. Učitelj je bil navdušen, meni pa ni bila preveč všeč. Bilo je premalo časa...

Je imel še kdo v vaši družini ta dar?

Oče je zelo lepo risal. Neverjetno, kako nas je otroke vedno spodbujal k ustvarjanju. Že takrat sem ugotovil, da ravno tako lepo rišem kot on, vendar mi je vselej dodal, da bo treba še »delati«.

DARINKA GRUM

Kulturno društvo Groblje je 30. 3. 1996 v dvorani Majčev dvor uprizorilo veselo igro Antona Ingoliča »Tajno društvo PGC«. Predvsem mladi igralci zaslužijo vso pohvalo, je menil režiser gospod Danijel Potočan.

KOŠENINA TONE

V lesu shranjeni spomini in utrinki življenja

Majda Ogrinc, Jarše, Čevljarska 8, je predstavnica mlajše generacije slovenskih oblikovalcev samorastnikov, ki potrjuje ustvarjalno samobitnost v različnih oblikah, vselej vgrajenih v miselno čustveno pripovednost, je zapisal kritik Zdeslav Jamšek ob odprtju razstave UJETO V ČAS, ki jo je v februarju pripravila mlada avtorica.

Svoje umetniško ustvarjanje je pričela z umetniško fotografijo, nadaljevala s poslikavo raznih materialov in upodobitvijo posameznih

doživetij ali čutenj, pred šestimi leti pa jo je popolnoma prevzela lepota in razgibana struktura lesa. Prav vanj zdaj shranjuje spomine in utrinke svojega življenja in jih oblikuje tako, da nam merijo čas, zbuja različne občutke in burijo domišljijo.

Majdine ure so umetnine, ki kažejo čas in krasijo prostore, v katere so postavljene. Zbuja nam domišljijo in nas vabijo, da v trdem, žlahtnem in skrivenčenem lesu prepoznamo različne oblike, ki ponazarjajo trdoto in krutost našega vsakdana in so čisto drugačne, kot tiste v mehkih in pravilno raščemem lesu, kjer je njihov občoedovalec bolj odprt, veselo razpoložen in optimističen.

V.

Pesmi za mlade

V mesecu marcu smo otroci in vzgojiteljice iz vrtca Janko in Ihanu nekaj več časa namenili našim mamicam in našim družinam.

Se posebej svečano in lepo je bilo 14. 3. 96 v Kulturnem domu v Ihanu, kjer smo z najmlajšimi krajanji pripravili prijetno prireditve, na kateri ni manjkalo pesmic, preizkusili pa smo se tudi v plesnih korakih. Skupaj s Tanjo in Martinom, našima dobrima znanecema, so otroci zapeli številne narodne pesmice, zelo znane pa tudi take, da so pri petju sodelovali tudi poslušalci.

Mamicam smo namenili te trenutke, hoteli smo jih razveseliti – verjemite, to nam je lepo uspelo. Otroci so svoje mame tudi lepo obdarili z ročno poslikanimi uni-katnimi glinenimi posodami.

Skupaj s starši smo bile njihovega nastopa vesele tudi vzgojiteljice, vesele smo se skupaj z njihovimi starši; še bomo pripravile različne oblike sodelovanja med starši in vrtcem, saj nam dolgoletne in uspešne prireditve v Ihanu kažejo, da smo na pravi poti, kjer uživajo vse lepote otroštva otroci, njihovi starši in vzgojiteljice, ki skrbimo, da je v našem vrtcu vedno prijetno.

VILMA ROMŠAK

Kontrabantov utrinek življenja

Sredi februarja je bil v Majčevem dvoru v Zgornjih Jaršah pri Domžalah promocijski nastop glasbene skupine KONTRABANT z gostom Jožetom Krambergerjem. Violinist Janko Prelog iz Murske Sobote, Bela Somi-Geza, Madžar iz Lendave, že nekaj let Domžalčan, harmonikar in najprodornejši vokal, Vid Klančičar iz Dolenjskih Toplic, basist in vokalist, Urh Vrenjak-Cof, kitarist in pevec ter Janezu Vrenjak j. r., bobnar in tolkalist, so predstavili cigansko glasbo in besedila z njihove prve zgoščenke in kasete Kontrabant Utrinek. Ocena glasbenega večera – ZELO ZA!

BOGDAN OSOLIN

REDNI LETNI OBČNI ZBOR KULTURNEGA DRUŠTVA MLIN RADOMLJE

Dobrodošla, Miss Agata

Da je Kulturno društvo Mlin Radomlje uspešno prestalo vse faze ustanavljanja in končno polno zaživelo, je pokazal redni občni zbor dne 13. 3. 1996. Poročilo o delovanju v preteklem letu je podal predsednik društva g. Janez Urbanija. Poleg registracije društva, uspešne predstave Hotel Plaža in Miklavževanja so pričeli s pripravo nove gledališke predstave. Nato sta sledila še finančno poročilo in poročilo nadzornega odbora društva. Plan za letošnje leto je zastavljen bolj smelo, poleg dveh lastnih uprizoritev igre v Radomljah še gostovanja po drugih krajih Slovenije, tekmovanje v okviru ZKOS Domžale, priprava slikarske razstave, organiziranje kulturnih večerov, priprava razstave jaslje, Miklavževanje in seveda zopet priprava nove gledališke igre za prihodnje leto.

Letošnjo igro so poiskali kar med domačimi avtorji komedij, in sicer Vlada Novaka: DOBRODOŠLA, MISS AGATA. Premiero v Radomljah so uprizorili že 9. 2. 1996, ponovitev pa 23. 3. 1996 in tako že izpolnili del plana za leto. Vidi pa se, da si krajani želijo in da potrebujejo take kulturne dogodke, saj je bila ob premieri dvorana nabito polna, ob ponovitvi pa tudi ni

ostalo veliko praznih sedežev.

Člani upravnega odbora Kulturnega društva Mlin so dobro izbrali svojo komedijo, saj se zgodba lahko dogaja kjerkoli pri nas, ko se pohlepni in nevoščljivi sorodniki pripravljajo na obisk tete iz Amerike, osebe so seveda močno karikirane, vendar človek pomisli, kako bi sam reagiral, kako njegovi znanci ... Kljub popolnemu amaterizmu nastopajočih so člani društva znali vdihniti osebam njihove značaje. Dobro se je odrezala predvsem odkritosrčna služkinja – Nina Mav, njen navihan sofer – Vine Hacin, pa seveda pohlepna in zavistna gospa – Mija Paladin, in njen mož – Marko Hrovat, teto Agato iz Amerike pa je ameriško in domiselno upodobila Irena Kržišnik. Ves igralski ansambel je deloval kot uigrana celota, čeprav so tokrat k sodelovanju pritegnili tudi več mladih, kar je tudi del dolgoročnega plana. Pohvaliti je treba tudi odlično režijo in preproste, a prijazne kulise.

Komedija v treh dejanjih je gledalcem minila kot bi mignil, pa še nasmejali so se od srca.

Kulturnemu društvu zaželimo uspešno delo in srečno roko tudi pri izbiri igre za prihodnje leto.

Z. L.

Srečanje z Japonsko

Na Japonskem je mogoče že na prvi pogled opaziti, da je vse organizirano v najboljši meri, skratka, da organizaciji namenjajo izjemen pomen. Kako naj sicer deluje družba, ki želi postati svetovna sila na gospodarskem področju in konkurirati takšnemu gospodarskemu dinovravu, kot so ZDA. Pa vendarle tudi manjši detajli iz vsakdanjega življenja pričajo, da tudi pri najboljši organiziranosti nekaj škriplje.

Ritual okoli sladkorja

Včasih se pripetijo prav komični trenutki. Tako se mi je zgodilo v Oriental Hotelu, kjer so sobe opremljene s čajniki na električno ogrevanje in seveda obvezno z najmanj štirimi vrstami čaja. Japonska spada, podobno kot v Evropi Anglija, med dežele, kjer obožujejo čaj, in to je mogoče videti tudi v hotelskih sobah, kjer si ga gostje, podobno kot v Angliji, lahko sami pripravijo.

Ker tudi sam ne morem brez čaja in da bi bila v daljni deželi sreča popolnejša, bi ga bilo treba, vsaj simbolično, posladkati. To pa v omenjenem hotelu ni bilo mogoče, saj poleg čajnega pribora ni bilo sladkorja. Očitno na Japonskem pijejo čaj brez sladkorja in ga oplemenitijo zgolj z nekaj kapljicami mleka, podobno kot v Angliji.

In zdaj se je komedija začela. Najprej sem poskusil srečo pri sobaricah, ki so se vedno, kadar so me zagledale, klanjale do tal in se neizmerno hihitale, kot da sem osebek iz nekega drugega planeta. Ker so bile brez moči in jim niti približno ni bilo jasno, kaj želim, so priklicale varnostnika, ki je bil na licu mesta v slabi minuti in prihitel ves prestrašen, kot da se je zgodilo nekaj hudega. Ob tem je treba povedati, da je bilo za člane delegacij, ki so sodelovale na svetovnem energetskem kongresu v Tokiu, posebej poskrbljeno z vidika varnosti, vsaj takrat ko so bivali v hotelu.

Japonci in seveda Japone se radi oblačijo po zadnji modi. Gostovanje italijanske modne hiše v svetovljanskem središču Tokia – Makuhari.

Ekstremistične skupine na Japonskem so izjemno sovražno razpoložene do uporabe jedrske energije v miroljubne namene, torej so tudi proti nuklearni, ki jih je na Japonskem več kot 50. Grozile so udeležencem energetskega kongresa z vsega sveta, da jih bodo napadle, na srečo pa se ni zgodil noben incident.

In da se vrnemo. Tudi varnostniku, ki naj bi znal vsaj nekaj besed angleško, ni bilo jasno, kaj pomeni preprosta angleška beseda sugar – torej sladkor. Takoj je s prenosnim telefonom klical na vse konce, toda brez uspeha. Ker se po enem dnevu ni ničesar zgodilo, sem za sladkor poprosil na recepciji hotela. Tudi tam je bilo vedno vsaj 6 deklet, vsaka s svojo nalogo. Tudi med njimi je zavladala nekakšna panika. Vsepovpred so si nekaj dopovedovale in tudi vseppek telefonirale, kar je očitno kazalo na to, da je na Japonskem strogo določeno, kaj kdo dela in da se nihče ne sme vtikati v delo koga drugega. Tudi tu se ni ničesar zgodilo, čeprav je bilo osebe na recepciji izjemno prijazno in je na vsak način želelo ustreči. Kljub vsemu še dodatna dva dneva ni bilo sladkorja in ko sem se že sprijaznil, da bom čaj pil brez njega, se je na vratih sobe pojavila povsem tretja oseba, namreč gospodična, ki je bila zadolžena za slovenske člane energetskega kongresa, ki so prebivali tudi v Oriental Hotelu in je uradovale v prvi hotelski kleti. Po treh dneh mi je prinesla skoraj celo naročje sladkorja v majhnih zavojčkih in se mi v polomljeni angleščini neskončno opravičevala, češ da je pozabila na sladkor.

Namesto pozdrava kričanje

Na Japonskem je moč zlahka opaziti, da ljudi morajo zaposliti, in zato jih je povsod več, kot bi jih potrebovali, so pa zato toliko uslužnejši. Prvi dan sem se napotil v bližnjo banko, kjer sem se dobesečno prestrašil, ko sem vstopil. Pri vratih najprej nadvse urejen gospod z obvezno kravato in še dve gospe, ki sta stali v bližini pulta, so na vse glas kričali in se klanjali. Najprej sem pomislil, da so me zamenjali za tolovaja, potem se je vendarle pokazalo, da kričanje sodi k obveznemu ritualu pozdravljanja bančnih strank. Še posebej, če je očitno, da je stranka tujec, ki pa jih, kot že povedano, domačini niso ravno vajeni. Tudi ko sem odhajal iz banke, me je osebe pozdravljalo z glasnim artikuliranjem. Podobno je tudi v hotelih. Nekakšni boyi – fantje v obveznih hotelskih uniformah, so v uglednejših hotelih tako rekoč na vseh občutljivih točkah hotelskega gibanja. Pred vhodom, recepcijo, dvigalom in celo pred premikajočimi se stopnicami te pozdravljajo ter kažejo pot, da vendarle ne bi pogrešili. Vsa ta navidezna prijaznost pa je nadvse poslovna in tudi komuniciranje, kolikor je sploh mogoče, je omejeno na strogo poslovne informacije.

(Se nadaljuje)

JOŽE SKOK

Na Murovico in Cicelj

Prepričan sem, da mnogo občanov domžalske občine dobro pozna izletniške točke Dobeno, Rašico in Limbarsko goro. Mnogo ljubiteljev peš hoje in rekreacije srečujem ob svojih obiskih teh lepih sončnih gričev naše bližnje okolice. Samotne hode, zaljubljene parčke, pa tudi kompletne družine srečam na teh lepih, nenapornih poteh. Tudi za potešitev telesnih potreb je dobro poskrbljeno, saj so na Dobenem kar tri domačije, kjer Bog roko ven moli. Vztrajnejšim pa ponuja usluge planinski dom na Rašici, ki je odprt izletnikom ob sobotah, nedeljah in praznikih. Vse navedene gostilne, kmečki turizmi ali planinski dom so poznani po zmernih cenah in dobri prehrani. Torej večkrat nasvidenje na teh poteh.

Zdaj pa pogledajmo še na nasprotno stran te naše lepe domžalske

sko-moravske kotline. Veriga manjših hribov se vleče vse od Domžal do Trojan (tudi naprej) in loči to kotlino od Zasavja. Kot izletniški točki na tej strani sta poznana Sv. Miklavž in Slivna nad Vačami, medtem ko so vrhovi kot sta Murovica (740m) in Cicelj (825m) Domžalčanom in okoličanom skoro nepoznani. In kako lahko pridemo v to kraljestvo tišine in miru? Za dostop na Murovico se je najbolje odpeljati od Sv. Trojice, tam nekeje parkirati in se peš napotiti naprej. Po desetminutni hoji si lahko par sto metrov nad cesto ogledamo razvaline gradu, ki se je imenoval »Torvorov grad«. Ljudsko izročilo ve povedati, da so v njem prebivali roparski vitezi, ki so ropali tovarnike na cesti od Trojan do Domžal in tudi čolnarje na Savi. Dobro so še vidni debeli zidovi s strelnimi linami in zid okroglega obrambnega stolpa na severni strani. Malo prej na grebenu pri vikendih je tudi obeležje strmoglavljenemu ameriškemu bombniku, ki je tu v letu 1944 končal svoje bojno poslanstvo.

Vrnimo se na cesto in nadaljujmo po grebenu še kakšnih 10 minut, da pridemo do tako imenovanega jemčevega znamenja. Tu mimo je v preteklosti, ko še ni bilo avtobu-

sov, vodila zelo prometna pot iz Moravske doline na železniško postajo Laze in v Ljubljano. Tu je tudi počitniška hišica g. Franca Brojana iz Domžal, ki stoji na temelju med vojno požgane hiše sodobnega pesnika in literata Daneta Zajca. Po desni strani sledimo markacijam in v slabi uri smo na vrhu Murovice. Tu je kasetna z vpisno knjigo in na buki tudi zvonček, ki vam izpolni želje – če ste skromni, seveda, in če ste pripravljeni tudi sami sodelovati pri izpolnitvi.

Z vrha se lahko napotimo naprej in kmalu smo pri domačiji na sedlu med Murovico in Ciceljem. Če se napotimo po markacijah naprej, smo v dobre pol ure na Ciclju, kjer je tudi kasetna z vpisno knjigo. Če se vrnemo, lahko pri kmetiji zavijemo po cesti na desno in pridemo v Javorščo, kjer se na kmetiji pri Ravnikarju okrepčamo in potem po cesti naprej do izhodiščne točke.

Seveda je na ta dva vrha še več dostopov iz različnih strani. Na primer iz Zagorice, kjer si spotoma ogledamo spominsko sobo v rojstni hiši slovitega matematika Jurija Vege, pa iz Moravč preko Grmača, Sv. Miklavža in naprej na Cicelj in Murovico.

IVAN LOŽAR

Center za mlade

»Vsak čas ima svojo šibo, človeško ali božjo. Čas, ki ga živimo v tem trenutku, jih ima več: – nesmiselno prehitvevajoč utrip življenja; – ihtav in obremenjujoč nemir; – nestrpnost do vsega drugačnega – in za nameček še narkomanijo.«

Tako je razmišljal dr. Janez Klopučar v drobni knjižici, ki jo je leta 1994 izdalo društvo UP.

Zakaj odpreti vrata CENTRU ZA MLADE prav zdaj v globoki družbeno ekonomski krizi? Iz preproste razloga, ker je najcenejše, če ocenimo vse posledične tokove in trende življenja v prihodnosti mladine, tega najmočnejšega potenciala in bogastva vsake družine, družbe in gledano širše – tudi slovenskega naroda.

Domžale smo občina z ogromnim številom šoloobveznih otrok,

ki svoje sposobnosti razvijajo preko interesnih dejavnosti in osnovnih in srednjih šolah in preko vključevanja v društva.

Eden izmed ciljev CENTRA ZA MLADE je prav povezovanje mentorjev, vodnikov in inštruktorjev z iskanjem stičnih točk, ki bi mladim bolj na široko odpirale vrata na poti odrasčanja.

Čutim, da je na tem mestu potrebno zapisati besedo z veliko začetnico – Sodelovanje. V njej se prepleta bogastvo energij, idej, znanja in drugih potencialov, ki jih lahko prispevajo različni posamezniki. Le s skupnimi močmi narave in človeka je možno, da iz sladkega grozja iztisnemo dober mošt. Nato je potreben še čas, da dozori dobro vino.

V CENTRU ZA MLADE želimo spodbujati sodelovanje med organizacijami, ki se ukvarjajo z vzgojno-izobraževalnim delom

V CENTRU ZA MLADE nas dobite vsak dan od 9. do 13. ure, ob sredah pa ves dan.

Povabilo velja za vse, ki bi radi sodelovali z nami. Pogovorimo se lahko tudi po telefonu števil. 713-421.

mladih, informirati mlade o možnostih vključevanja v različne aktivnosti doma in v tujini, pripravljati, izobraževati in izvajati preventivne programe za področje preprečevanja zasvojenosti med mladimi, organizirati dejavnosti, za katere kažejo mladi interes, pa se je družba do zdaj na njihove apele mačehovsko odzivala.

Želim, da bomo zmogli in znali prisluhniti potrebam, željam, vizijam in ciljem mladih Skupaj in s Sodelovanjem.

LILI JAZBEC
Vodja Centra za mlade

Venetska pokrajina 1866 in 1996

Zgodovina kakšnega naroda je zgodovina njegove govornice (Jakob Grimm).

Branko Gradišnik: »Najvarnejša kupčija je skrivna kupčija«, Delo, Sobotna priloga, 1. 4. 1995.

Sobotna priloga Dela je s svojimi zanimivimi članki o slovenski zahodni meji postala prava univerza opisovanja slovenske zgodovine, ki je doslej nismo poznali. Sama od sebe se ponuja tudi povezava z venetologijo, veljajo le neodvisni venetologi.

Beseda Veneti postaja veliko ime slovenske in slovanske zgodovine. Delati je treba kot v tehniki pri projektiranju.

Naprej projektna naloga. Kaj hočemo? Hočemo ugotoviti, kdo so bili Veneti in kaj pomeni ta beseda. To je bilo ljudstvo s svojo kulturo in civilizacijo. Vsako leto so prihajali iz alpskih dolin in pokrajin na vzhodu in severu, kjer so se preko poletja na sončnih ravninskih pašnikih pasle njihove številne črede, na prezimovanje v svojo Venetsko pokrajino. Tu ob morju ni bilo zime in črede so se lahko pasle do naslednje pomladi, ko se je njihov vsakotni način življenja ponovil. Ker so bili ti številni ljudje kot avtohtono prebivalstvo prisotni v teh krajih že v času Latincev, so jim ti nadeli ime »prihajajoči«. To je nedovršni deležnik glagola priti, v latinščini »venire« in množinski deležnik »veneti«, prihajajoči. Kakšno govornico so imeli Veneti?

Poseči moramo po etimoloških študijah zemljepisnih (lastnih) imen v celotni venetski pokrajini, ki so jih opravljali italijanski, avstrijski, angleški in slovenski etimologi. Vsi so enotnega mnenja, da imajo vsa lastna imena v teh krajih slovanski izvor. Navajam le: Kröll, Stemberger: »Defereggen, pokrajina na Tirolskem« in dr. Lavo Čermelj: Beneška Slovenija in Zadrška pokrajina, Beograd 1945.

Grossglockner je Veliki Klek, Grosser Burgstall na Pasterzi je Veliko Gradišče na Pastirici. Tu so zgradili na višini 2965 m Povzevo koč, Oberwalderhütte. Pobudo in denar zanj je dala domžalsko-tirolska slaničarska tovarna iz Domžal, njen ustanovitelj Tomaž Oberwalder. To je bila neka zlata doba, ko med narode še niso zasejali satanske zapovedi »Déli in vladaj«.

Torej v imenu Veneti ni treba iskati kakšnega izginulega naroda, ampak je to le drugo ime za Praslovane. Njihova pradelomovina je Venetska pokrajina in je segala v ožjem pomenu besede od Trsta do Mantove in dalje, na jugu do morja, na severu vključevala celo Tirolsko. Tu je mesto Adria. V širšem pomenu besede pa je vključevala, sodeč po najdbah južno od Domžal, tudi Gorenjsko in Savinjsko dolino.

Zavod za varstvo narave in kulturne dediščine iz Kranja je odkril na ravnini okrog jezera in arteškega studenca Gobovšek južno od Domžal veliko arheološko najdišče, ki najbrž pripada prav Venetom. Še danes ta studenec in ostanki jezera pozimi ne zmrznejo in poleti nikoli ne presahnejo. Ta edinstvena kulturna slovanska dediščina mora ostati nedotaknjena.

Naš slovenski pesnik Simon Jenko postaja tako naš prvi venetolog s svojimi verzmi: »Buči, buči, morje Adrijsko, bilo nekdanj si slovansko, ko po tebi hrastov brod vozil je slovanski rod.«

(nadaljevanje prihodnjič)
JOŽE OBERWALDER

Pripravil
ŠTEFAN ROZMAN

Neka indijska legenda pripoveduje:

Ko je Stvarnik končal stvarjenje moža, je porabil vse materialne življenjske sestavine. Iz česa naj bi naredil ženo? Nič trdnega ni bilo, nič ni ostalo, kar bi vzela roke.

Dolgo je razmišljal, potem je vzel okrogline meseca, gibkost vitice vinske trte in trepet trave; vitkost bička in razkošje cvetic; lahkost listov in vedrino sončnih žarkov; solze oblakov in nestalnost vetrov; boječnost zajčka in ničemurnost pava; mehko papagajevih prsi in trdoto diamanov; sladkobo medu in okrutnost tigra; plamen ognja in mrz snega, klepetavost srake in petje slavčka; hinavščino žerjava in zvestobo divje raje.

Vse te neoprijemljive prvine je Stvarnik združil v novo bitje in ga pripeljal pred moža. Po tednu dni je mož prišel k njemu in rekel: »Gospod, ta žena, ki si mi jo dal, me ne osrečuje. Brez nehanja govori in me neznosno muči, tako da ne najdem več nobenega miru. Hoče, da ji vsak trenutek posvečam pozornost: tako zapravljam svoj čas. Ob vsaki drobnariji zažene vik in krik in se predaja lenobi. Prišel sem, da ti jo vrnem, kajti z njo ne morem živeti.«

»No, prav«, je dejal Stvarnik in mu jo vrnil. Toda že po treh dneh je mož spet prišel in dejal: »Gospod, ne vem – ne morem tega razložiti, toda po vseh svojih izkušnjah s to ženo sem prišel do sklepa, da mi povzroča več žalosti kakor veselja. Zato te prosim, spet jo vzemi nazaj!«

Toda Stvarnik je dejal: »Spravi se mi s poti, zgini, kajti zadosti mi je! Živi tako, kakor znaš!«

Nato je mož odgovoril: »Toda z njo ne morem živeti!«

In brez nje tudi ne moreš živeti!« je dodal Stvarnik. Potem je možu obrnil hrbet in nadaljeval svoje delo.

»Kaj naj storim?« je dejal mož, poln obupa. »Z njo ne morem živeti in brez nje tudi ne!«

KMETIJSKI NASVET

Vključevanje strniščnih dosevkov v kolobar

Po žetvi žita je mogoče pridelati še eno poljščino v eni rastni dobi. Izbira strniščnega dosevka je odvisna od usmerjenosti obrata in njegovih potreb. To so lahko različne poljščine za ljudsko prehrano ali živalsko krmo. Med strniščne dosevke prištevamo žita, npr.: proso, ajdo ali različne korenovke, npr.: repo, peso, kavlo ipd. Vsi ti posevki so se pri nas v praksi že bolj ali manj uveljavljali. Straniščni dosevki imajo zelo pomembno vlogo pri ohranjanju rodovitnosti tal. Poletna obdelava zemljišča vpliva zelo ugodno na mikrobiološko aktivnost

tal – razgradnjo strniščnih ostankov – in varuje tla pred propadanjem strukture. Rastline s pokrovnostjo listov zavarujejo tla pred izsušitvijo in močnimi nalivi, kar je značilno za poletne mesece.

Vsi dosevki za ljudsko prehrano zahtevajo bolj skrbno obdelavo zemljišča in več časa za oskrbo posevka, zato za določene obrate niso tako zanimivi. Prav zato so jih nekateri tudi opustili. Druga varianta so strniščni krmni dosevki. Ti so v pogledu obdelave zemljišča in oskrbe veliko manj zahtevni. Zadoštuje že plitvo rahljanje strnišča

UŠI IN UŠIVOST V DOMŽALAH – PA TUDI BLIŽNJI IN DALJNI OKOLICI

Nadloga naša vsakdanja

Nadloga pa res taka! Vsak dan znova nove uši, gnide, iskanje šamponov, menjava perila, pranje glav, posebni glavniki... skratka, vsi znani ukrepi, naperjeni v boj proti drobnim živalcam, pa vendar – lej ga, zlomka, uši zopet lezejo, mi pa se praskamo kdo ve kolikokrat že spet... morda pa na nepravem mestu!

Dodobra so nam te uške zrahljale živce, tako staršem, učiteljem v šoli, vzgojiteljicam v vrtcih; včasih so nas celo sprle med seboj; nekoliko nerodno nam je že, da bi drugi (morda tisti brez uši!), kazali s prstom za nami in samo na skrivaj se še upamo popraskati, čeprav neznosno srbi...

Kako v uspešen boj proti trdovratnim živalcam – naglavinim ušem? Upoštevanje navodil higiensko epidemiološke službe se splača in stvar bo rešena! Tisti pa, ki iz kateregakoli razloga navodil niste brali, si mogoče preberite naslednje:

Uš rada potuje na čiste glave, pa tudi umazanih se ne brani. Kakor hitro ima možnost, preskoči razdaljo z enega na drugo lasišče, na prejšnjem pa zagotovo zapušča svoj zarod (v obliki gnid, ki so črne ali pa tudi bolj svetle in se zalepijo na lase). Gnide bodo v sedmih dneh »oživele« in nove uške bodo zopet veselo poskakovale naokoli, če jih seveda ne bomo odkrili v njihovi nakani – preseljevanju ter jih pravočasno odstranili, uničili...

To moramo storiti pri vseh članih družine in vseh prijateljih naših otrok, ki se igrajo pri nas, zlasti če nas na to še opozorijo v vrtcu ali šoli. Storimo to takoj in čez 1 teden – sedem dni NE POZABIMO postopka PONOVI TI OPOZORI TI vseh tistih, ki so stikali glave med seboj.

Zadeve se lotimo RESNO in TAMELJITO:

1. pregled lasišč – zelo natančno!
2. odstranitev gnid in morebitnih uši (naredimo »zmazek« iz njih) uporabimo gost glavnik nad banjo ali belo podlago – lahko papir

3. UMIVANJE GLAV S PRIPOREČENIMI ŠAMPONI (PEDILIN šampon, MILINOR šampon – oboja se dobita v lekarni brez recepta in vsebina ene stekleničke zadostuje za štiri ušive glave).

4. Preobličje in razkužiti vso nošeno obleko, spodnje perilo, posteljnino, glavnike, krtače, rute, kape...

Po sedmih dneh postopek ponoviti, in to ponavljati vse dotlej, da je nadloga odpravljena.

Naglavne uši bomo zagotovo uničili, če bomo dovolj vztrajni, in to bolj kot so uši same.

Če se boste držali napisanega, vam je popoln uspeh pri tovrstnem opraviilu zagotovljen!

Patronažna služba:
VIDA ČEH

s krožno brano, prekopalnikom – frezo ali grebačem. Sejemo lahko poprek ročno ali s sejalnico, lahko pa uporabimo tudi trosilec za mineralna gnojila. Po setvi je priporočljivo njivo poveljati, zaradi boljše povezave z vlogo in hitrejšega vznika. Krmni dosevki hitro pokrijejo tla in onemogočijo razvoj plevela. Tako najbolj preprosto in naravi prijazno uničimo tudi veliko plevela, ki vznikne iz semen in v gostem krmnem dosevku zaradi pomanjkanja svetlobe propade.

Strniščni krmni dosevki pa imajo še eno prednost: poleg goste pokrovnosti, ustvarijo tudi bogato koreninsko gmoto. Korenine trav razvijejo bogat šopast koreninski splet. Metuljnice in kriticne pa segajo z močnejšo srčno korenino globlje v tla. Tla tako, brez mehanske sile, rahlajo in ustvarjajo ugodno grudčasto strukturo. Metuljnice poleg tega vežejo tudi dušik iz zraka in tako prispevajo še v pogledu preskrbe s hranili ugodno na tla. Krmni dosevki imajo v kolobarju enako vlogo kot travna delteljina. Ta je v kolobarju priznana kot posevek, ki vpliva ugodno na izboljšanje rodovitnosti tal ali pa se obravnava kot prepotreben počitek tal. To pa je obnova strukture – grudčovitosti tal in zmanjšanje zapleveljenosti. Večletno zaporedje iste poljščine na istinivji povečuje zapleveljenost, razširitev boleznih in škodljivcev in propadanje strukture tal. V takih razmerah pa so prizadeti tudi pridelki ob dragi in naravi neprijazni zaščiti posevkov.

V zadnjih desetletjih so s selekcijo pridobili veliko novih kultivarjev različnih vrst krmnih rastlin, ki jih je mogoče vključiti v strniščne dosevke. Izbira za posamezna območja zavisi: – od dolžine rastne dobe – bolj ali manj ugodnih toplotnih razmer – količine in razporeditve padavin.

KATARINA KASTELIC
TATJANA ŠTUPICA

IŠČEMO ŽENSKO ZA
POMOČ V KUHINJI
PLANINSKEGA
DOMA
– JUNIJ–SEPTEMBER.
INFORMACIJE
713-137.

Programska in strojna oprema računalnika

Danes boste lahko prebrali nekaj o sestavi računalnika. Večina ljudi si je včasih predstavljala računalnik kot velikansko in izredno drago napravo, sestavljen iz velikih, omaram podobnih delov, ki so se razpredali preko nekaj sob. Za delo z njimi je bilo potrebno izredno visoko strokovno znanje, poleg tega pa bi moral morebitni kupec imeti kar precej denarja. Danes temu ni več tako, saj je osebni računalnik postal cenovno dokaj ugoden, imamo ga lahko na pisalni mizi in je malodane že tako »obvezen« in potreben kot avtomobil. Za takšen cenovni in velikostni preskok je seveda moral biti razlog.

Glavni »krivec« za to je izum tanke pravokotne ploščice, pričvrščene v nekaj centimetrov veliko črno, plastično ohišje. Strokovno se temu reče integrirano vezje, v uporabniškem jeziku pa mu rečemo preprosto kar – čip. Seveda pa si samo s čipom ne moremo nič pomagati, saj je le majhen sestavni del računalnika. Kaj torej sestavlja računalnik? Preprost in splošen odgovor se skriva v naslovu današnjega prispevka. Programsko opremo (s tujko software) in strojno opremo (hardware) pa je potrebno seveda še dodatno razčleniti. Najprej si oglejmo, kaj sestavlja računalniško strojno opremo, ki jo – grobo povedano, sestavljajo centralna procesna enota, vhodne in izhodne enote ter (notranji in zunanji) pomnilniki.

Centralna procesna enota, nekateri jo imenujejo kar CPU (Center Processing Unit) je sestavljena iz krmilne enote, aritmetično-logične enote in notranjega pomnilnika. Krmilni enoti bi lahko rekli kar motor računalnika, saj krmili in nadzira delovanje vseh drugih enot sistema. Njen osnovni del, ki je hkrati tudi najzmogljivejši čip v računalniku, je procesor. Verjetno ste vsi slišali ali brali o pentiumu, procesorju 486 itd. V prvem PC računalniku podjetja IBM je bil kot procesor vstavljen čip podjetja INTEL z oznako i8088. Skokovit razvoj tehnologije in nenazadnje tudi potrebe uporabnikov so narekivale izdelavo vedno kompleksnejših in zmogljivejših procesorjev. Intel je kmalu poslal na trg procesor nove generacije z oznako i80286, ki je bil seveda združljiv (kompatibilen) s procesorjem i8088. Sledili so novi procesorji z oznakami i80386 in i80486. Ti procesorji so imeli tudi »podverzije«, saj so delovali v kar nekaj različnih hitrostih (frekvencah) osnovnega takta procesorja. Hitrost procesorja se meri

v MHz (mega hercih), najbolj pa so se uveljavile hitrosti 8 MHz, 16 MHz, 25 MHz, 33 MHz, 66 MHz in v zadnjem času tudi 100 in 120 MHz. Ker pa konkurenca podjetja INTEL ni spala, saj so mu nekatera računalniška podjetja hotela odščititi kos pogache pri prodaji procesorjev, je na trg kmalu prišlo kar nekaj procesorjev s podobnimi lastnostmi, kot jih je imel INTEL-ov, seveda z malo nižjo, torej konkurenčnejšo ceno. Največji INTEL-ov tekmeč je bilo podjetje Advanced Micro Devices (AMD), ki je ponudilo svoje procesorje AMD 80386 in 80486. Intel je bil prisiljen ukrepati. Ker ni mogel pravno zaščititi oznake procesorjev s končnicami x86, je pričel z besednim poimenovanjem svojih procesorjev. Tako je na trg prišel pentium (staro ime bi bilo i80586). Temu koraku je sledil tudi AMD, saj je takoj napovedal spremembo oznak, njegovi procesorji imajo sedaj oznake K5 (enakovredno 80586) itd. V praksi pa uporabniki računalnikov navajajo samo oznako zadnjih treh števil tipa procesorja, tako da se v večini primerov sliši samo o tem, da ima npr. ta računalnik procesor 386, oni 486 itd.

Aritmetično-logična enota je sestavljena iz čipov, povezanih v vezja, ki so sposobna izvajati tako aritmetične (množenje, deljenje, seštevanje, odštevanje) kot tudi logične operacije (manjši, večji, enak, neenak). Za najspodobnejše dele aritmetično-krmilne enote se je uveljavil izraz register, od njihove dolžine pa je, poleg frekvence osnovnega takta, odvisna hitrost delovanja računalnika. Če se še spomnite od zadnjč, novi operacijski sistem (Okna 95) je sposoben izvajati programe z 32 bitnimi registri, prvi PC računalniki pa so zmogli delo samo z 8 bitnimi registri.

Notranji pomnilnik je skupek čipov, sestavljen pa je iz dveh delov. Enega sestavlja bralni pomnilnik oz. ROM (Read Only Memory), drugi pa je bralno-zapisovalni ali delovni pomnilnik oz. RAM (Random Access Memory). Ločita se predvsem po tem, da iz bralnega pomnilnika (ROM) računalnik lahko le bere podatke, ki jih je v njega zapisal proizvajalec, RAM pa je rezerviran za naš vnos podatkov in za začasno shranjevanje naših delnih izhodnih rezultatov. Večja, ko je torej kapaciteta delovnega pomnilnika (RAM), lažje in hitrejšo bo naše delo z računalnikom. Vrednosti obeh se merita v MB (mega byte), osnovne vrednosti RAM, ki je za nas s stališča uporabnika bolj zanimiv kot ROM, pa so sedaj 4, 8, 16 in 32 MB. Količina pomnilnika je premo sorazmerna s ceno, saj si z več pomnilnika omogočimo lažje in hitrejšo delo z računalnikom, to pa se seveda takoj pozna tudi v precej tanjši denarnici, kajti v računalništvu se edino RAM pomnilnikom cena ne znižuje in je še vedno enako drag, kot je bil pred leti.

Ker pa imam izredno strogo omejitve v dolžini našega Računalniškega kotička, si boste nekaj o zunanjih pomnilnikih ter vhodnih in izhodnih enotah lahko prebrali v naslednji številki.

JANEZ STIBRIČ

MOTOKROSIST ROMAN JELEN

Vzpon med najboljše

Motokrosistu Romanu Jeleni je komaj 17 let, pa ima za seboj že velike uspehe v članski konkurenci. V klasičnem motokrosu je bil državni prvak v razredu do 80 ccm in dvakrat podprvak v razredu do 125 ccm. V superkrosu pa si je v treh letih privozil tri naslove državnega prvaka. V pokalu Alpe-Adria je v svojem prvem letu nastopanja dosegel odlično peto mesto, preizkusil pa se je tudi že na dirkah za evropsko prvenstvo v razredu do 125 ccm, kjer tudi ni bil daleč od točk. Ti uspehi so toliko več vredni, če vemo, da v primerjavi s tekmeči zelo malo trenira (kondicijsko skoraj nič), vsekakor pa je to izjemen talent.

V letošnji sezoni je prva dirka za DP (Brežice) že za nami. Simpatični mladenič s Pšate je od konkurence pričakoval dosti več, pa ni bilo tako. V družbi zvenelih imen, kot sta Sašo Kragelj in Boštjan Kampuš, je zasedel 2. mesto, potem ko je v drugi vožnji celo vodil polovico dirke. Z več treninga – letos je začel zelo pozno – pričakuje še boljše vožnje. Trenira največ v Dobu, kjer so za trening, kot sam pravi, kar dobre razmere. Letos se je odločil za prestop v AMD Sitar pneumatic team iz Kamnika, katerega je po organiza-

cijski plati zelo pohvalil.

Na dirkah ga spremlja pisana družina: oče, mati, odlični mehanik Jože Cerar, ki poskrbi, da je motor čimbolj iskrič, seveda pa ne gre brez Vojka Spačala. Glavni sponzor je Sitar pneumatic center d.d. (drugi pa so še CMC, Gama center, Varstal, Avtotehna, Prompeon, Valvoline, Castrol in še nekateri).

MIRAN KOKALJ

Motociklizem – družinski šport

Predlani se je od tekmovalnih stez v cestno-hitrostnem motociklizmu poslovil Silvo Habat, eden najboljših motoristov vseh časov pri nas, trikratni državni prvak v razredu do 250 ccm in edini Slovenec v eliti najboljših na svetovnem prvenstvu v kraljevskem razredu do 500 ccm.

Toda kot vse kaže, bo pri Habatovih v Trzinu motociklizem še dolgo ostal šport številka 1. Z zvokom motorja in izpušnih cevi je »zastrupljenih« vseh pet sinov. Najstarejši 16-letni Uroš in 15-letni Jure sta se lani že preizkusila na tekmovalnih stezah na državnem prvenstvu v 125-kubičnem razredu – sport production, oba z motorjem italijanske proizvodnje Aprila. Že v prvi sezoni sta dosegla odmevne rezultate. Uroš je v skupni razvrstitvi osvojil 5. mesto, Jure pa 7. Oba tekmuje za Karin team iz Kranja. Za še boljše uvrstitve pa bi potrebovala več voženj po asfaltnih stezah in več kondicije. Start v novo sezono pa bo 28. 4. na prvi dirki za državno prvenstvo na Madžarskem. 10-letni Marjan se navdušuje za motokros, potem ko si je lani ogledal dirko za državno prvenstvo v Dolenjskih Toplicah. »Toda prvo je šola, žal je motociklizem na drugem mestu,« pravi oče Silvo.

Habatovim želimo v drugi generaciji tega družinskega športa še veliko uspehov na asfaltnih stezah in

zdaj kot kaže tudi na prašnih in blatnih progah.

MIRAN KOKALJ

Na sliki – od leve: oba dirkača Jure in Uroš, predstavnik Karin teama Damjan Zore in oče Silvo

Zimovanje RST Domžale

Taborniki iz Domžal smo se letos odpravili proti Jezerskemu, kjer smo se šli po nekaj letih pravo pravcato zimovanje. Letos se nas je v nedeljo iz Domžal odpravilo novim dogovodščinam naproti kar 44. Bivali smo sicer v hotelu Planinka, vendar čar zimovanja ni bil nič manjši, saj smo imeli snega toliko, da bi ga lahko posodili tudi tistim rodovom, ki takšne sreče niso imeli.

Poleg ustaljenih stvari, ki se pač počenajo na zimovanjih, bi rada poudarila predvsem našo orijentacijo, ki smo jo zaradi sneženja speljali kar po hotelu in je potekala prav zanimivo. Zmagali so tisti taborniki, ki so bili po obrazu najbolj

pobarvani. Naši vrli kontrolorji so se predali raznim užitek kreativnega ustvarjanja.

Uspelo nam je narediti tudi iglu pred hotelom in domačini kar niso mogli verjeti, kako iznajdljivi smo taborniki. Pa smo jim pokazali tudi nekaj drugih umetnij na snegu, kot so snežaki, kače in druge figure.

Na bližnjem jezeru smo nekateri prvič obuli drsalke in uspelo se nam je obdržati v vertikalnem položaju kljub vetru.

Nedaleč stran od hotela smo si za nekaj dni prisvojili tudi hrib, kjer smo izvajali prave kaskaderske podvige s sanmi in gumami in drugimi pripomočki za dričanje po bregu navzdol.

Ob slabem vremenu smo se z GGji pogovarjali o drugačnosti, kdo sploh je drugačen in zakaj ter kako in do katere meje to toleriramo. Tema je nanesla tudi debato o aidsu in ob tej priliki smo se šli tudi socialno igrati s podoživljanjem vlog z naslovom Materina pripoved. Ob koncu pa se je vsem v očeh zaiskrila marsikatera solzica, ko smo se zbrali okrog igluj, v katerem je gorela svečka in v njem prižgali vsak svoj košček sveče. Tako smo se poslovili v upanju, da se najkasneje naslednje leto spet srečamo.

Ob tej priliki bi se rada zahvalila osebjem hotela Planinka.

GRETA

Sprenevedanje in izkrivljanje resnice boli

Glavna trenerka Kotalkarsko drsalnega kluba Domžale Violeta Mordej nam je povedala, da so vso zimo zelo marljivo vadili in da so na tekmovalne preizkušnje dobro pripravljene. Violeta ocenjuje, da ima kar 6 do 8 tekmovalcev KDK možnost za najvišje medalje na državnem prvenstvu, na evropskih in drugih mednarodnih tekmovaljih pa po najvišjih naslovih lahko poseže Matej Drašček.

Violeta je svojo trenersko pot začela že leta 1993 pri Olimpiji v Ljubljani, od lani pa je glavna trenerka v KDK Domžale. Po poklicu je vzgojiteljica, opravila pa je trenerske izpite na Visoki šoli za telesno kulturo v Ljubljani za trenerko drsanja in kotalkanja. Čeprav ima licenco za profesionalno trenerko le pri drsanju, je njeno delo z mladimi kotalkarji vseeno kar se da profesionalno in zavzeto. Violeta namreč za svoje varovance dela praktično vse: vodi treninge, izbira in snema glasbo, sestavlja programe za tekmovalce, skrbi za koreografijo itn. Drugi trenerji običajno skrbijo le za določeno delo vzgoje mladih tekmovalcev, Violeta pa pravi, da rada dela z mladimi in da bi rada iz njih naredila kar najboljše kotalkarje. Njen moto je, da je kot tekmovalka dosegla veliko, kot trenerka pa bi želela doseči še več. Če ji bo ta naloga uspela, lahko v Domžalah pričakujemo vrsto kotalkarskih prvakov, kajti Violeta je dolgo vrsto let, od leta 1978, ko je prvič postala republiška prvakinja, suvereno osvajala vsa republiška in državna prvenstva do leta 1993, ko je začela počasi opuščati tekmovalno. Izjema je bilo leto 1985, ko je bila zaradi manjše napake na državnem prvenstvu »samo« druga. Svojo čast je oprala že nekaj dni po državnem prvenstvu, ko je bila na svetovnem prvenstvu že boljše od tekme, ki je bila na državnem prvenstvu prva, svojo premoč pa je potrdila tudi na evropskem prvenstvu štirinajst dni za tem in nato še na drugih državnih prvenstvih.

Violeta ob tem poudarja, da to, če si bil dober tekmovalce, še ne pomeni, da boš tudi dober trener. Tekmovalce napake v svojem kotalkanju čuti, trener pa jih mora videti, mora znati opaziti pomanjkljivosti svojih varovancev in jim pomagati ter svetovati, da jih odpravljajo. Violeta je prevzela vrsto kotalkarjev, ki so jih prej trenirali drugi trenerji. Bili so naučeni določene načina kotalkanja, delali so nekatere napake, ki jih prejšnji trenerji niso videli ali pa niso znali odpraviti. Violeta je morala s kotalkarji, ki jih je dobila v šolo, zelo veliko delati, da je odpravila te napake, da je povečala hitrost njihovega kotalkanja, da je zvišala njihove skoke, da je odpravila togost in celo vrsto drugih pomanjkljivosti.

Zagotovila nam je, da so bili njeni kotalkarji zelo

prizadevni in da so dali vse od sebe, tako da se že vidijo prvi uspehi. Zato Violeta ocenjuje, da upravičeno lahko računa na dobre rezultate svojih varovancev. Ob tem pa dodaja, da ji pri učenju tehnike zelo veliko pomagajo nasveti Petra Brleca, Domžalčana, ki je eden najboljših trenerjev kotalkanja, saj je vzgojil tudi svetovne in evropske prvake, hkrati pa je tudi predsednik Kotalkarske zveze Slovenije.

Ko smo se z Violeto pogovarjali o njenem delu, načrtih in o preteklih zmagah nam je še zaupala, da jo boli, ko bere in posluša izjave 7 let mlajše Damjane Slaviček, članice Kotalkarskega društva Pirueta iz Domžal. Njene izjave, ko je napovedovala, da želi letos izboljšati rezultate doslej najboljše slovenske kotalkarice Alenke Oven iz Velenja, in so bile objavljene celo v domžalskem Slamniku, so za Violeto žaljive. Damjana je mirno spregledala vseh 55 zmag in strnjeno vrsto zlatih medalj Violete Mordej z državnih in republiških prvenstev v kotalkanju in drsanju. Alenka Oven ni bila nikoli boljše od Violete Mordej in je ni mogoče meni nič tebi nič razglasiti za doslej najboljšo kotalkarico v Sloveniji. Damjana bi Alenke rezultate mogoče celo dosegla, vendar pa je do zdaj pokazala premalo. Le enkrat je bila na evropskem prvenstvu in to kot mladinka, lani pa na primer pogovora za nastop na EP ni izpolnila. Violeta je bila pri 21 letih, kolikor jih ima zdaj Damjana, osma na svetu, za sabo je imela že celo vrsto najvišjih priznanj z državnih in republiških tekmoval, Damjana pa lahko zdaj pokaže precej manj. Violeta poudarja, da se na kotalkarskih tekmovaljih ne da narediti kaj dosti zgolj z besedami. Za vrhunske dosežke je potrebno zgolj garanje!

MIRO ŠTEBE

Srebrna značka Stanetu Žavbiji

Balinarska zveza Slovenije v letošnjem letu praznuje 45-letnico svojega organiziranega delovanja, v katerem zlasti v zadnjem času dosega izjemne uspehe. Na slavnostni seji so tako v začetku marca podelili tudi priznanja najzaslužnejšim balinarjem in organizatorjem tega športa v naši državi.

Srebrno značko Balinarske zveze Slovenije je za svoj dolgoletni prispevek k razvoju balinarskega športa v Sloveniji prejel tudi G. Stane Žavbi, st., sicer predsednik Balinarskega športnega kluba Budničar s Količevega, katerega vodi že 15 let. Prav dobremu delu g. Staneta in njegovih sodelavcev se je potrebno zahvaliti, da imamo v naši občini pokrito štiristozno bališče ter da se iz leta v leto več ljudi rekreativno, pa tudi tekmovalno, ukvarja z balinanjem.

G. Stanetu za srebrno značko iskrene čestitke!

ODPRAVLJANJE PLAVALNE NEPISMENOSTI

Vsi naši učenci – plavalci

Odpravljanje plavalne nepismenosti učencev v višjih razredih osnovnih šol v Sloveniji je projekt Ministrstva za šolstvo in šport, s katerim želi ministrstvo doseči, da bi se vsi slovenski osnovnošolci med rednim šolanjem naučili plavati. V projektu so sodelovale tudi osnovne šole iz naše občine, in sicer: Osnovna šola Rodica, Osnovna šola Domžale, Osnovna šola Vencija Perka Domžale, Osnovna šola Dob ter Osnovna šola Trzin.

Raziskava »Športno-rekreativna dejavnost Slovencev« je v letu 1992 namreč pokazala, da: 40 odstotkov Slovencev ne zna plavati, to je okoli 616 tisoč ljudi, od teh je 15 odstotkov plavalnih začetnikov.

60 odstotkov jih zna plavati (to je okoli 925 tisoč ljudi), od teh jih zna 10 odstotkov dobro plavati, le 5 odstotkov pa je med njimi odličnih plavalcev (77 tisoč ljudi).

36 odstotkov mater, ki ima otroke v osnovni šoli, ne zna plavati.

Projekt je pokazal, da je tudi v naši občini med osnovnošolci precej neplavalcev. Rezultati so namreč pokazali, da je tako med petošolci, brez OS Vencija Perka, kot med sedmošolci približno 20 odstotkov neplavalcev. Zato bo potrebno še marsikaj narediti, da bodo splavali vsi učenci in da bo uresničen učni načrt športne vzgoje, ki opredeljuje: »Vsakega učenca moramo naučiti plavati do take stopnje, da se varno in rad ukvarja z dejavnostmi na vodi. Znati mora pomagati slabšim plavalcem. Boljše plavalce naučimo tudi reševati ponesrečenca.«

Glede na to, da v občini nimamo pokritega zimskega bazena, je potrebno tudi v prihodnje organizirati šole v naravi in si čimveč prizadevati, da bi bil letni bazen v športnem parku čimbolj dostopen prav vsem, ki se želijo naučiti plavati. Hkrati pa ne bi bilo slabo, če bi razmišljali o tem, da je v našem športnem parku prostor tudi za naš pokriti bazen.

v.

Kotalkarji tudi letos za Domžalski slamnik

Kotalkarski klub KDK Domžale bo tudi letos pripravil že tradicionalno mednarodno kotalkarsko tekmovalje Domžalski slamnik. Napovedujejo, da bo tokrat tekmovalje precej bolj kakovostno in odmevno kot prejšnja leta, saj so jim udeležbo na tekmovalju že obljubili kotalkarji cele vrste kotalkarskih klubov iz tujine.

Kot kaže, se bodo na tekmovalju, ki zaradi dobre organizacije postaja med kotalkarji vse bolj priljubljeno, poleg tekmovalcev najvidnejših slovenskih, hrvaških in italijanskih kotalkarskih klubov za medalje potegovali tudi kotalkarji iz Belgije, Švice in Avstrije, ni pa rečeno, da ne bodo prišli še tekmovalci katere druge države, saj so kotalkarji domžalskega kotalkarskega kluba tudi v tujini vse bolj znani in so si stali že precej znanstev in prijateljev.

Tekmovalje Domžalski slamnik bo 25. maja v hali Komunalnega centra v Domžalah, tekmovalci pa se bodo pomerili v vseh jakostnih skupinah. Na KDK zatrjujejo, da bodo kot organizatorji dali vse od sebe, da bi tekmovalcem predstavili Domžale v najlepši luči, obljublajo pa tudi, da bodo domači tekmovalci enakovredno stopili ob bok najboljšim kotalkarjem iz drugih klubov in bodo poskusili osvojiti kar največ najvišjih mest.

MIRO ŠTEBE

Vabimo otroke, stare od 6 do 8 let, k vpisu v

alpsko šolo,

malo starejše pa v smučarsko vrsto z zmanjšanim netekmovalnim programom.

Vpisi so na kondicijskih treningih.

Informacije daje vodja alpske šole, g. Jože LENČEK, tel. 711-830.

Nastop najmlajših iz Piruete v Renčah

Kotalkarski klub Renče je 30. marca organiziral 4. mednarodni pokal KK Renče. Tekme se je udeležilo 10 klubov iz Italije, Hrvaške in Slovenije. Skupaj je nastopilo 76 tekmovalcev od cicibanov do kategorije A – pionirjev v starosti do 12 let.

Predstavniki kluba Pirueta so zasedli naslednja mesta:

Cicibani:
Maxi Cerar – 3. mesto
Deklice – C:
Alja Marolt – 12. mesto, 13. Anja Bajde
Dečki – B:
Blaž Bajde – 3. mesto
Deklice – B:
Kaja Volker – 14. mesto
Deklice – A:
Tina Levičnik – 4. mesto

Tekma v Renčah je bila uvodna tekma v Sloveniji za letošnjo sezono. Kljub temu da tekmovalci še nimajo povsem izpoljenih programov, so pokazali napredek lanskega leta in tako opozarjajo, da

stopajo po poti uspešnih starejših klubskih tovarišev. Seveda pa čaka trenerje še dodatno delo pri odpravljanju treme na nastopih, saj otroci na treningih pokažejo mnogo več znanja kot na tekmah.

ELA RUS

Biatlonec Boštjan Lekan

Boštjan, pred kratkim si se vrnil s svetovnega prvenstva v biatlonu, kako si zadovoljen z nastopi – svojimi in ekipe?

To je bilo moje šesto svetovno prvenstvo, tako da sem bil na njem popolnoma sproščen in neobremenjen z uvrstitvami. Pričakoval pa sem mesta okoli 15 do 20, vendar se je na koncu nekoliko slabše končalo. Tudi vsa ekipa nekoliko ni izpolnila pričakovanj.

Morda ste vsi skupaj pričakovali preveč?

Po velikih uspehih Grašičeve in tudi moških smo res pričakovali in upali na dobre nastope in uvrstitve.

Je res, da v moški konkurenci lahko zmaga 30 tekmovalcev, na stopničke pa se jih lahko uvrsti tudi do 50–60 tistih, ki štartajo?

V zadnjih letih se je konkurenca v biatlonu zelo povečala, predvsem z razpadom Sovjetske zveze in tudi število tekmovalcev, ki lahko posežejo v vrh, je zelo veliko in morda so številke v vprašanju kar prave. Dejansko pa je največ pridobil biatlon, saj je težko napovedati zmagovalca na tekmovalcu. Za sebe pa bi dejal, da sem pred tremi leti z zaostankom dveh minut zasedel 15. mesto, v letošnji sezoni pa z istim zaostankom 40. mesto. In še primer mojega prijatelja Avstrijca Gredlerja, v četrtek je bil na tekmi 98., v soboto pa je zmagal. To je biatlon!

Kdaj pa si začel tekmovali v biatlonu? Kot biatlonec sem pričel tekmovali pred trinajstimi leti, še prej pa sem pet let tekmoval kot smučar tekač.

Ali lahko primerjaš tekmovalca v biatlonu, ko si začel in sedaj, tekmuješ pa že trinajst let?

Primerjava biatlona pred desetimi leti in sedaj ni mogoča. Pred leti so bili v biatlonu specialisti za tek in streljanje tako, da so na daljši progi (štiri streljanja) imeli več možnosti dobri strelci, na krajši pa (dva streljanja) boljši tekači. Sedaj pa je prišlo do perfekcije obeh kontradiktornih disciplin teka (kjer dosežemo ekstremno visok srčni utrip, tudi do 195 udarcev na minuto, npr. na strelišču do 170 udarcev na minuto) in streljanja (kjer moraš biti čim bolj sproščen

in miren, da zadeneš 50 metrov oddaljene tarče, ki so pri streljanju leže 4,5cm premera in pri streljanju stoje 12cm).

Si kapetan reprezentance. Kako pa sodelujete z direktorjem Vodičarjem in trenerjem Korolkjevičem?

Kot kapetan reprezentance ne čutim kakšne posebne dodatne obremenitve, je pa res, da velikokrat pomagam premagovati razne težave, ki se pojavijo. Dobro sodelovanje in medsebojno zaupanje pa sta prav gotovo pogoja, da lahko dosegamo tudi uspehe.

Misliš, da bi res pet biatlonev na državnem prvenstvu v tekih osvojilo vsa mesta med prvimi osmimi?

To je težko reči, dejstvo pa je, da je tudi v biatlonu zelo pomemben dober tek in verjetno bi bilo zanimivo enkrat skupaj štartati na kakšni tekmi. Je pa to zelo težko, ker ima vsaka reprezentanca svoj program in se praktično niti ne vidimo.

Koliko pa sploh treniraš tek in koliko streljanje?

Treniramo vso sezono, tako da je natančno težko odgovoriti, dejstvo pa je, da na sezono pretečem čez devet tisoč kilometrov in ustrelim približno petinajst tisoč strelcev v tarče.

Kako pa si bilo na državnem prvenstvu letos, imeli ste ga v dveh delih?

Ja, res je. Zaradi pomanjkanja časa med tekmovalci smo ga izvedli v dveh delih, tako da sem bil januarja na deset kilometrov drugi, konec februarja na dvajset kilometrov pa četrty, kjer mi je do drugega mesta zmanjkalo samo osem sekund.

Ali veš, da si trenutno edini olimpijec iz Domžal?

Nisem o tem razmišljal. Verjamem pa, da je to res in prav ponosen sem in v veliko čast mi je, da sem zastopal Slovenijo že na dveh olimpijskih igrah, v Albertvillu in Lillehammerju.

Kako pa to tvojo odsotnost sprejemata žena in hči Nika?

Sam edini od tekmovalcev v naši reprezentanci, ki je poročen in imam naraščaj. Lahko samo rečem, da sem vesel, da imam tako podporo pri družini, kajti zdržati vse te fizične in psihične napore ni lahko.

Koliko si dejansko odsoten od doma na leto?

Naša sezona se prične konec maja in konča konec marca naslednje leto, tako da sem od doma približno 300 dni.

Si tudi član zanimive ekipe FV, za kaj pravzaprav gre?

V Ihanu obstaja ekipa prijateljev, ki se imenuje FV – fantovski večer, in sicer že deseto leto. Trenutno nas je 15 in se vsako leto pomerimo v mnogoboju FV

(šah, tenis, pikado, balinanje, biljard, košarka, namizni tenis, lokostrelstvo, keglanje), ki ga razporedimo preko vsega poletja, na koncu pa pripravimo svečano razglasitev in mnogoboj končamo z velikim piknikom v krogu žena, otrok in deklet. Kot zanimivost naj povem, da še nikoli nisem zmagal v skupnem seštevku mnogoboja.

Ali je iz tvoje družine še kdo aktiven športnik?

Oče je bil v mladosti tudi zagnan športnik, kasneje pa organizator športnih tekmovalcev, brat je kar dober rekreativec, žena pa še igra aktivno odbojko.

Zaposlen si v slovenski vojski, je to običajno pri biatloncih?

Pri nas je to nekaj novega in pomembna pridobitev za tekmovalce, v svetu pa je to nekaj običajnega že od nekdaj, da so aktivni tekmovalci zaposleni v vojski, policiji ali na carini.

Imaš zaradi tega kakšne dodatne obveznosti?

Kot uslužbenec ministrstva za obrambo nimam nobenih posebnih obveznosti, razen obveznega tekmovalca na vojaškem svetovnem prvenstvu, mi pa nudijo po koncu aktivnega tekmovalca zaposlitev v slovenski vojski, kot inštruktorju za šport.

Ti razen vojske še kdo pomaga, kako je s sponzorji?

V slovenski vojski prejemam plačo, sem zavarovan in mi teče tudi delovna doba, kar je za nas športnike zelo veliko in smo hvaležni vsem, ki nam pri tem pomagajo. Občasno pa mi sponzorsko pomagajo Induplati, Majčev dvor, Banka Domžale, Obrtna zbornica Domžale, Tompro, Občina Domžale in še posebej v okviru proračunskih finančnih zmoglosti županja, za kar se ji prav lepo zahvaljujem.

Kako pa je danes z iskanjem sponzorjev?

Pridobiti sponzorje je danes izredno težko, sploh če tekmuješ v panogi, ki ni vsak dan na televiziji in ni v centru medijskega zanimanja. Poleg tega pa sem izredno malo doma in mi tako pomagajo »denar fehtat« prijatelji. Moje mnenje pa je, da se denar, naložen v športnika, zelo hitro povrne ob dobrem trženju in smiselni uporabi lika in rezultatov tekmovalca.

Načrti za prihodnost – udeležba na tvoji tretji olimpiadi?

Ob dobrem zdravju se bom poskušal uvrstiti na naslednjo olimpiado na Japonskem 1998 in poizkušal doseči kakšen presenetljiv rezultat.

Želim ti čimprej stopničke in kakšno medaljo, da se bodo tudi ihanci lahko izkazali s sprejemom v domači fari!

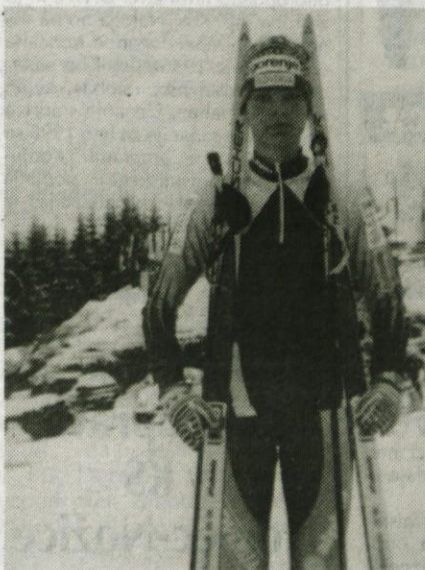
Upam in želim si, da se enkrat tudi meni posreči dobro streljanje in dober tek na eni tekmi hkrati, potem pa, kdo ve?

Za sprejem v Ihanu se ne bojim, ihanci so mojstri, morali bi videti, kako lepo so me sprejeli, ko smo prišli z olimpiade. Če pa bi imeli še razlog za proslavljanje...

Boštjan, le tako naprej in kmalu navšnenje na sprejemu v svoji fari.

TONE DRAGAR

Najmlajša mladinka

Smučarska tekačica Tea Gregorin je bila najmlajša udeleženka pred kratkim končanega svetovnega mladinskega prvenstva v Asiagu, kjer je mlada stalna članica mladinske državne reprezentance prejela tudi posebno priznanje. Njena teka na 5 in 15 km ji med skoraj sto udeleženkami nista prinesla vrhunskih rezultatov, ji je bila pa udeležba dobra priložnost za pridobivanje izkušenj, ki jih bo še kako potrebovala, če bo želela uresničiti svoj cilj: ostati v državni reprezentanci, se udeležiti olimpiade mladih 1997 ter se z vrstnicami pomeriti na svetovnem mladinskem prvenstvu v letu 1997.

Na mladinskem državnem prvenstvu zaradi udeležbe na svetovnem prvenstvu ni mogla nastopiti, zato pa je tekla na državnem prvenstvu v juniorski konkurenci (do 20 let), kjer je bila v teku na 5 km peta, v zasledovalnem teku četrta, v maratonu (20 km) pa je osvojila drugo mesto. Zadovoljna je tudi z odličnimi uvrstitvami v tekmovalni OPA, kjer je bila med posameznicami četrta, s štafeto pa tretja, pohvali pa se lahko tudi s prvim mestom, ki ga je v štafeti dosegla na državnem prvenstvu.

Tea Gregorin, članica Tekarskega smučarskega kluba Olimpija, ki trenira že pet let, je po mnenju znanega strokovnjaka Srdjana Djordjeviča, mlada in nadarjena športnica, katere testni rezultati so pokazali, da ima osnovni talent, ki je pomeben za vzdržljivostne športe, kar smučarski tek prav gotovo je, hkrati pa glede na začetne vrednosti testiranj pomeni velik napredek, kar pomeni, da ji dobro uspeva trening in je delovna. Vse to pa so pogoji, da bo Tea uspešna tudi v prihodnje, in to ji vsi tudi želimo.

V.

Lucija nadaljuje družinsko tradicijo

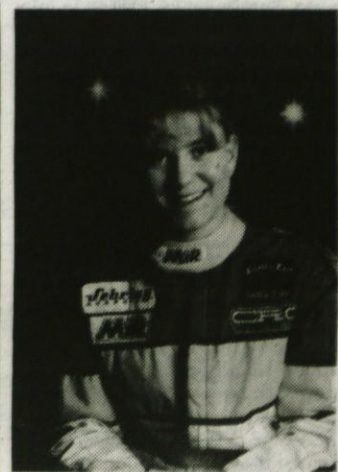
V družini Živec je karting doma. Z njim se je ukvarjal dedek, oče Mirko je bil večkrat državni prvak in ko je danes petnajstletna Lucija pri sedmih letih prvič sedla v kart, je bilo odločeno. »Sprva mi ni bilo najbolj všeč,« priznava dijakinja 1. letnika športne gimnazije, ko pa je nekajkrat zapeljala po stezi, je bilo odločeno, da bo tudi ona nadaljevala uspešno družinsko tradicijo.

Pri devetih letih je bila že v vrhu slovenskega kartinga in samo ona ter oči Mirko vesta, kolikokrat se je bilo potrebno zapeljati na trening v Portorož, na Ptuj ali v Celje, kjer je bilo mogoče trenirati. Ko je v najnižjem razredu postala državna prvakinja in ji ni bilo omogočeno nastopati med mladinci, ji je bila dobrodošla ponudba ekipe Austro kart mori racing team iz Avstrije, katere članica je od leta 1992. Tako sedaj nastopa v Avstriji, kjer je dosegla že dva naslova viceprvakinja v razredu 100 mladincev, njena želja pa je, da postane prvakinja in da že naslednje leto v razredu 100 FA nastopi tudi na dirki za Evropsko prvenstvo.

Ko se pogovarjam s svetlolasim

krhkim dekletom, si je kar ne morem predstavljati pod čelado in med vsemi tistimi vozili, vendar v pogovoru spoznam, da je to trdno odločeno dekle, ki ve, kaj hoče. Pa ji odločnosti tudi ne sme manjkati, saj s svojim »dirkalnikom« na malce daljših ravlinah že dosega hitrost do 150 km/h, na tekmah s svojimi moškimi kolegi pa se ti ne obnašajo prav nič kavalirsko. Pred njo je v letošnjem letu veliko pomembnih tekem, na katere se pripravlja na treningih, ki so ob koncu tedna, tako da prostega časa skoraj nima, ima pa načrte za prihodnost, v katerih so nastopi na cestnohitrostnih dirkah avtomobilistov. Še prej je seveda formula Ford, v kateri se je prvič poizkusila pri trinajstih.

Oči je njen stalni spremljevalec, ki mu zaupa tudi pripravo karta, mami jo spodbuja, oba jo razumeta in sta z njo v dobrem in slabem. Domžale so krasno mesto, pravi, čeprav nima prav veliko časa za pohajanje, vzame si ga za prijatelje, če je le doma. Doma pa je bolj malo, saj je med tednom šola, ob koncu tedna pa treningi in tekmo-

Lucija

vanja. Ampak Lucija zmore vse in bo tudi v prihodnje lovila na karting stezah prave linije, speljevala zavoj, zavirala, ko bo treba in se veselila svojih uspehov.

Veliko uspeha in športne sreče tudi v prihodnje, Lucija Živec!

V.

Darko Kotar, državni prvak v karateju

Zadnjo nedeljo v marcu, 31. 3., je bilo v Škofji Loki državno prvenstvo karateistov za člane in članice, na katerem je sodelovalo več kot 150 tekmovalcev in tekmovalcev iz večine slovenskih klubov. Med tekmovalci je bil tudi predstavnik naše občine, glavni trener Karate kluba Domžale Darko Kotar. Naše barve je zastopal nadvse uspešno, saj je pri borbah v poltežki kategoriji osvojil prvo mesto in naslov državnega prvaka.

Tekmovalci so bili s sodelovanju s Karate zveze Slovenije pripravili karate sekciji, ki deluje v okviru društva Partizan Škofja Loka. Udeleženci so bili s potekom in organizacijo tekmovalca zelo zadovoljni, saj si je nastope naših najboljših karateistov ogledalo tudi veliko gledalcev.

Spoštovani!

Če želite,
da bo vaša reklamo
prebralo najmanj
14.000 ljudi,
oglašajte v Slamniku.

TELEFON:
714-599 in 721-02

Smučarski skoki v Zlatem polju

V Trnovčah pri Zlatem Polju smo po dolgih letih ponovno organizirali smučarske skoke. V nedeljo popoldan smo se zbrali na bližnjem pobočju ob robu vasi. Pripravili

smo skakalnico, jo lepo okrasili z zelenimi smrekovimi vejicami ter postorili še drugo, potrebno za tekmo. Naj povem, da smo pripravili poleg večje tudi manjšo skakal-

nico za najmlajše. Videli smo nekaj lepih skokov, vsak nastopajoči se je trudil, da bi dosegel kar najboljšo uvrstitev. Zbrani ob skakalnici so tekmovalce spodbujali ter z aplavzom – ploskanjem – nagrajevali lepe skoke.

Največ točk in prvo mesto je dosegel Roman Habjanič iz Prevoja, drugi je bil Janez Vrankar iz Obrš, tretje mesto pa je pripadlo Stanetu Hribarju iz Trnovč. Najmlajši med skakalci je bil Jani Pogačar iz Trnovč, star dvanajst let, prijetno pa je presenetila komaj osemletna Špela Hribar z Vira, saj je bila edina tekmovalka med nastopajočimi.

Ob mrzlem vetru, ki je vel s Tunjinskih planin in s seboj prinašal bele snežinke, smo se po razglasitvi rezultatov razšli na tople domove. Želja vseh pa je bila, da bi bile prihodnje zime bolj radodarne z belo odejo, saj bi nam omogočile, da bi večkrat preživeli nedeljsko popoldne na bližnjem travniku ob robu vasi.

T. HABJANIČ

kot 10 odstotkov, ne manjka veliko. Doseženo 48. mesto v skupni uvrstitvi je odličen uspeh, večji tudi zato, ker je naš tekmovalci, ki je v cilj pritekel s slovensko zastavo, v svoji kategoriji zasedel prvo mesto.

Posebno doživetje je bil obisk največjega snežnega festivala na svetu, kjer so iz snega in ledu naredili vse svetovne znamenitosti, ki so tako postale tarča milijonov obiskovalcev dežele vzhajajočega sonca. Prav nobene znamenitosti, ki jih občudujejo ljudje širom po svetu, natančni japonski graditelji niso pozabili. Tako se je Frenk lahko fotografiral pred kipom svobode, občudoval mošeje in druga svetovna čudesa, obiskal pa tudi olimpijsko vas v mestu Nagaoko, kjer bodo čez dve leti zimske olimpijske igre NAGAOKO.

Ker na Japonskem ni naših rojakov, so bili tekači iz Slovenije prepušeni sami sebi in organizatorjem, zato so bili stroški poti in bivanja kar precejšnji. Pri pokrivanju vseh stroškov so Frenku Kavki pomagali naslednji sponzorji: Občina

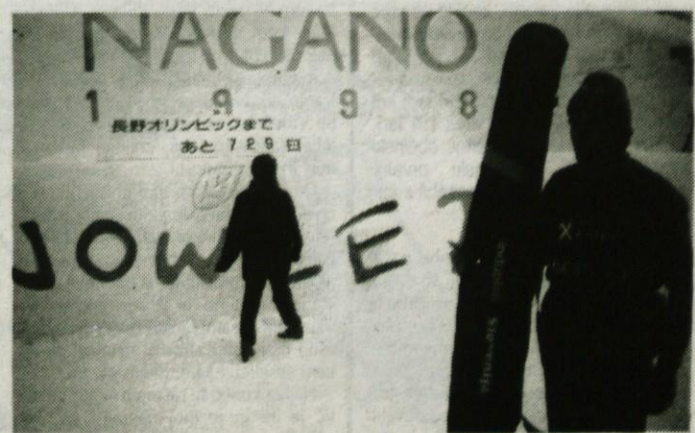
Domžale, Kavka, Industrijski tlaki Domžale, MAJO, d.o.o. Ihan, Helios Domžale, Varnost Mengeš, Viltrum Klasic, SKD, Orpal Alič, Goščišče Repovž, SKB Banka d.d., IMS Domžale, TEN TEN Domžale, PG Reparaturs Color Črnuče in Zavarovalnica Triglav. Vsem se Frenk Kavka iskreno zahvaljuje. Posebej iskrena hvala za razumevanje IN-DUPLATI Jarše, kjer je zaposlen.

V letu 1997 pa na Yucon in Aljasko

Prihodnje leto se bo Frenk Kavka najbrž spet oglašil v uredništvu Slamnika in skoraj prepričana sem, da mu bo okoli vratu visela zlata medalja WORLDLOPPETA. Za njim je namreč že skoraj tri četrtine opravljenih maratonov in ker je preostala četrtina v Evropi, Frenk načrtuje, da jo bo opravil v prihodnjem letu – če bo zdravje, računata pa tudi na podporo sponzorjev, čaka ga namreč še maraton na Yuconu in Aljaski, potem pa je že skoraj na cilju.

Zato srečno, Frenk Kavka, in uspešno tudi na vseh naslednjih maratonih!

V. V.

Smučarski maratonec Frenk Kavka v Naganu, prizorišču zimskih olimpijskih iger v letu 1998.

Pisma bralcev

SLAMNIK 714-599, 721-022

Spoštovane bralke in bralce prosimo, da svoje prispevke podpišete s polnim imenom in navedete točen naslov. Prispevkov brez točnega naslova ne bomo objavili. Pisem bralcev, ki bodo daljša od 32 vrstic, zaradi pomanjkanja prostora prav tako ne bomo mogli objaviti.

Izziv zgodovine

S tem naslovom članka oz. s prepisom iz »Nove revije« nas je v januarju številki Slamnika razveselil g. Bogdan Osolin. Članek v omejenem revijo je napisal dr. Tine Hribar, roj. na Goričici pri Ihanu. Ne čudim se, če piše neresnice in neumnosti kakšen zelen fičirič, da pa si to privoščiti človek z akademsko izobrazbo, presega meje dopustnega. Sprašujem se, kakšen je interes človeka, kot je dr. Hribar, da to spravi na papir. Ali je to zapoznelo opravičevanje prestopa njegovega očeta iz partizanskih v belogardijske vrste ali pa potreba nekaterih, da nenehno blatijo N. O. V. in njene sodelavce. Eno in drugo mu bo težko uspelo, ker je živih še precej priči, ki poznajo resnico in zgodovino.

Pa pogledajmo dejstva in resnico: Neoboroženih novomobiliziranih Nemci niso pobili, ti so samo tež peljali v Ihan nekaj ranjenih in mrtvih Nemcev. Vse ujetke partizane, 16 po številu, so v kotanji pod Kramarjevim hlevom postrelili. Enako so pokončali tudi vse ranjene partizane. Vse to so morali kmetje iz vasi Brdo z volovskimi vpregami dan po katastrofi prepeljati v Ihan zraven pokopališča.

Rojstna hiša g. Hribarja ni oddaljena le nekaj sto metrov od postojanke, do Ihana je nekaj nad 1200m, tam pa že več kot pol leta ni bilo postojanke, ker so jo Nemci po uspešni partizanski akciji sami umaknili že v l. 1943. Torej je bila najbližja postojanka v Domžalah, ki pa je bila vsaj 4km od piščeve rojstne hiše.

Na Krumpkeru ni bilo nikoli domobranske postojanke, zato njegov oče od tam ni mogel obiskovati doma, mogoče se je le mimogrede domov oglašil pri svojih delodajalcih. Res pa je bila v tem gradu nemška posadka, ki je bila do partizanov tolerantna, za razliko od domobrancev, ker so menda pravčasno spoznali, da bo vojne kmalu kraj in bo treba za zločine nad slovenskim narodom odgovarjati.

Bridka pa je resnica, da je bil za okeljsko katastrofo kriv alkohol. Zaradi pustnega popivanja vodstva in skoraj vseh drugih niso, kljub pr-

vočasnim obvestilom, da se Nemci bližajo, nič ukrenili za učinkovit odpor ali pa za pravočasen umik. Tudi katastrofo 4. bataljona Cankarjeve brigade na Javorovici nad Šentjernejem sta zakrivila izdaja in alkohol.

G. Hribar si je bržkone mislil: pomešaj nekoliko zbledelih otroških spominov in malo poznejše mržnje do partizanov, pa dobiš kršćanske socialiste na robu Ihanskega gozda, Orle, na Goropceh (ki jih nikoli ni bilo), dobrodušne domobrance na Krumpkeru (čepprav so bili samo v Domžalah in St. Vidu pri Lukovici, pa še ti pod vodstvom zagrizenih Cerarja (Čebula), Šimenca in Haložana). To so priimki treh vodilnih v domobranskih postojankah, s katerimi se pač ni dalo sklepati nekaj »Hribarjevih« dogovorov o nenapadanju. Tako dobiš zvarek, ki ga imenuješ »Stanje duha na Slovenskem« in ga serviraš nevednim bralcem. Seveda se potem najde neki g. Osolin, ki so mu všeč te laži, pa jih podari tudi bralcem »Slamnika« in obenem poziva zgodovinarje, da bi menda potrdili te halucinacije. Hvala!

In še skromen nasvet g. Osolinu ter nekaterim piscem. Potrpite še vsak nekaj let, takrat bo že malo tistih, ki bi lahko oporekali vašim neresnicam, pa boste menda lahko nemoteno popravljali zgodovino. Mi vam takrat ne bomo mogli ugovarjati kot vam zdaj, ker smo vse grozote in težave prenašali na svojih plečih, imamo pa kljub starosti še kar dober spomin.

IVAN LOŽAR

Kanalizacija in Stob

Članek v celoti omenja problematiko kanalizacije na območju Stoba in sicer predvsem področje, severno od Ljubljanske ceste.

V celoti se strinjamo s kronologijo o poteku aktivnosti, ki potekajo od leta 1994 in se navajajo v omenjenem članku, vendar si moramo pri tem biti enotni, da problem ni enostaven in da je potrebno problem reševati področno. Komunalno stanovanjsko podjetje Domžale se je odločilo, da v celoti preveri hidravlične razmere v kanalizacijski mreži v občini Domžale in

sicer zahodno od železniške proge Domžale-Kamnik; v katerem območju se nahaja področje Stoba. V ta namen je bil v januarju 96 izveden razpis za izdelavo hidravlične presoje in določitev potrebnih ukrepov tega področja. Delo je bilo oddano firmi EKO DATA, ki jo zastopa ing. Kos. Naloga bo na osnovi podpisane pogodbe končana do 31. maja 1996. Sledil bo sestanek s predstavniki »Stoba«, ki jih vodi g. Omahna. Denarna sredstva za program sanacije za leto 1996 so pripravljena v programu Komunalno stanovanjskega podjetja Domžale: enota kanalizacija iz enostavne reprodukcije.

Direktor KSP Domžale
DUHOVNIK JOŽE,
dipl. ing. gradb.

Lokalna samouprava v KS Homec-Nožice

V naši KS lokalna samouprava namesto da bi se spustila do nivoja krajanov, v glavnem deluje na relaciji vodstvo KS-Komunalno podjetje Domžale in morda še kakšen projektivni biro, npr. Biro 77. Ker v KS lokalna samouprava ne deluje, sem na določena vprašanja prisiljen terjati javne odgovore s strani predstavnikov KS oziroma Komunalnega podjetja Domžale. Nenazadnje pa ti odgovori zadevajo vse krajanje, zato je prav da so odgovori javni. Morda bi odgovore ki se tičejo finančne stvari najbolj objektivno posredoval g. Simon Mavsar, ki ima vsekakor pregled nad finančnim stanjem v posameznih KS.

1) Jeseni 1995 je bila rekonstruirana Bolkova cesta. Zanima me natančna finančna konstrukcija tega projekta. Koliko sredstev je bilo izplačanih posameznim izvajalcem del, kdo je podelil izvajalcem koncesijo za opravljanje del, oziroma ali izbira izvajalca KS ali KP Domžale ter kdo je podpisnik pogodbe o najemu del. Zakaj projekt izvedbenih del ni bil predstavljen na javni ogled preden je bil izbran, oziroma kdo ga je izbral?

2) Koliko znaša vrednost posameznih del, ki so se izvajala na zasebnih zemljiščih krajanov kot kompenzacija za odstopljena zemljišča, potrebna pri širitvi Bolkove ceste?

3) Kolikšna je velikost sredstev izplačanih za odkup zemljišč?

4) Ali je projekt rekonstrukcije obsegel tudi asfaltiranje in ureditev bankin na delu Bolkove ceste, ki pelje proti železniški postaji?

5) Naenkrat je na Homškem polju zrastle neka čudna iz vsega tega okolja izstopajoča betonska konstrukcija, kot sredi največje industrijske cone. Da bi človek ugotovil, da ta objekt ne sodi v to okolico, ni potrebno da bi bil krajinski arhitekt, ali pa strokovnjak, zaposlen na oddelku za urejanje prostora in krajine na občini Domžale. Zanimivo bi bilo izvedeti kakšne načrte ima s tem prostorom

upravna enota Domžale. Upam da nima namena spremeniti Homškega polja v industrijsko cono.

Torej vglavem smo krajanje nemnožno izpostavljeni pred izvršena dejstva organov lokalnih skupnosti. V marsičem je lokalna samouprava slabša od bivše (centralne) uprave, ker nima razvitega mehanizma kontrole dela upravnih organov, kar je imela stara zakonodaja boljše urejeno. Zato se po občinah ustvarjajo posamezni lobiji, recimo »komunalni« lobi itd.

Torej mislim, da je lokalna samouprava v KS Homec padla na izpitu, deloma tudi zaradi ozkih parcijskih interesov posameznih krajanov. Istočasno apeliram tudi na gospo Dado Brejc, ki piše podlistek o lokalni samoupravi v Slamniku, da bi nekaj napisala tudi o tem, kakšne možnosti imajo krajanje konkretno pri odločanju o ravnanju s prostorom in finančnimi sredstvi v novi lokalni samoupravi. Za vse odgovore se že vnaprej vsem najlepše zahvaljujem!

MARIJAN KOROŠEC

Trasa avtoceste skozi Dragomelj? Ne, hvala!

V zadnjem Slamniku dne 28. 3. 1996 je v rubriki »Prejeli smo« gospod Ivan Kepic pisal o avtocesti. Za bralce, ki so to prebrali, želim nanizati še nekaj dodatnih informacij.

Krajanje KS Dragomelj-Pšata so na predstavitvi trase pred dobrim letom dni v vaški šoli v Dragomlju soglasno odločili, da se trasa avtoceste premakne na rob krajevnih skupnosti, da ne loči vasi Dragomelj od Pšate, ne poruši osnovne šole itd. Zato so tudi izvolili koordinacijski odbor, da prevzame v zvezi s tem vse aktivnosti. Ker sem predsednik tega odbora, smatram, da je prispevek Ivana Kepica zelo pristranski, zato sem dolžan povedati, da smo kot odbor doslej, da je bila predstavljena tako imenovana zahodna varianta avtoceste, ki obide Dragomelj po zahodni strani. S tem ne razdeli niti krajevnih skupnosti niti Dragomlja, ampak ga obvozi v celoti.

Zahodni del Dragomlja, kot se je sam poimenoval, se s tem potekom

ne strinja, ker se cesta nekaterim hišam nekoliko bolj približa, vendar ne manj kot na 200m, prav tako ne poruši nobene hiše v vasi Dragomelj. Izvedel je akcijo zbiranja podpisov proti »zahodni varianti« in jih zbral okoli 50, nakar je bil odbor prisiljen, da občinskim svetnikom predstavi realno sliko in je tudi sam začel zbirati podpise za »zahodno varianto« in jih tako zbral preko 370. Torej je odločenost krajanov še vedno z veliko večino v smeri premika avtoceste na rob krajevnih skupnosti.

Gospod Ivan Kepic tudi omenja osnovno šolo, ki se po njegovih merilih nekaterim grozno »smili«. Naj ve, da je interes vasi Pšata izkazan prav v smislu lokacije obstoječe šole na sedanjem mestu. Ponujene nadomestne lokacije šole premikajo proti severu nad Dragomelj, s tem pa šola za Pšatane izgubi pomen. Vedeti je treba, da ob izgubi šole na sedanji lokaciji in poteku avtoceste med obema vasema tako Dragomelj kot občina izgublja vas Pšato, kar so ljudje na Pšati že jasno izrazili.

Kot kaže, Ivan Kepic o zapisanih stvareh ni bil informiran, čeprav je bil k delu v krajevni skupnosti večkrat povabljen. S svojim pristranskim prispevkom v Slamniku (verjetno na predlog posameznikov iz »zahodnega Dragomlja«), bi lahko zavedel občinske svetnike, ko bi prišlo do glasovanja o poteku trase.

Zato naj kot včasih sedaj velja: »Le čevlji sodi naj kopitar.«

Žal delno neenotnost glede poteka trase zelo uspešno izkoriščajo načrtovalci ceste, kajti medtem ko se mi prerokamo, oni v miru delajo po svoje, kot njim najbolj ustreza.

JANEZ KOPAC

Pasji iztrebki in otroške hlače

Zelo rada imam otroke in živali, zato ne morem, pa če se še tako trudim, razumeti ljudi, ki imajo radi pse, s svojim obnašanjem pa dokazujejo, da ne marajo otrok. Zakaj mislim, da ne marajo otrok – svojih, vaših, mojih?

Že precej časa opazujem ljudi, ki vodijo svoje štirinožce za psa tako potrebne sprehode. Kam jih vodijo v Trzinu, Mengšu in Domžalah? V Trzinu jih peljejo mimo vrtca Žabica proti gozdu pod Dobenom,

Uredniški odbor glasila Slamnik prosi vse bralke in bralce, da fotografije, ki jih pošiljajo za objavo, opremijo z imenom avtorja.

v Domžalah po različnih poteh ob Kamniški Bistrici, v Mengšu mimo vrtca Gobica proti gozdu. Pes želi povohati, kdo je hodil pred njim, označiti želi »svoj teritorij«, to je njegova naravna danost; če osem ali več ur čaka, da ga bo gospodar peljal na sprehod, kjer bo opravil tudi svoje fiziološke potrebe, je smešno in neodgovorno od gospodarja, da si misli, da bo pes držal do gozda. Zdrži pa do prve trate, ta pa je v Trzinu pri vrtcu Žabica kot nalašč za te pasje potrebe, pa še v lasti KS Trzin je, tako da imajo res vsi krajanje pravico do njene uporabe. Jesensko listje, sneg in pasje iztrebke pa že ves čas, kar je vrtec v Trzinu, odstranjujejo tam zaposlene vzgojiteljice.

V mesecu marcu letos so vzgojiteljice zopet urejale krajevno zemljišče. Mimo je prišla gospa s psom na vrvici, ki je hitel gnajiti krajevno zelenico pred vrtcem. Na vprašanje vzgojiteljice: »Mislite, da je to, kar počne vaš pes, v redu?« je gospa arogantno odgovorila: »Pometajte, zato ste pa plačani!«

Za kakšno delo je kdo plačan, ve vsak od nas, ki imamo še službo in delo hvala Bogu. Kje pa pes opravlja svojo potrebo, bi pa moral vedeti njegov lastnik ali lastnica. Da toni zelenica, po kateri tekajo otroci iz Trzina, vemo vsi tisti ljudje, ki imamo radi živali in otroke. S seboj imamo lopatko in vrečko, kamor pasje iztrebke poberejo in jih vržemo v najbližji smetnjak. Psa dobro hranimo ker ga imamo radi, prebavljeni ostanki hrane morajo iz pasjega trebuha res ven, toda ne tam, kjer pade po travi tudi otrok, kjer se otroci lovijo in skačejo, pa tudi prerivajo in pri igri ugotovijo – padel sem v pasji ... , joj, kako smrdim!

Ko sem bila še šolarka v nižjih razredih osnovne šole, je bil v Krtni gospod, ki mu je moj dedek rekel »konjederec«, skrbel je, da po Domžalah in okolici ni bilo potepuških psov in psov brez vrvice. Danes pa kar mrgoli takih živali po mestu in bližnjih krajih, tako da res ne veš, kako bi ravnal, ko vidiš, da kar nekaj otrok, ki si jih peljal na sprehod, odreveni od strahu, kako se bo izteklo primorano srečanje s psom brez gospodarja, ki se nemoteno sprehaja, kjer si želi. Kaj bo, kadar bo tak pes ugriznil otroka, ki je v varstvu vzgojiteljice odšel na sprehod tudi zato, da bi videl marsikaj novega, doslej njemu še neznanega?

Predlagam, da vsi, ki imamo pse, zanje odgovorno skrbimo, za vse tiste pse, ki pa gospodarjev nimajo, pa naj čim prej poskrbi odgovorna veterinarska služba.

MARIJA KAVKA

na ČRNO BELIH poljih

Vsestranski Vide Vavpetič

Mislim, da bi težko med šahisti doma in po svetu našli tako vsestranskega šahista, kot je mojstrski kandidat (od leta 1952) Vide Vavpetič, »motor« Šahovskega društva Napredek Domžale. Ob tem pa seveda ne smemo pozabiti, da je domžalskemu šahu zvest vse od ustanovitve do danes, to je celih petdeset let. Za Videta Vavpetiča ni ločitve med športom in šahom, zanj je namreč šah po svojih bistvenih sestavinah (tekmovalnosti, borbenosti, naportu) športna panoga. Šahovsko oziroma telesno kondicijo pa si je nabiral tudi kot aktiven domžalski nogometaš (14 let), namiznoteniški igralec (nekoč občinski prvak), kegljač (slovenski prvak). Upam, da nisem še česa pozabil zapisati.

Svoje največje športne uspehe pa je Vide Vavpetič dosegel pri svoji »največji ljubezni« – v šahu. OD 1952 do 1990 je bil večkratni uspešen udeleženec slovenskih članskih šahovskih prvenstev, igralec in organizator in večkratni zmagovalac triinidesetih memorialnih turnirjev Hering-Zupančič, igralec devetih turnirjev v spomin Iva Sonca, bil je prvi na t.i. Delavskem šahovskem prvenstvu

Jugoslavije, v zadnjih letih (1993-94-95) pa se udeležuje veteranskih turnirjev Slovenije (Postojna 1. in Bled 2. mesto).

Na svoji šahovski poti se je za šahovnico pomeril s šahovskimi velemojstri večjega in malo manjšega svetovnega slovesa: Vasilijem Smislovim, Mihailom Taljem, Svetozarom Gligoričem, Borislavom Ivkovim, Vasjo Pircem, Albinom Planincem, Brunom Parmo, Božidarjem Ivanovićem, Milanom Vidmarjem ml., Adrianom Mihajličinom, Zoltanom Vargo itd. Nekateri izmed njih so občutili Videtovo (za njegove šahovske prijatelje) šahovsko moč, znanje, ustvarjalnost in prebrisanost.

Da je Vide v srcu tudi glasbenik, sem izvedel šele pred kratkim (najbrž bo to šele sedaj izvedel še marsikateri občudovalec njegovega šahovskega snovanja), nekoč je namreč igral na bobne (največ), klarinet, violino in klavir. Menda kot muzikant ansambla Staneta Vavpetiča »v tistih njegovih časih« ni manjkal na nobeni veselici v kamniškem okraju.

Naj za konec še priznam: Vide Vavpetič je bil in je moj najboljši šahovski učitelj.

BOGDAN OSOLIN

Hitropotezni turnir – Bled 1959 V. Smislov (desni): V. Vavpetič (levi)

Zmagal mojstrski kandidat B. Osolin

V marcu je na rednih petkovih hitropoteznih turnirjih ŠD Napredek Domžale sodelovalo 14 šahistov. Tedenske turnirje vodi Peter Zupančič.

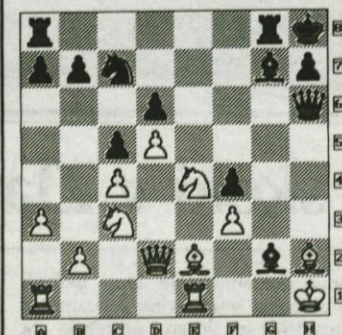
Skupni zmagovalac je postal B. Osolin (29,5 t.), drugi je bil A. Jack (27,5 t.), tretje in četrto mesto sta si razdelila B. Skok in V. Janjič (25,5 t.). Sledijo Košir, Janežič, Zupančič, Čarman, Rošič, Svoljšak itd.

17. šahovski festival na Bledu

MLADINSKI TURNIR – 29 UDELEŽENCEV

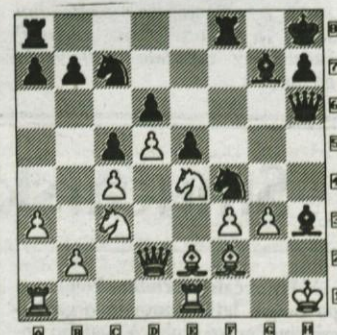
9. mesto	Anže MARN	(OŠ V. Perka)	5,5 točke (61%)
11. mesto	Lucija ROVTAR	(OŠ V. Perka)	5,5 točke (61%)

Šahovska partija je bila odigrana na V. mednarodnem šahovskem turnirju mesta Ljubljane leta 1994 v Grand hotelu Union.

Zoltan Varga (MM): Vide Vavpetič (MK)

1. d4 Sf6, 2. c4 g6, 3. f3 Lg7, 4. e4 d6, 5. Se2 c6, 6. Sec3 O-O, 7. Le3 Sa6, 8. Le2 Sc7, 9. O-O e5, 10. d5 c5, 11. a3 Sh5, 12. g3 Lh3, 13. Te1 f5, 14. exf5 gxf5, 15. Sd2

Kh8, 16. Kh1 f4, 17. Lf2 fxg3, 18. hxg3 Dg5, 19. Sde4 Dh6, 20. Dd2 Sf4! (glej diagram), 21. gxf4 exf4, 22. Lg1 Tg8, 23. Lh2 Lg2, 24. Kg2 Lc3, 25. Kh1 Ld2, 26. Sd2 Tg3, 27. Ld3 Tg8, 28. Te2 Dh3 beli se vda.

Rezultati Napredkovih šahistov

DRŽAVNO PRVENSTVO MLADIH V ŠAHU ZA LETO 1996

Dekleta – 12 let – 29 igralc		
3. mesto	Lucija ROVTAR	(OŠ V. Perka)
17. mesto	Anamarija ŠEGINA	(OŠ V. Perka)

Dekleta – 14 let – 35 igralc		
15. mesto	Petra BREZOVSČEK	(OŠ V. Perka)

Fantje – 10 let – 35 igralcev		
19. mesto	Luka PAVLIČ	(OŠ Domžale)
29. mesto	Ziga BOBNAR	(OŠ Trzin)

Fantje – 12 let – 36 igralcev		
5. mesto	Aleksander NADJ	(OŠ Trzin)

Začetek priprav na 50-letnico ustanovitve

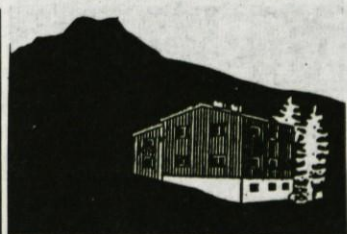
Sredi marca so se na 44. občnem zboru zbrali člani Planinskega društva Domžale, ki je bilo ustanovljeno leta 1948 in bo torej čez dve leti praznovalo svojo zlato obletnico. Pred pričetkom sta Borut Peršolja in Janez Jeglič predstavila Gorniško šolo MO in plezanje v steni El Capitan v ZDA. Pregledali so dosedanje delo, še posebej dosežene rezultate v letih 1994 in 1995 ter sprejeli usmeritve za prihodnje delo.

Mladinski odsek, izleti, gorniška šola, izobraževanje

Mladinski odsek je najmlajši in najbolj množičen del PD Domžale: v letu 1994 ga je vodila Nadja Dekleva, od jeseni 1995 pa Aleš Peršolja. Planinske skupine so organizirane na osnovnih šolah Vencija Perka (3), Rodica (1), Dob (2) ter Janko Kersnik Brdo (2) in dosežajo lepe uspehe tudi v tekmovalstvu MLADINA IN GORE.

Izlete pripravljajo vsako tretjo soboto v mesecu in so v teh dveh letih obiskali vrsto znanih planinskih točk, organizirali pa tudi piknik ter izdali knjižico GREMO SKUPAJ V HRIBE, s katero so otrokom in staršem predstavili svojo dejavnost. V zadnjih letih uspešno izvajajo gorniško šolo; ta je namenjena mladim, ki so prerasli prve gojzarje in se želijo naučiti samostojne varne hoje po različno zahtevnem terenu. Šolo sta lani vodila Borut Peršolja in Saša Roškar, ki letos šolo vodi sama. Posebno skrb namenja v PD Domžale izobraževanju vodnikov, njihovi člani Lili in Milan Jazbec ter Borut Peršolja pa redno sodelujejo kot predavatelji v okviru Planinske zveze Slovenije.

V programu za leto 1996 načrtujejo ohranjanje vseh dosežanih dejavnosti (v planinske skupine je vključenih več kot 200 otrok), sodelovanje na literarno-likovnem natečaju ob 40.

pd domžale

letnici Mladinske komisije, oživitve akcije Ciciban planinec, zelo ambiciozem pa je tudi program udeležbe vodnikov in vodij skupin v različnih oblikah izobraževanja.

Markacijski odsek

Skrbi za nadelavo in opremljanje poti z varovali, v njegovi oskrbi je 55.500 metrov poti. Odsek vodi Lojze Pirnat; ta je v poročilu zapisal, da so v letu 1994 na novo nadelali del poti proti Presedlaju, ki ga je odneslo neurje, na novo pa so označili tudi več poti za Veliko planino, na katere območju jih čaka še veliko dela, spomladi načrtujejo tudi obnovo domžalskega dela Poti spominov.

Alpinistični odsek

V letu 1995 je štel 33 aktivnih članov, med katerimi so štirje alpinistični inštruktorji ter osem alpinistov. Delo odseka je njegov načelnik Janez Cerar na kratko ocenil: »Preteklo leto lahko ocenimo kot zelo

uspešno. Napredek se je pokazal predvsem v prostem plezanju športnih smeri, saj je kar nekaj plezalcev povišalo osebno težavnostno stopnjo. Štirje člani imajo letos preplezano deseto stopnjo (Janez Jeglič 8b, Janez Cerar 8a+, Silvo Karo in Danijel Čamas pa smer z oceno 8a). Povečala se je tudi aktivnost v zimskem času, predvsem plezanja slapov. Člani oseka so v letu 1995 opravili 275 vzponov v gorah in preplezali 400 športno plezalnih smeri. Uspešna je alpinistična šola, društvo pa je izvedlo tudi več tekem.

V letu 1996 nameravajo opraviti 300 vzponov v gorah ter več kot 500 vzponov v plezališčih, načrtujejo zvišanje težavnosti preplezane smeri na 8b+ ter odpravo v Peru, Janez Jeglič, najuspešnejši alpinist v PD Domžale, pa načrtuje vzpon prek zahodne stene na zahodni ali glavni vrh Nauptseja – sosedja Everesta.

Gospodarski odsek

PD Domžale že od leta 1953 skrbi za Domžalski dom na Mali planini, ki kljubuje vetru, soncu in megli, sprejema številne obiskovalce, nudi prenočišče in zagotavlja pomemben del sredstev za razvoj domžalskega gornišstva. Ker njegovo obnovo, v katero so planinci v zadnjih letih vložili veliko truda, sproti spremljamo, le ponovno povabilo: Dobrodošli vsak dan, še posebej pa na tra-

Pred petdesetletnico

Svoje delovanje bodo v prihodnjem obdobju usmerjali predvsem v razvoj tistih področij, za katere je največji interes med člani. To so: izleti, pohodništvo, vključevanje šolske mladine, podpirali pa bodo tudi razvoj vrhunskega alpinizma in spodbujali plezalske dosežke. Čaka jih dokončanje prenove DOMŽALSKEGA DOMA ter sprejem novih programov za oživitev gorniškega življenja na planini. Vodstvo društva želi poglobiti vezi med članstvom, saj se zavedajo, da bi tako najboljše izpolnili in uresničili ideje in hotenja ustanoviteljev društva in vseh generacij planincev, ki so svojo ljubezen do gora in domovine izražali vsa leta od ustanovitve Planinskega društva Domžale do danes.

Na občnem zboru so sprejeli tudi program aktivnosti ob petdesetletnici ustanovitve društva. Pripravili bodo ZBORNIK o razvoju in delu PD Domžale, svečano akademijo s podelitvijo priznanj, društveno odpravo v Himalajo, dokončali posodabljanje Domžalskega doma na Mali planini ter z drugimi številnimi aktivnostmi, v katere se bodo vključevali vsi člani društva, obeležili pomemben mejnik v delu uspešnega društva.

dicionalnem 4. srečanju, ki tudi letos zagotovo bo!

Ob koncu bogatega poročila o dveletnem delu, ki so ga izdali v obliki ličnega biltena, lahko preberemo tudi o izletniški dejavnosti, gorniških predavanjih ter založniški in informa-

tivni dejavnosti, svoje člane obveščajo tudi o celostni grafični podobi PD Domžale, katere vsebinski avtor je Borut Peršolja, oblikovanje je delo dipl. arh. Urše Komac, tisk pa je kvalitetno izdelal Marko Ravnikar iz Domžal.

V. V.

Priprave za tekmovalje mladina in gore

Kot smo že poročali, so lani mladi planinci, člani PD Onger iz Trzina, na tekmovalju Mladina in gore osvojili naslov državnih prvakov. S tem so si priborili tudi dolžnost, da so letos organizatorji tokratnega prvenstva. Na Planinskem društvu Onger Trzin in Osnovni šoli Trzin so že začeli s pripravi na to pomembno planinsko mladinsko tekmovalje. Člani organizacijskega odbora, ki ga vodi Emil Pevec, v njem pa so še ravnatelj OŠ Trzin Franc Brečko in predstavniki planinskega društva, so se že dogovorili, da bo letošnje tekmovalje 16. novembra v Osnovni šoli Trzin, saj je le tam primeren prostor za izvedbo tako velikega tekmovalja, na tekmovalju pa svoje znanje s področja planinstva merijo učenci višjih razredov osnovnih šol, ki so vključeni v planinske skupine.

Iz izkušenj prejšnjih let organizatorji pričakujejo, da bo letos na tekmovalju sodelovalo kakih 500 udeležencev iz vse Slovenije. Tekmovalce bo po vsej verjetnosti spremljalo kakih 50 mentorjev planinske vzgoje, na prireditvi pa bodo vidno vlogo igrali tudi predstavniki Mladinske komisije PZS, saj to tekmovalje sodi v sklop dejavnosti Mladinske komisije.

Organizatorji bodo poskusili tekmovalje pripraviti kar najbolj kakovostno, želeli pa bi mladim planincem tudi predstavili naše območje. Po vsej verjetnosti se bo tema tekmovalja nanašala na tisti del planinske dejavnosti, kjer so ali igrajo vidno vlogo tudi planinci z našega območja, za vse udeležence pa bodo pripravili tudi poseben bilten, s katerim bodo predstavili Trzin in našo občino ter dejavnost planincev z našega dela Slovenije. Člani organizacijskega odbora ugotavljajo, da imajo kar dosti idej in volje za dobro pripravo prireditve, potrebovali pa bodo tudi podporo, še zlasti finančno, širše skupnosti, predvsem občine, krajevne skupnosti, podjetij in drugih krajanov.

(MŠ)

Slovenec pred 100 leti (1896)

Dali se mi Slovenci sploh zavedamo, kako grešimo pred Bogom, samimi seboj in pred našimi potomci. Kregamo se med seboj, gremo se strankarske boje. S tem sovraštvom med nami koristimo premetenosti, ki manipulirajo z nepismenim ljudstvom. Kaj bodo rekli ljudje čez toliko in toliko desetletij. Govorili bodo, da smo bili slabi, da smo s strankarskimi boji storili samo škodo lepi slovenski zemlji. Ob teh nesmiselnih bojih se zajeda Nemec v naše telo, kakor črv v les.

Imamo društvo, ki naj bi ščitilo slovenskega kmeta. Ta organizacija bi morala biti nadstrankarska in na njenem čelu naj bi bili ljudje, ki niso zapleteni v podle strankarske zanke. Slovenci, ne kregajmo se med seboj.

x x x

Odnosi med ljudmi so v današnjem času kaj težki. Ljudje so danes kakor zverine v hosti ali ribe v morju. Kakor močnejša žival slabejšo ukonča, kakor velika riba malo požre, tako je tudi v tem vrtočnem življenju. Močnejši in bolj prifrigan ugonobi slabejšega in manj prebrisanega. Bogatejši trgovec uniči več revnejših, tovarnar uničuje male rokodelce. To je zakon, katerega si je ustvarila današnja družba. Kdor je prepričan, da ni večnosti, ne sodbe, ne pekla, ne nebes, ne vesti, lahko dela vse, kar se mu zljubi. Danes prevladuje mnenje: kdor ne laže, kdor ne slepari, kdor je pošten, naj pogine. V občini rabi je laž in prevara; to je orožje današnjih dnij.

x x x

Iz Lukovice nam poročajo. Včeraj popoldne spravljal je jedini sin tukajšnjega posestnika in znanega gostilničarja po domače Slaparjevega Martina z dvema hlapcema apno iz apnenice. Stal je sredi apnenice in hlapcema podajal apno. Naenkrat nekaj zašumi. Hlapca se

ustrašita in se hitro umakneta. Zgoraj omenjeni sin Karol pa misli, da ni nobene nevarnosti, se ne umakne hitro. Kar najedenkrat se stene apnenice sesujejo in pokopljejo pod se Karola, katerega prah in huda vročina zaduši. Šele zvečer okoli devete ure spravili so po velikem trudu mrtvo truplo iz peska in prahu. Res, človek ne ve ne ure ne dneva, kdaj in kje ga smrt čaka. Bog tolaži spoštovano družino!

x x x

V Domžalah in okoliških vaseh prodajal je zadnji mesec neki dunajski žid podobne sv. družine in križe pod steklom z godbo. Žid je ujel nekaj naročnikov zlasti med priprostim ženstvom. A kako jih je opeharil? Obljubil je, da podobe dobe poštine prosto, samo vplačati morajo vnaprej 3 goldinarje /pet do šest dnevna plača navadnega delavca/. Naročniki so zaman čakali pošte.

MILOŠ LIKAR

ŠIK

šiviljstvo

Irena Keš

Jarčeva 11
1230 DOMŽALE
tel.: (061) 713-955

elektromehanika
servis pralnih in pomivalnih strojev

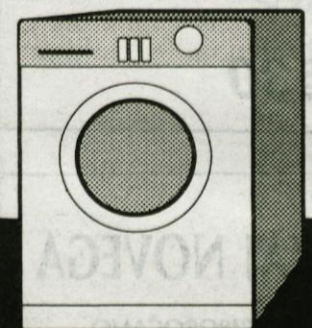
CMREKAR ALJAŽ

gorenje

delavnica:
VIR, Šubičeva 23
DOMŽALE
tel.: (061) 714-332

SERVIS

gorenje

Candy
BOSCH
Whirlpool

ANTON KOVIČ s.p.
PRELOG, STARA CESTA 6
Domžale
712-096

RAČUNOVODSKI SERVIS

PETRA JANEŽIČ S.P.

vse računovodske
storitve in svetovanje
tel. 712-590 od 7. do 14. ure
tel. 731-092 od 16. do 20. ure

Redno ali honorarno
zaposlimo

ČISTILKO

za čiščenje prostorov
v popoldanskem času
za območje Domžal

IN ČISTILCA STEKEL

ČISTOČA d.o.o.
tel. 715-771

Uredniški odbor glasila

Slamnik prosi vse bralke in bralce,
da fotografije, ki jih pošiljajo
za objavo, opremijo z imenom avtorja.

KMETIJSKA TRGOVINA

PO ZELO UGODNIH CENAH VAM NUDIMO:

motorne kosilnice in žage
semena, gnojila, krmila
kmetijsko in vrtničarsko orodje
rezervni deli za kosilnice BCS in ostale stroje
nerjaveči sodi 35l, 55l, 80l, 100l, ...

Veselim se vašega obiska

AGRARD

BCS

VIR pri DOMŽALAH
STRITARJEVA 2, 61230 DOMŽALE
TEL./FAX: 061/713-536

M a l i oglasi

SLAMNIK

7 1 4 - 5 9 9

7 2 1 - 0 2 2

POLAGANJE, brušenje in lakiranje parketa. Tel.: 714-064 – dopoldan od 9. do 13., popoldan od 15. do 18. Tel.: 721-879

DOMŽALE, OKOLICA, skladišče 100m² in pisarne 50m², najamemo. LAMA d.o.o., tel./fax: 715-528.

DOMŽALE – VIR, urejen prostor za mirno obrt, oddamo. LAMA d.o.o., tel./fax: 715-528.

SERVIS šivalnih strojev, Kajuhova 15, Preserje (v bližini Kemisa). Tel.: (061) 723-324 ali 727-897. Delovni čas: od 9. do 12. ure in od 15. do 17. ure, sobota od 9. do 12. ure.

SERVIS športne opreme (koles, smuči ...) v Domžalah, Maslejeva 6 (za Kurivom). Odprto: od 10. do 12. in od 15.30 do 18.30. Ponedeljek zaprto. Tel.: 714-083.

POCENI PRODAM feroterm peč, 30.000 kal., novo, nerabljeno. Tel.: 738-764.

PRODAM zastavo 128, L. 87, za 2000 DEM. Tel.: 715-065.

OPRAVLJAM kiperske prevoze od 2–8 ton. Mob.: 0609-617-349.

KVALITETNE inštrukcije, priprava na maturo: mat., fiz., angl. Tel.: 712-061 (zvečer).

ZA POLNI DELOVNI ČAS ZAPOSIMO INŠTRUKTORJA »B« KATEGORIJE. PISNE PROŠNJE POŠLJITE NA NASLOV RETOS, d.o.o., Trdinov trg 14, 1234 MENGEŠ.

* obrezovanje živih meja
* urejanje vrtov
* košnja trave
LAKOTNIK
tel.: 713-406

Nudimo vam:

- ekspres popravila vseh vrst TV aparatov na domu,
- montažo in prodajo SAT in klasičnih anten, možnost plačila na obroke.

Telefon: 061/727-042
Mobitel: 0609/637-971

ZAHVALJUJEM SE DOMAČIM GASILCEM IZ KRAŠČ, KI SO POGASILI POŽAR IN VSEM OSTALIM GASILCEM, KI SO BILI PRIPRAVLJENI POMAGATI. DRUŽINA BERGANT

RAČUNALNIŠKO IZOBRAŽEVALNI CENTER 713-660
Ljubljanska 80 (SPB1), Domžale
ZACETNI TEČAJ (25 ur):
DOS, WINDOWS, WORD FOR WINDOWS
EXCEL (20 ur)
AUTOCAD, CORELDRAW, TANGO...

SERVIS MOČNIK

Servisiranje motornih žag, vrtnih kosilnic, motokultivatorjev in koles z motorjem.

Pšata 38, Dol/Lj.
tel.: 061/ 374-224
Delovni čas:
po., to., če., pe.:
od 9.00-14.00 in od 16.00-18.00,
sr.: od 14.00-18.00,
so.: od 9.00-14.00.

SLAŠČIČARNA OGER

IZ STAREGA TRZINA

VAS VABI, DA POSKUSITE NAŠE SLAŠČICE. IZDELUJEMO VSE VRSTE TORT, TUDI DIABETIČNE, POTICE IN DROBNO PECIVO.

IMAMO VELIK IZBOR OTROŠKIH TORT, TUDI POPULARNEGA HUGOTA.

SPREJEMAMO NAROČILA ZA POROKE IN OBLETNICE IN PECIVO PO NAROČILU.

VSEM OBČANOM ČESTITAMO ZA PRAZNIK DELA IN ŽELIMO LEP MAJ.

Mengeška 26, Trzin, 1234 Mengeš
tel.: 715-699

STOB, d.o.o.

TRGOVINA Z GRADBENIM MATERIALOM
Domžale, Ljubljanska 51
tel. 711-415

Ugodne cene gradbenega materiala!

Posebej ugodna cena opeke modularni blok in kombi plošč.

Na zalogi ves ostali gradbeni material.

Za kamionske pošiljke dostava brezplačna. Možnost odloženega plačila.

Za manjši nakup lahko pokličete po telefonu in naročen material vam bomo dostavili na dom.

NOVO! OKNA IN BALKONSKA VRATA, VHODNA VRATA IN GARAŽNA VRATA!

Odprto od 7. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 13. ure.

Se priporočamo!

PEUGEOT

RODEX®

Pooblaščen
prodajalec in
serviser vozil
PEUGEOT

Rova 3a,
61235 Radomlje
Tel.: (061) 727-010
servis
Faks: (061) 727-319
(061) 727-798 prodaja

NAJNOVEJŠI PEUGEOT 406

Z ABS-OM, SERVVOVOLANOM IN DVEMA ZRAČNIMA BLAZINAMA V SERIJSKI OPREMI ŽE OD 30.800 DEM NAPREJ

VSA VOZILA IZ PROGRAMA PEUGEOT SI LAHKO OGLEDATE IN KUPITE PRI RODEX-U RADOMLJE

LB – Banka Domžale d.d.

DOLGOROČNO VARČEVANJE – VARNA NALOŽBA ZA PRIHODNOST

LB – Banka Domžale je v mesecu aprilu 96 razširila svojo ponudbo na področju dolgoročnega varčevanja:

Varčevanje v tolarjih

od 1 leta do 3 let obrestna mera
TOM + 7,40 do 7,50%
z možnostjo izplačila obresti in sicer:
mesečno, trimesečno, polletno, ob koncu vezave

Varčevanje v tolarjih z valutno klavzulo

nad 12 mesecev D + 6 do 6,9%
Dolgoročno varčevanje je lahko donosna naložba za študij otrok, potovanja, za večje nakupe in investicije ter za neodvisna jesenska leta.

KREDITIRANJE

LB – Banka Domžale nudi kredite za:

- šolske knjige in šolnine
- računalniško opremo
- avtomobile
- gradnjo in nakup stanovanjskih enot
- turistične, zdravstvene storitve in drugo ter
- gotovinske kredite.

Obrestne mere se gibljejo za:

- kratkoročne kredite T + 5% do 9%
- dolgoročne kredite T + 12% do 13%

Vse informacije lahko dobite v naših enotah: v Domžalah, Mengšu, Trzinu, Moravčah, Jaršah in na Viru.

LB – Banka Domžale d.d.
Vedno v službi podjetništva, obrti in občanov

»TID«

TELEFONSKE INŠTALACIJE DOMŽALE

servisiranje, montaža in vzdrževanje telefonskih inštalacij

Aleksander KABAJ

1230 Domžale

Mačkovci 67

Telefon: /061/ 722-530

V SALONU NATALI VEDNO KAJ NOVEGA

POLEG PRIZNANE KVALITETNE KOZMETIKE HAROLOGI VAM PRIPOROČAMO TRETMAJE Z **REDKEN** AMERIŠKO LASNO KOZMETIKO ZA INTENZIVNO GLOBINSKO NEGO LAS, LE TO LAHKO TUDI KUPITE ZA UPORABO DOMA. VABIMO VAS, DA KORISTITE ŽE UVELJAVLJENE UGODNOSTI, KOT SO: BREZPLAČEN DESETI OBISK ALI 50% POPUST VSAK PRVI ČETRTEK V MESECU. PRI NAS OBYVLADAMO TEHNIKE STRIŽENJA ŠESTDESETIH LET Z BRITVIJO IN ŠKARJAMI. MOŠKI! VABIMO VAS, DA SE TUDI **OBRIJETE** PRI NAS, MLAJŠIM PA »RIŠEMO« ORNAMENTE V LASIŠČE. TUDI BARVAMO V EKSTREMNIH MODNIH BARVAH. ZA SLAVNOSTNE PRILOŽNOSTI PA POKLIČITE K NAM, DA SE DOGOVORIMO O FRIZURI IN PROFESIONALNEM **MAKE UPU**.

POLEG GOTOVINE SPREJEMAMO TUDI ČEKE, KARTICE LB IN EUROCARD. PREPRIČAJTE SE O KONKURENČNOSTI CEN IN KVALITETI STORITEV, KI VAM JIH NUDI

NATALIJA HERGA

s. p. Dragomelj 124 – tel.: 1612643

JUS-SECURITYVARNOSTNA, DETEKTIVSKA
IN INTERVENCIJSKA SLUŽBAJUS-SECURITY d.o.o.
Ljubljanska 102
1230 DomžaleTelefon: 715-776,
mobitel 0609/615-159

Prodaja, montaža in priklop

VARNOSTNIH ALARMNIH SISTEMOVna 24-urno nadzorno službo z oboroženo
intervencijsko skupinoTrgovina s tehničnim, lesnim in gradbenim materialom
Grobje 3A, Rodica, 61230 Domžale
tel./fax: (061) 711-688**Vam nudi:**

- ◇ ogrevalno tehniko
- ◇ stavbeno pohištvo
- ◇ vodovodni material
- ◇ gradbeni material

Odprt salon keramike in opreme na 200 m²**Ugodnosti:**

- 5% popust pri gotovinskem plačilu nad 10.000 SIT
- prodaja na 3 čke brezobrestno
- pri nakupu nad 50.000 SIT brezplačna dostava do 30 km
- ugodna ponudba vrat LESNA Slovenj Gradec

Pričakujemo vaš obiskDelovni čas: delavnik od 7. do 19. ure
sobota od 7. do 13. ure**FIZIO CENTER TRZIN**

proti bolečinam v hrbtenici

- * fizioterapevtske storitve
- * terapevtski bazen
- * fango - blatne obloge
- * ročne masaže
- * podvodna masaža
- * biserna kopel
- * kombisavna
- * šola za hrbtenico
- * terapevtska gimnastika

I.O.C.Trzin, HRASOVEC 10, tel./fax: 061/721 386

MOŠKO ŽENSKO FRIZERSTVOODPRTO: PONEDELJEK, PETEK 8.-12, 16-20; TOREK, SREDA 8.-14 ČE-
TRTEK 13.-20., SOBOTA PO NAROČILU.Upokojenci imajo 20% POPUST, HKRATI PA OBVEŠČAMO, DA IMAMO
V SOBOTO, 25. MAJA, ODPRTO TUDI POPOLDAN.

Bistriška 1, 1230 DOMŽALE, tel.: 061 724-319

KAM IN KAKO NA LETNI DOPUSTPočitniški čas bo kmalu tu in v Območni organizaciji ZSSS Dom-
žale smo tudi letos uredili pogoje za družinsko dopustovanje.

V okviru razpisa POLETJE 96 ponujamo letovanje v:

- LUCIJI pri Portorožu v kamp prikolicah,
- PACUGU v počitniškem domu,
- UMAGU - kamp Stella Maris,
- PREMANTURI v počitniških prikolicah,
- SAVUDRIJI v počitniških prikolicah,
- BOHINJSKI BISTRICI v počitniški garsonjeri,
- KRANJSKI GORI v Porentovem domu.

Posebnost naše ponudbe so tudi letos ugodne cene in ugodni
plačilni pogoji.Vsi, ki želijo letovati v ponujenih počitniških kapacitetah, oddajte
čimprej prijave v pisarni Območne organizacije ZSSS Domžale,
Ljubljanska 70/I. Poslovni čas: vsak delovnik od 7. do 15. ure.

OBNAVLJANJE IN PREDELAVA SEDEŽNIH
GARNITUR TER DRUGEGA OBLAZINJENEGA
POHIŠTVA,
IZDELAVA SEDEŽNIH GARNITUR TER
FRANCOSKIH POSTELJ STANDARDNIH DIMENZIJ
ALI PO VAŠIH ŽELJAH.
MOŽNOST PLAČILA NA TRI ČEKE.

TAPETNIŠTVO JARCEMIL JARC, PREVOJE 131,
61225 LUKOVICA

MOBITEL: 0609-635-915

URKO - trgovina
z instalacijskim
materialom,
montaža, servis in
popravilo vodovodnih
instalacijSlamnikarska 16
61230 Domžale
Tel.: 061/724-110**KMETIJA ODPRTEH VRAT**Felix LUKATI
Imenje 21, MoravčeOdprto:
od 12 - 22 ureponedeljek, torek: **zaprto**

NUDIMO VSE RIBJE SPECIALITETE IN DO-
BRO DOMAČO HRANO. SPREJEMAMO
TUDI ZAKLJUČENE DRUŽBE OD 20 DO 40
OSEB. VABIMO VAS V LEP AMBIENT S PRI-
JAZNO POSTREŽBO.

Naročila po mob.: 0609 611-641

Ljubljanska banka Nova Ljubljanska banka, d.d.,
Ljubljana

Podružnica Kamnik

Si želite zagotoviti varno prihodnost in finančno
neodvisnost?**Z RENTNIM VARČEVANJEM**

pri NLB d.d., Podružnica Kamnik si zagotovite:

- dodatno pokojnino
- pomoč otrokom ali vnukom med študijem
- uresničitev velikih in za sedaj še neuresničenih
želja

**Tudi z majhnimi mesečnimi
vplačili si zagotovite varno
prihodnost.**Oglasite se v naših poslovalnicah v Kamniku na
Glavnem trgu 10 in na Bakovniku, Ljubljanska 14.

Poslovni čas:

ponedeljek, torek, četrtek in petek: 8.00-11.00
14.00-17.00
sreda: 8.00-11.00
15.00-18.00

Za osnovne informacije pokličite na številki: (061)
817 138 in 817 484.

Čakamo Vas.

Nova Ljubljanska banka
- pravi naslov za denarne zadeve

AS DOMŽALE

Servis in trgovina, d.o.o.

SLO - 61230 Domžale, Ljubljanska c. 1, Slovenija

OBVESTILOObveščamo lastnike kmetijskih traktorjev in traktorskih priklopnikov, da bodo
tehnični pregledi teh vozil po naslednjem razporedu:

v petek, 3. maja 1996

v soboto, 4. maja 1996

v ponedeljek, 6. maja 1996

v ponedeljek, 6. maja 1996

v torek, 7. maja 1996

v torek, 7. maja 1996

v sredo, 8. maja 1996

v četrtek, 9. maja 1996

v petek, 10. maja 1996

v soboto, 11. maja 1996

v ponedeljek, 13. maja 1996

od 8.00 do 12.00 in od 13.30 do 18.00
v Moravčah pri Kmetijsko-gozdarski
zadrugi

od 8.00 do 12.00 v Študi pri »Matijevcu«

od 8.00 do 12.00 v Moravčah pri

Kmetijsko-gozdarski zadrugi

od 13.30 do 18.00 na Trojanah pred

trgovino »Atrans«

od 8.00 do 12.00 v Blagovici pred pisarno

Krajevne skupnosti

od 13.30 do 18.00 v Krašnji pred pisarno

Krajevne skupnosti

od 8.00 do 12.00 in od 13.30 do 18.00

v Lukovici v prostorih sejne sobe

od 8.00 do 12.00 in od 13.30 do 18.00

v Dobu pred trgovino Napredek

od 8.00 do 12.00 in od 13.30 do 18.00

v Radomljah pred Kulturnim domom

od 8.00 do 12.00 v Mengšu v Jami SCT

Topole

od 8.00 do 12.00 v Trzinu v prostorih

Krajevne skupnosti

Lastnike traktorjev in traktorskih priklopnikov **opozarjamo**, naj na tehnični pregled
pripeljejo usposobljena vozila, zlasti naj pregledajo kretni mehanizem, svetlobna
telesa in zavore, s seboj pa naj imajo obvezno opremo: prvo pomoč in varnostni
trikotnik.

Na tehnični pregled prinesite s seboj prometno dovoljenje in zavarovalno polico iz
preteklega zavarovalnega obdobja, če je vozilo že evidentirano, sicer pa osnovne
dokumente vozila - račun, carinsko deklaracijo in pogodbo.

Lastnike traktorjev in traktorskih priklopnikov seznanjamo, da morajo NOVA VOZILA
evidentirati pri Oddelku za upravne notranje zadeve Upravne enote Domžale v 30
dneh od dneva opravljenega tehničnega pregleda.

S seboj OBVEZNO prinesite dokumente, ki so potrebni za tehnični pregled, in osebno
izkaznico lastnika vozila.

Direktor:
Darko GOGNJAVEC

PRVOMAJSKA BUDNICA

Tudi letošnji 1. MAJ bomo v Domžalah začeli s prvomajsko budnico, ki jo bodo zopet organizirali prizadevni sindikalni aktivisti AS DOMŽALE. Delavci podjetja AS Domžale negujejo tradicijo delavskega praznika že trideset let.

Svoj 1. maj znajo poživiti z glasbo, nageljni in budnico in mu tako dati vsebino. Pridružite se jim!

Pridite med 5. in 6. uro pred AS Domžale. Pričakali vas bodo prijazni organizatorji budnice. Ob 6. uri pa se boste lahko vključili v povorko budničarjev, v kateri bodo sodelovali tudi Godba Domžale in narodne noše.

Ne spite na praznični dan, pričakajte budnico in praznujte čast in oblast dela.

19. PRVOMAJSKO SREČANJE

Območna organizacija ZSSS Domžale tudi letos skupaj z društvom Budničar organizira prvomajsko srečanje na Viru. Prvomajsko srečanje se bo pričelo 30. aprila ob 20. uri s kresom, ki bo obogaten z največjim ognjemtom v Domžalah. Prvega maja bo budnica in nadaljevanje srečanja s prvomajskim golažem. Za vašo zabavo bodo poskrbeli kulturniki in glasbeniki domžalske občine.

Vabljeni!

DRUŠTVO KRAJANOV LIMBARSKA GORA – HRASTNIK

PRIREJA

30. aprila 1996 ob 18. uri
KREŠOVANJE NA LIMBARSKI GORI
Z ANSAMBLOM TONIJA VERDERBERJA, 1. MAJA
1996 OB 15. URI
PA PRVOMAJSKO SREČANJE Z ANSAMBLOM LOJZETA SLAKA.

PRIDITE, NA LIMBARSKI GORI JE VEDNO LEPO!

Občinski odbor Združenja borcev NOB Domžale in Prostovoljno gasilsko društvo Žeje – Sv. Trojica vabita na praznovanje

državnega praznika dneva upora proti okupatorju in 55. obletnice ustanovitve OF slovenskega naroda

27. aprila 1996 ob 15. uri
v Gasilskem domu ŽEJE.

Udeležence bodo pozdravili predstavniki naših štirih občin. V programu sodelujejo: godba iz Moravč, pevski zbori, recitatorji in partizanski harmonikarji. Za dobro razpoloženje bo igral ansambel Gamsi.

Za gostinske usluge bodo poskrbeli domači gasilci.

Na svidenje v Žejah!

LKŠ GRADNJE d.o.o.

LUKAN ZLATKO

nizke gradnje: izkopi,
prevozi, izgradnja cest
MOB.: 0609 638-427

ZASEBNA
ZOBOZDRAVSTVENA
ORDINACIJA

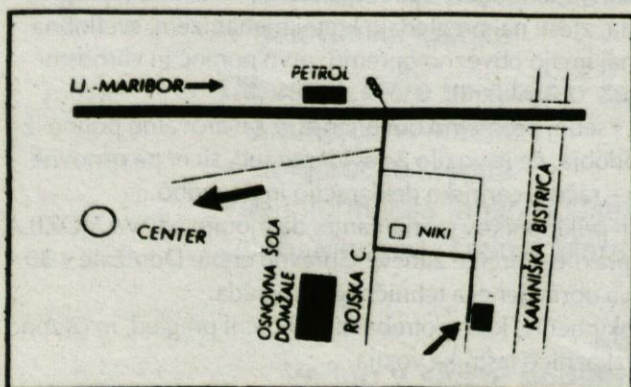
dr. JAGODA STREHOVEC
Potočnikova 15, Domžale

Obveščam cenjene stranke, da je delovni čas ordinacije:

PON., SRE., ČET.
TOR., PET.

13.00–19.00
8.00–13.00

Informacije po telefonu: 712-990 in 722-122.

Gostilna RUS

Šentvid pri Lukovici 4
61225 Lukovica

V aprilu praznujemo 10 let, odkar smo pričeli z gostinsko dejavnostjo v gostilni Rus v Šentvidu pri Lukovici.

Vsem našim gostom se zahvaljujemo za zaupanje in se še vnaprej priporočamo, da nas obiščete.

S 1. – majskimi prazniki vam postrežemo tudi na letnem vrtu za 50 oseb.

Na novo smo uredili Viteško sobo za zaključene skupine do 20 oseb.

Poskusite naše jedi iz slovenske in mednarodne kuhinje ter odlična odprta vina slovenskih vinogradnikov. Sprejemamo rezervacije po telefonu 061 735-070 ali 723-291.

Janez Šlibar
s sodelavci

zavarovalnica
triglav d.d.

Območna enota Ljubljana
Poslovna enota Domžale-Kamnik
Domžale, Ljubljanska 86

Vsem zavarovancem
in občanom želimo prijetno
praznovanje prvomajskih
praznikov.

sgp graditelj

Maistrova ulica 7, KAMNIK

RAZPIŠUJE za šolsko leto 1996/97 štipendije za pridobitev poklica

– TESAR,
– ZIDAR

Kandidati naj vlogi za pridobitev štipendije priložijo še naslednje listine:
– kopijo spričevala zadnjega razreda osnovne šole
– izjavo, da ne prejema druge kadrovske štipendije
– potrdilo o vpisu v šolo
– potrdilo o državljanstvu Republike Slovenije
Popolne vloge oddajte osebno v kadrovski službi podjetja SGP »Graditelj« Kamnik, Maistrova 7, 1240 KAMNIK, do 15. 7. 1996. Dodatne informacije dobite na tel. 817-121. Zaželjene so informativne predprijava, osebno ali pisno na naslov podjetja. Kandidati bodo o izbiri obveščeni najkasneje v mesecu septembru 1996.

Vzdrževanje
stanovanj
– objektov

* hišniško delo
* popravila okvar
v starih lokalih
* dežurni serviser za
nujna popravila
Mob.: 0609 642-983

Anonimni
alkoholiki
Vas zanimajo
naše izkušnje?

Pokličite nas!
061/451 022,
061/13 20 139,
061/714 238,
061/301 883

Pišete lahko na naslov:
AA – 1116, p.p. 12.

LAMA
NEPREMIČNINE

LAMA storitve in
posredovanje,
d.o.o.
1230 DOMŽALE,
Ljubljanska 92
tel./fax: (061)
715-528

Vse posredniške in pravne storitve pri nakupu, prodaji,
najemu in zamenjavi nepremičnin. Za naročnika!

NOVO – LABOD – RODICA

* KEMIČNA ČISTILNICA IN PRALNICA sprejem in izdaja
* TRGOVINA Z AVTOKOZMETIKO IN ČISTILI

CITO ET BENE d.o.o.

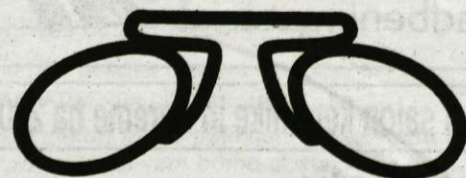
KETTEJEVA 4, RODICA, 1230 DOMŽALE

TEL., FAKS.: 714-135

OPTIK

Martina Škofic

Ljubljanska 87, Domžale
tel.: 061/714-006

Slovenska 24, P.E. Mengeš
tel.: 061/738-980

ZAHVALA

Ob smrti našega dragega moža, brata,
očeta in dedka

Šemen Franca

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, podarjeno cvetje, sveče in denarno pomoč. Posebna zahvala dr. Ložarjevi, sosedom iz Kajuhove in Bistriške ulice, podjetjema LIP Radomlje in Helios Količevo, gospodu župniku ter vokalnemu kvintetu bratov Zupan iz Tržiča. Posebej se zahvaljujemo še gospodu Zrinski Ernestu in gospodu Alojzu Knafelcu za nesebično pomoč.

Vsi njegovi

V naših srcih ti naprej živiš,
zato pot nas vodi tja,
kjer v tišini spiš.
Tam lučka ljubezni vedno gori
in tvoj nasmeh med nami živi.

V SPOMIN

Štirinajstega aprila mineva leto dni, odkar smo
se poslovili od naše drage mame, stare mame,
prababice, tete in botrce

Jožefe Štrukelj

po domače Reškova mama
iz Spodnjih Lok pri Krašnji

Hvala vsem, ki se je spominjate ob njenem grobu, ji prižigate sveče in prinašate cvetje!

Vsi njeni!

Bilo je življenje, a je odšlo.

»Bil je le hip.«

Upali smo in se bali.

»Brez tebe Bojan smo ostali.«

ZAHVALA

Devetindvajsetega marca nas je za vedno zapustil naš dragi sin,
brat, vnuk, nečak, prijatelj in sošolec

Bojan Skebe

učenec 8.b razreda OŠ Domžale

Iskreno se zahvaljujemo vsem za izrečeno ustno in pisno sožalje, darovano cvetje, sveče, maše in za številno spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala sošolcem 8.b razreda in razredničarki. Hvala dr. Mušiču, zdravnikom in osebju CIT. Zahvaljujemo se ravnateljici, razredničarki, sošolkam in sošolcem za izrečene besede slovesa, mladinskemu zboru, hvala ihanskim birmancem, gospodu župniku za lep obred in mladinskemu cerkvenemu zboru. Hvala za zaigrano Tišino. Še enkrat vsem in vsakemu posebej iskrena hvala.

Žalujoči vsi njegovi

ZAHVALA

Svojo življenjsko pot je mnogo prezgodaj sklenila naša draga mami, babica, sestra in tašča

Marija Semeja

iz Doba, roj. Hribar

Iskreno se zahvaljujemo vsem prijateljem, sosedom in znancem, ki so jo pospremili na zadnjo pot, za vsa izrečena sožalja, cvetje in sveče. Lepa hvala dr. Ahlinu, pevcem okteta Tosame, dobskim gasilcem in gospodu kaplanu Jožetu Tomšiču za lepo opravljen pogrebni obred. Hvala vsem, ki ste jo imeli radi in se je boste spominjali.

Vsi njeni

*Cvetje burno se razpleta,
ptice pesem polni gaj,
tebe pa v pomlad zelenja,
nikdar več ne bo nazaj.*
*Zaman vsi dnevi upanja, trpljenja,
bolezen je bila močnejša od življenja,
a v srcih naših je spomin
in z njim nešteto bolečin.*

V SPOMIN

Triindvajsetega aprila mineva pet let, odkar je za vedno zaspala naša nepozabna hčerka, mami, sestra in teta

Anica Urban

roj. Slapar, z Vira

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki se je spominjate in stojite ob njenem preranem grobu.

Vsi njeni

*Ne jokajte na mojem grobu
le tiho k njemu pristopite
in spomnite se, kako trpel sem
in večni mir mi zaželite*

ZAHVALA

V 74. letu starosti je nenadoma prenehalo biti plemenito srce našega dobrega moža, očeta, starega očeta, pradedka in strica

Vitman Franca

iz Domžal

Iskreno se zahvaljujemo vsem dobrim sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem za podarjeno cvetje, sveče, izrečena ustna in pisna sožalja. Hvala oktetu bratov Pirnat za zapete žalostinke, govornici Stanki Osolnik, domžalski godbi, gospodu župniku za pogrebni obred in vsem praporščakom.

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 82. letu starosti je sklenil svojo življenjsko pot naš dragi mož, ata, stari ata, tast, brat in stric

Franc Urankar

iz Selc nad Blagovico

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem za izrečena sožalja, podarjeno cvetje, sveče, darove za sv. maše, spremstvo na njegovi zadnji poti in drugo pomoč. Še posebej se zahvaljujemo patronažni sestri ge. Irmi Markovskovi za pomoč in nego ob njegovi boleznih, župnikoma g. Balohu in g. Trdinu za opravljen pogrebni obred, g. Florjančiču Antonu za poslovlilne besede in pevskega zboru Lipa za zapete žalostinke. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Vsi njegovi

*Niti zbogom nisi rekel,
niti roke nam podal,
smrt te vzela je prerano,
v naših srcih boš ostal.*

V SPOMIN

21. aprila je minilo že pet let, odkar si za vedno odšel od nas sin in brat

Milan Pintarič

Vsem, ki ste ga ohranili v spominu in kdaj stojite ob njegovem preranem grobu in mu prižgete svečo, hvala.

Oče, mama in sestra z družino

*Topli dnevi so prišli,
a klop pred hišo ostaja prazna...*

ZAHVALA

Tik pred težko pričakovano pomladjo je v svojem oseminosemdesetem letu iznenada tiho odšel od nas naš dragi

Mihael Tomc

iz Domžal

Vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem in sodelavcem se iskreno zahvaljujemo za izražena sožalja, darovane sv. maše, obilno cvetje in sveče ter spremstvo na njegovi zadnji poti. Hvala g. kaplanu za pogrebni obred in tolažilne besede, hvala praporščaku Društva upokojencev Domžale in Gasilskemu društvu Študa za izkazano poslednjo čast, hvala podjetju Induplati za posebno pozornost in hvala Oktetu bratov Pirnat za zapete žalostinke. Zahvaljujemo se dr. Frangežu in s. Jelki za vso njuno nego in skrb, ki je bil pokojni deležen v zadnjih letih. Vsem še enkrat hvala!

Njegovi najbližji

ZAHVALA

V štirinosemdesetem letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, ata, stari ata, brat in stric

Janez Stegnar

iz Zg. Kosez

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, darovano cvetje, sveče, sv. maše ter spremstvo na njegovi zadnji poti. Hvala gospodu župniku Viktorju Primožiču za opravljeni pogrebni obred in pevcem za zapete žalostinke. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Vsi njegovi

*V naših srcih ti naprej živiš,
zato pot nas vodi tja,
kjer v tišini ti zdaj spiš.*

V SPOMIN

Pomlad druga že mineva, odkar nas je prezgodaj zapustil naš dragi mož, ati, sin, brat, stric, svak in zet

Janez Klopčič

iz Doba

Vsem, ki se ga spominjate in obiskujete njegov prerani grob, iskrena hvala.

Vsi njegovi

*Hiša tiha je ostala,
ko si vzel od nas slovo.
V srcih bolečina je ostala,
ki prenehala ne bo.*

V SPOMIN

Prvega maja mineva žalostno leto, odkar nas je zapustil naš dobri mož, atek, ata, brat in stric

Jože Rode st.

z Račnega Vrha 2

Vsem, ki ste ga spoštovali in obiskujete njegov grob, iskrena hvala.

*Ne jokajte na mojem grobu,
le tiho k njemu pristopite
in spomnite se, kako trpela sem
in večni mir mi zaželite.*

ZAHVALA

Mnogo prezgodaj nas je zapustila

Marija Magdalena – Majda Šimenc

roj. Javornik iz Radomlje

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, podarjeno cvetje, sveče in za spremstvo na njeni zadnji poti. Hvala tudi gospe dr. Starbekovi in gospe dr. Vovkovi, gospodu župniku in pevskega zboru Radomlje.

Vsi njeni

ZAHVALA

Tiho se je preselila v naša srca

Angela Hace

iz Zaboršta pri Domžalah

Od nje smo se poslovili 4. 4. 1996 na pokopališču v Domžalah.

Toplo se zahvaljujemo vsem, ki ste se ji prišli poklonit ob slovesu s cvetjem in svečami. Hvala oktetu bratov Pirnat za lepo petje. Hvala vsem za izraze sožalja.

Vsi njeni

ZAHVALA

Ob smrti mojega moža

Jožeta Valenčiča

logarja v pokoju

se iskreno zahvaljujem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, podarjene sveče, cvetje in darove za svete maše ter spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebej se zahvaljujem vsem zdravnikom ZD Domžale in UKC Ljubljana, ki so mu nudili pomoč v zadnjih dneh, gospodu Ivanetiču za poslovlilne besede, praporščakom ZB Vir, ZB Domžale in ZVI Domžale, Oktetu bratov Pirnat za lepo zapete žalostinke ter gospodu župniku iz Doba za opravljen pogrebni obred. Hvala pa tudi mojim nečakom, ki so ga odnesli na njegovo zadnjo pot, s katere ni vrnitve. Še enkrat vsem iskrena hvala.

Žena Francka in vsi njegovi prijatelji

*Veselite se kratkega veka,
kot kaplja rose,
ko se nasmehne,
že umre.*

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage hčerke, sestre in tete

Sonje Slapar

iz Domžal

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za ustno in pisno izrečena sožalja, podarjeno cvetje, sveče, darove za sv. maše in spremstvo na njeni zadnji poti. Hvala tudi gospodu župniku za tolažilne besede in lep pogrebni obred. Vsem, ki ste nam v teh žalostnih trenutkih stali ob strani, iskrena hvala.

Vsi njeni

*Tebi sonce nič več ne sije
že te hladna zemlja krije.
Mirno spavaj, drago bitje,
tam, kjer vlada tihožitje.
Kjer si danes ti, bom jutri jaz,
hladna zemlja vse združi nas.*

ZAHVALA

Mnogo prezgodaj je umrl naš

Jože Klopčič st.

s Pogleda pri Moravčah

Iskreno se zahvaljujemo vsem sosedom, prijateljem in znancem za podarjeno cvetje, sveče in izrečena pisna in ustna sožalja, ter številno spremstvo na njegovi zadnji poti. Iskrena hvala ZB Moravče za poslovlilni govor, Društvu upokojencev Moravče, številnim praporščakom in g. župniku Primožiču Viktorju za lep pogrebni obred. Hvala vsem, ki ste nam v teh žalostnih trenutkih kakorkoli pomagali.

Vsi njegovi

*Ljubil si življenje,
ljubil si svoj dom,
a tiho, tiho si odšel,
brez slovesa v večni dom.
V grobu mirno spiš,
a v našem domu ostala je praznina,
v naših srcih bolečina.*

V SPOMIN

Osemnajstega aprila mineva leto dni, odkar nas je nepričakovano zapustil naš dragi mož, oče, stari ata, brat, tast in stric

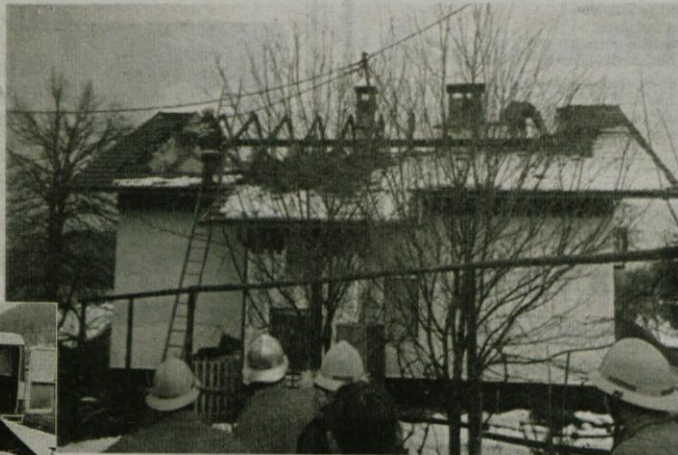
Ivan Kobilšek

Vsem, ki se ga spominjate, obiskujete njegov grob, mu prižigate svečke – iskrena hvala.

Vsi njegovi

Poročilo Centra požarne varnosti

Gradišče 8. 3. 96 ob 15.50 uri so občani po telefonu obvestili gasilce v Centru požarne varnosti, da v Gradišču gori stanovanjska hiša. Takoj so odpeljali intervencijsko enoto na kraj dogodka; tam so se gasilci in občani spoprijeli z ognjem, ki je neusmiljeno upepeljeval zgornji del hiše. Ogenj je povsem uničil mansardne sobe in

ostrežje, delno pa stopnišče in fasado.

Ogenj je izbruhnil v eni izmed mansardnih sob, domnevni vzrok naj bi bila elektroinstalacija. Lastnik F. B. je bil oškodovan za približno pet milijonov tolarjev.

Na požaru so sodelovali gasilska trojka iz Gradišča, štiri prostovoljna okoliška gasilska društva s petimi vozili in požrtvovalni vaščani.

Za gotovino odkupujemo delnice LEKA in druge privatizacijske delnice.
Domžale, Ljubljanska 47 – nad Agrobarom
Informacije na tel. 061/712-999

pooblaščen prodajalna
gorenje

AKCIJSKA PRODAJA ZA GOTOVINO

SUŠILEC PERILA	36.158,00
PRALNI STROJ 906 X	57.707,50
EL. ŠTEDILNIK Š. 50 CM	31.655,00
HLADILNIK Z ZAMRZOVALNIKOM	
VIŠINA 160 CM	43.456,00
BARVNI TV GORENJE OD 47.000,00 naprej	

MOŽNOST NAKUPA DO 10 ENAKIH OBROKOV BREZ OBRESTI!

Na zalogi celoten program Gorenje!

Brezplačna dostava.

Odprto od 9. do 19. ure, ob sobotah od 8. do 12. ure.

PRAVI NASLOV ZA NAKUP APARATOV GORENJE!

Prešernova 1a, 1230 Domžale, Tel. & fax: 061/722 107

Vir 20. in 28. 3. 96 v popoldanskem času so dobili gasilci v CPV obvestilo o travniškem požaru ob Kamniški Bistrici; gasilci so ogenj potem tudi pogasili.

Spodnje Loke 7. 3. 96 ob 19.05 uri so gasilci odšli na poziv policistov reševati ponesrečenca, vkleščenega v Fiat – Croma; nesreča se je zgodila zaradi neprilagojene vožnje in prehitevanja v škarje. Po več kot enurnem težkem in zahtevnem reševanju so gasilci in reševalci iz vozila odnesli hudo poškodovanega Ukrajinca z italijanskim državljanstvom in ga z reševalnim vozilom prepeljali v zdravniško oskrbo.

Po končanem reševanju so gasilci pobrali še več razmetanih predmetov okrog avtomobila, ki so se ob trku razleteli naokrog. V prtljajniku avtomobila so opazili še tri polne plinske rezervoarje pogonskega goriva, ki bi bili lahko zaradi napake ob interveniranju usodni za vse prisotne.

Vir 14. 3. 96 ob 21.25 uri so gasilci odšli na Bukovčevo cesto, očistili cestišče, ker je bilo razlito olje in bencin po cestišču zaradi prometne nesreče, ki ji je bil alkohol.

Gorjuša 17. 3. 96 ob 14.05 uri so odšli na tehnično reševanje na cesti, ki pelje iz Gorjuše proti Žejam; v vozilu VW golf je bila ukleščena voznica, ki je vozila iz smeri Žeje proti Gorjuši. Iz nasprotne smeri je z neprilagojeno hitrostjo pripeljal voznik osebno vozilo Lada, nato je zaradi hitrosti vozilo zaneslo na nasprotni vozni pas in prišlo je do čelnega trčenja. Hudo poškodovano voznico je bilo potrebno osvoboditi zveržene pločevine, potem jo je reševalno vozilo odpeljalo v zdravniško oskrbo.

Gasilci so v mesecu aprilu nekajkrat odpirali vhodna vrata, zapirali vodo v stanovanjih, enkrat so reševali osebo iz pokvarjenega dvigala v bloku.

Tekst in fotografije:
VIKTOR SVETLIN (CPV)

AKCIJSKA PRODAJA ZA PRAZNIKE

od 22. 4. do 11. 5. 1996

Rastlinsko olje 1l, Oljarna Domžale	159,90
Ceres špageti 1/2kg, Mlinotest	92,90
Napolitanke Coco 450g, uvoz	226,30
Milka mlečna čokolada 100g	111,50
Mleta kava Loka 100g	119,00
Jetrna pašteta 50g, Kraljeve mesnine	66,50
Paradižnikova mezga, tuba 130g	83,70
Kumarice pasterizirane 650g, Eta	226,80
Tuna v olju 185g, uvoz	122,00
Riba sardela z zelenjavo 125g, uvoz	87,00
Pomarančni sirup 1,5l, Vital	366,00
Belo vino namizno 1l, Vino Brežice	194,00
Nivea soft krema 200ml	459,60
Weisser riese 2,4kg, Henkel Zlatorog	549,00
Asef, tekoče min. gnojilo 500ml, Krka	282,50
Ledeni čaj gozdni sadeži 0,33l, Radenska	57,00

ČE – ŠMINKA, trgovina za mlade, Domžale, Ljubljanska 85

Jeans znamke: American legend, Lee, Casucci, Iber, Cappopera, Sasch, Wampum, Carrera, Oil Company.

MAJICE

Lee	2.991 SIT
Sasch	od 2.000 SIT dalje
Oxa	od 2.900 SIT dalje
Charro	od 2.800 SIT dalje
Gimnasiumf	od 1.500 SIT dalje
Cimmy	od 3.100 SIT dalje

Oblekice kratek rokav	od 5.000 SIT dalje
Oblekice jeans	od 6.400 SIT dalje
Moške maje, kratek rokav, Body	od 790 SIT dalje
Moške srajce kratek rokav	od 1.900 SIT dalje

Tradicionalni CVETLIČNI SEJEM na ploščadi pred blagovnico Vele do 30. aprila 96

cvetje za balkone, okna in vrtove, zemlja, lonci, gnojila, semena, gomoljnice, vrtno ganirutre iz uvoza po akcijskih cenah: stol **850 SIT**, miza **2.920 SIT**, klop **3.000 SIT**, ležalniki **5.570 SIT**, vrtno orodje, kosilnice...

NAPREDEK,
dobro ime med trgovci!

Slamnik je glasilo občin Domžale, Lukovica in Moravče in je nadaljevalec tradicij časopisa Domžalec, ki je izhajal v letih 1925 (5 številki), 1929 (2 številki), 1934 (1 številka), 1935 (1 številka). Domžalec je izšel še v letu 1958 (1 številka), nato pa je 5. 11. 1962 pričel izhajati Občinski poročevalec in je redno izhajal vse do 21. marca 1991, ko se je preimenoval v Slamnik.

Odgovorna urednica
DADA BREJC, tel.: 714-599, 721-022

Pomočnik odgovorne urednice
BOGDAN OŠOLIN

Člani uredništva
FRANC CERAR, MARIJA KAVKA, MARTIN GROŠELJ, VERA VOJSKA, Dr. BOGDAN DOLENC

Urednik strani občine Lukovica
TOMAŽ BOLE

Urednica strani občine Moravče
BERNARDA MAL

Uredništvo glasila **SLAMNIK**
je na Ljubljanski cesti 69 v Domžalah.

Uredništvo
ERNA ŽABJEK-KOČAR, 714-599, 721-022

Tehnični urednik
JANEZ DEMŠAR

Lektor
prof. AVGUŠTIN PIRNAT

Glasilo izhaja v nakladi 14.000 izvodov in ga prejmejo vsa gospodinjstva brezplačno.
Tisk Tiskarna Ljudske pravice, Ljubljana.